

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 VASÁRNAP január 10.

9. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Hazafiság negyven percentre

Magyarország közéletének évek óta üszkösödő sebei tárulnak föl a frankhamisítási bűnpörben, a melynek fejeményeit az egész világ közvéleménye feszült érdeklődéssel figyeli. A pártját ritkítóan szenzációs ügyszereplőinek rangja, társadalmi állása, politikai sulya és azok a lelkesedő tanácskozások, amelyeket a budapesti ügyészség vezetője a nyomozás minden újabb fázisa előtt a kormány tagjaival folytat, értéktelen frázissá silányítják azt a megállapítást, hogy közönséges bűncselekményről van szó. A magyar politikai élet sorsdöntően súlyos válsága ütött ki Windischgrätzék bankoprésének leleplezésével és a magyar nép eljutott ahhoz a válaszúthoz, ahonnan az egyik elágazás a menthetetlen pusztulás, a másik a demokratikus újjászületés felé vezet.

Kétségtelen, hogy sem Windischgrätz herceget, sem Nádosy országos főkapitányt nem nyereszkedési cél züllesztette bankóhamisítónak, hanem mindkettőjüket egy vakmerő irredenta koncepció szédülte sodorta a földalatti mozgalom élére. A magyar kormány állandóan tiltakozott az európai béke felgyújtására törő irredenta propaganda vádjá ellen, de a vak is látta azokat a fellobbanó lángokat, a süket is hallotta azokat a vérfagyasztó robbanásokat, amelyekkel a gonoszsgot erényé szentesítő irredentizmus felelőtlen, de tényleges hatalmat gyakorló apostolai ennek a szerencsétlen országnak népét terror alatt tartották.

A magyar nép zöme, a munkásság, parasztság és városi polgárság nem irredenta, azonban az ellenforradalmi alakulatok hat év alatt olyan félelmetes hatalmi szervezetet építettek ki, amellyel szemben a népakarat, sőt bizonyos fokig maga a kormányzat is tehetetlen. A magyar politikai erőviszonyokra fölülte jellemző, hogy a frankhamisítók magasztaló fajvédő lapok zavartalanul megjelenhetnek és folytathatják féktelen izgatásukat, míg a progresszív polgárság bátorhangu lapját, amely fegyházat vagy kényszerzubbonyt követel a frankhamisítók cinkosai ellen, állami érdek címén nyolc napra betiltották. Bethlen a liberális ellenzék és a fajvédők ostromának keresztútjében úgy igyekszik fenntartani az egyensúlyt, hogy koncessziókat tesz az elszántabb és veszedelmesebb ellenfél javára. Az alkotmányos eszközökkel küzdő opposzió ellen elég — a nyílt szavazás, de az irredentákkal, akik a bombától és pénzhamisítástól sem

riadnak vissza, csak szörmentén bánhat még a magyar miniszterelnök is.

Mindaddig, míg ezek a vulkánikus állapotok csak a magyar népet nyugtalanították és a belőlük származó külpolitikai lehetőségek nem rajzolódtak ki markáns vonalakkal a pénzhamisítási bűnügy háttéréből, az antant beérte a magyar kormány loyális nyilatkozataival és nem helyezte súlyt a magyar demokratikus erők kibontakozásának elősegítésére. Még a numerus clausus kérdésében is kitért a Népszövetség a döntés elől, amivel pedig a magyar demokrácia pozícióját erősítette volna. Most azonban a közvetlenül érdekelt Franciaország, látva, hogy a tüzzel-vassal pusztító magyar irredenták a frankellen is kezet emeltek, szükségesnek tartja a nyomatékos beavatkozást, amely természetesen a frankhamisítók kinyomozásának erélyes sürgetésével kezdődik. Ennek a határozott fellépésnek eredménye Nádosy lefektetése, aki mint rendőrniszter a fajvédők mindenható patrónusa volt.

Nem tudni, milyen lépéseket fog még tenni az antant ebben az ügyben, az erre vonatkozó híreszteléseknek nincs komoly

alapjuk. A szövetséges hatalmak intervenciója azonban előbb-utóbb kikerülhetetlenné válik, ha maguk a belső politikai tényezők nem tisztítják meg a magyar közéletet az irredentizmus címén büntünre halmozó kalandorok uralmától, amely a magyar népet nem engedi a konszolidáció útjára és a szomszédos országokat folyton újabb és újabb védekező rendszabályokra szorítja. Franciaország azért küldte el közegeit a pénzhamisítók ellen megindult nyomozás előmozdítására, mert a politikai vonatkozásokra és a mutat tapasztalataira való tekintettel nem bizott a magyar nyomozó hatóságok munkájának eredményességében. Meg kell tehát szüntetni a bizalmatlanságokat, hogy Magyarország a jövőben ne legyen kitéve a francia detektívok vendégszereplésén messze tulmenő idegen közbelépésnek.

Magyarország demokratizálódása érdeke a magyar népnek, érdeke az utódállamok magyarságának és érdeke az európai békének, csak azoknak nem érdeke, akik hazafias felbuzdulásból vállalkoznak arra, hogy negyven percent haszonrészesedés mellett hamis ezerfrankosokat helyezzenek el a külföldön.

szerződések vezérigazgatóságának kebelében külkereskedelmi osztályt létesít.

Az osztály szervezésével a miniszter dr. Bosnyak volt prágai követet bízza meg, aki jelenleg a nemzetközi szerződési ügyosztály pénzügyi és gazdasági szekciójának főnöke és Kukić Száva inspektor. A külkereskedelmi osztálynak több szekciója lesz, köztük közlekedési és pénzügyi alosztályok. Az osztály összeköttetést fog fenntartani a Népszövetség gazdasági funkcionáriusaival és a külügyminiszterium külkereskedelmi osztályába fogják beküldeni közgazdasági jelentéseiket a külföldön működő diplomáciai és konzuli szervek.

Schumacher német képviselő interpellációja Radics Istvánhoz

Schumacher németpárti képviselő írásbeli kérdést intézett Radics István közoktatásügyi miniszterhez, hogy az elemi iskolák ötödik és hatodik osztályában miért nem tanítják mindenütt a tanulók anyanyelvén a hittant.

Az interpelláció alapján Radics elrendelte, hogy a jövőben az elemi iskolák ötödik és hatodik osztályában is a tanulók anyanyelvén történjen a vallásoktatás.

A robotszolgálat rendezése

A belügyminiszter az építésügyi miniszter intervenciójára elrendelte, hogy az állami utak javításában, vagy építésében nem kötelesek résztvenni a községek és robotszolgálatot csakis az önkormányzati és községi utaknál kell teljesíteniük.

A külügyminiszter a királynál

Nincsics külügyminiszter szombat este audiencián jelent meg Alekszandar király öfelségénél, a kinek reszortügyekről számolt be.

Pribicevics körutja Szlovéniában

Ljubljánból jelentik: A független demokrata-párt vezetősége elhatározta, hogy Radics István szlovéniai agitációjára való tekintettel fokozott tevékenységet fog kifejteni Szlovéniában. Az eddigi tervek szerint a független demokratapárt január 17-ikén Ljubljánban, január 30-ikán Celjén és 31-ikén Mariborban tart gyűléseket. Pribicevics Szvetozár valamennyi népgyűlésen részt fog venni.

A szociálpolitikai miniszter visszaérkezett Beogradba

Szimonovics Milán szociálpolitikai miniszter Krusevácról, ahol a karácsonyi ünnepeket töltötte, visszatért Beogradba. A szociálpolitikai miniszter szombaton átvette hivatalát.

Mária királyné születésnapja

Miniszterek és diplomaták tisztelgése a királyi udvarban

Beogradból jelentik: Az udvarnál szombaton ünnepélyes keretek közt ülték meg Mária királyné születésnapját. A kormány tagjai, a politikai élet vezető állású szereplői és katonai előkelőségek közül többen előszóval fejezték ki a királynénak hódolatteljes jókívánásait. A születésnap alkalmával délelőtt tizenegy órakor az udvari kápolnában istentisztelet volt, melyen megjelentek a királyi ház tagjai, a miniszterek és az egész diplomáciai kar. A diplomaták beirták nevüket a látogatási könyvbe. A kormány nevében Gyurisics Nikola, a miniszterelnök helyettese és Nincsics Momcsilo külügyminiszter fejezték ki szerencsekívánataikat a királynénak.

A pénzügyi bizottság január végére elkészül a költségvetéssel

A pénzügyi bizottság serényen dolgozik, hogy a költségvetés a parlament összehívásának idejére, január végére elkészüljön. Eredetileg az volt a terv, hogy a bizottság halasztást kér, hogy a költségvetés letárgyalására elég idő álljon rendelkezésére, Pasics miniszterelnök azonban elutazása előtt úgy a pénzügyminisztert,

mint a bizottság elnökét, Radonics Jovant felkérte, hogy a költségvetéssel február végéig készüljenek el, mert a kormány az új ülészak elején a szkupstina elé akarja terjeszteni. A rendelkezésre álló igen kis idő miatt a bizottság éjjel-nappal fog dolgozni, hogy a munkát idejében befejezze.

A bizottság hétfőn ül össze és folytatja a közegészségügyi minisztérium költségvetésének tárgyalását. A közegészségügyi tárcával hétfőn előreláthatólag végez a pénzügyi bizottság és azonnal rátér a postaügyi minisztérium költségvetésének tárgyalására.

Külkereskedelmi osztály alakul a külügyminisztériumban

A külügyminisztériumban a napokban tanácskozás volt a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kérdéséről. A tanácskozáson arra a megállapodásra jutottak, hogy ezt a kérdést, amellyel eddig csak a konzuli szervezetek foglalkoztak, központilag kell megszervezni. A konferencia résztvevői tervezetet nyújtottak be Nincsics Momcsilo dr. külügyminiszternek, aki a tervezetet elfogadta és elhatározta, hogy a nemzetközi

Aki tizenhét évvel nőült

Kecskeméten letartóztattak egy hirhedt házasságszédelőt

Kecskemétről jelentik: A kecskeméti rendőrség csütörtökön éjjel letartóztatta egy Borbás József nevű jólöltözött, elegáns megjelenésű férfit, aki csak néhány nappal előbb érkezett a városba. A rendőrség eleinte csak gyanusnak találta a titokzatos idegent, aki egy éjjeli razzia alkalmával hamis igazolványokkal akarta személyazonosságát igazolni.

Borbás Józsefet a rendőrség pénteken hallgatta ki, amikor még mindig nem tudtak semmi pozitívumot az előállított férfi kiletéről. A közporkor, szöke, magas férfi a hozzáintézett kérdések során állandó ellentmondásokba keveredett. Először szatmári illetőségűnek mondta magát, majd esztergomi lakosnak, de egyik városban sem tudott senkit megnevezni, aki ismerné. A mind gyanusabbá váló férfi a faggatásokra belekezdett őszinte vallomásába, amelyből kiderült, hogy a rendőrség véletlen fogással a legkormionfontabb házasságszédelőt kerítette kézre.

Borbás József bevallotta, hogy 1901-ben — 25 éves korában — nőült meg először Kiskomáromban. Feleségével csak néhány napig élt együtt, majd kifosztotta és tovább állt. Külföldre szökött és ettől kezdve Ausztriában, Németországban és Lengyelországban iparszerűen űzte a házasságszédelőt. Hamis okmányok segítségével összesen tizenhét törvényes házasságot kötött, kizárólag azért, hogy pénzzavaraihoz segítsen magát. További vallomása során elmondta, hogy egyik asszonnyal sem élt együtt két hónapnál hosszabb ideig és rezignáltan jegyezte meg, hogy nem volt szerencséje a házasságokkal, mert minden esetben csak igen kevés pénzt hoztak a hához. Arra a kérdésre, hogy mit keres Kecskeméten, azt a választ adta, hogy Ausztriában körözik és másutt is a külföldön följelentéseket tettek ellene és a büntetésétől való féltésében szökött Magyarországra.

A rendőrség a vallomás alapján átadta az ügyészségnek Borbás Józsefet, egyúttal kérdést intéztek a külföldi nyomozóhatóságokhoz, hogy összeállíthassák a házasságszédelő teljes bűnlajstromát.

Megdrágul az élet Novisadon

Elkeseredés az új adók, a közeztvám s a helypénz felemelése ellen

Novisad város kizselyesített tanácsa négy hét alatt öt városi közgyűlést tartott. Már ez is imponáló teljesítmény, azonban még imponálóbb az a gyorsalakó munka, amelyet ez az öt közgyűlés végzett. A közgyűlésen az ellenzék teljes távollétében, elfogadták az 1926-os költségvetést, megszavazták az új fényüzési adókat, száz százalékkal felemelték a közeztvámot s a piaci helypénzt.

A fényüzési adó

A kizselyesített tanács által elfogadott szabályrendelet értelmében minden novisadi nyilvános helyen: vendéglőben, kávéházban, mulatókban, sőt zártkörü klubokban és társaskörökben is fényüzési adót szednek. Minden vendéglőben és kávéházban minden vendég éjjel 11-től 12 óráig felénként egy, 12 óráig két dinár kimaradási adót tartozik fizetni. Ezt a kimaradási adót mindenkinek annyiszor kell megfizetnie, ahányszor más-más helyiségbe lép. Aki 11—12 közt jön egy helyiségbe és csak öt perccel tizenkettő után megy el, annak már három dinár adót kell leróni. A város a fényüzési adó beszedését a vendéglősökre és kávéásokra hárította, akik ez ellen tiltakoztak és számtalan deputációzás után végül abban állapodtak meg, hogy az adószedést a főpincérek fogják végezni, akiknek fejből a beszedési adó 10%-át kapják. Klubokban ugyanennyi az adó. Barokban és éjjeli mulatókban 11-ig öt, azon túl tíz dinár a fényüzési adó. Kávéházakban minden csomag új kártya után ötven dinár fizetendő, míg minden kártya-, dominó-, vagy billiardjátékos a nap bármely szakában és minden megkezdett játék után két dinár adót fizet. Csak a sakkjátékos adómentes. A város minden rádiókészülékére évi 365 dinár adót vetett ki, ami ellen a rádióamatőrök klubja energikusan tiltakozott, mert rádiókészülékek felszerelése a postaminisztérium engedélyétől függ, amely ezért négyszáz dinári illetéket ró ki.

A helypénz 100%-os felemelése

A város az élelmiszert árusító uccai árusok helypénzét 200%-kal 1 dinárról 3 dinárra emelte fel. A mészárosok uccai elárúsító helyeik után az eddigi 5 dinár helyett tíz dinár helypénzt fizet-

nek. A saját készítményű cikkeket előállító iparosok helypénze 3-ról 4 dinárra emelkedett, míg a textil- és egyéb nem saját készítményű cikkekek kereskedő árusok helypénze 5 és 10 dinárról, nagyság szerint, 10 és 20 dinárra szökött fel.

A közeztvám felemelése

A város a közeztvámot is teljes 100—150%-al felemelte. A közeztvámi-zezés alá eső cikkek négy osztályba vannak sorolva. A legalacsonyabb osztályba tartozik az agyag, homok, föld, tört kő. Ennek közeztvámiát 10 paráról 25 parára emelték métermázsánként. A másodosztályba tartozó cikkek a burgonya, téglák, fém, kavics, ócskavas stb. közeztvámiát 25-ről 50 parára emelték. A tűzifa és szén kivétel, ennek métermázsánkénti közeztvámiája ugyanis tulmagas volt és megmaradt 50 parában. A liszt, vaj, tojás, rizs, kávé, korpá, cukor és olaj közeztvámiája 75 paráról 100 parára drágult. Az ezüst, arany, ékszer, csipke, csillár, csokoládé, déligyümölcs, gyöngyszor (!), parfüm, kész ruha közeztvámiája métermázsánként kettőre négy dinárra emelkedett. Minden egyéb cikk közeztvámiát száz százalékkal felemelték.

A vágóhidai vágatási díjak

A városi vágóhidon a marha eddigi vágatási díját 60 dinárról 80 dinárra, a borjúét 10-ről 20 dinárra, a sertését 35-ről 60 dinárra és a bárányét és juhét 5 dinárról 10 dinárra drágították meg.

A város több millió új bevételt remél

Illetékes helyen vérmes reményeket fűznek az illetékek felemeléséhez.

A kimaradási adóból 50—60.000 dinár bevételre számítanak. Mithogy a bevételből tíz százalékot a főpincérek kapják, a szükséges nyomtatványok és az ellenőrzés is sokba kerül, 20—30.000 dinár évi bevétel többletre számít a város, ami miatt igazán nem érdemes a közönséget vexálni. A kártyaadóból 100.000 dinár bevétel többletre számítanak. A piaci helypénzbevétel 1925-ben 2.114.251 dinár volt. Ebben az összegben benne voltak az autók, bérkocsik és tálygások helypénzei is, amelyek nem változtak és így a bevétel többletet 300.000

dinárra becsülik. Közeztvámából 1925-ben 2.032.464.60 dinár folyt be, a remélt többletet félmillió dinárra becsülik. A vágóhidai díjakból 777.652.20 dinár folyt be az előző évben, most egy millió dinár bevételre számítanak.

1925-ben a város javadalmának összebevétele 8.825.883.47 dinár volt, de ebben benne volt az általános állami fogyasztási adója és pótdadója 609.083 dinárban, a szikviz- és ásványvizadó, mázsálási díjak, partdíj és rakhelydíj, cukorkák után díj, amelyek nem változnak, úgy, hogy a városi javadalmak 8.825.883.47 dináros bevétele legfeljebb 10 millióra fog emelkedni.

A mozi-adó

A város eddig átalányozta a mozi-adót és a városi mozik összesen 125.000 dinár városi mozi-adót fizettek a jegyenként 1 dináros »operaadón« kivétel, amelyet a nem működő operatársulat részére ma is változatlanul beszednek. Most a város nem akarja a mozi-adót átalányozni, hanem minden 5 dinárig terjedő jegy után 1, 5—10 dinárig, 2, 10—20 dinárig, 3, 20—30-ig 4 és 30—40 dinárig terjedő jegy után 5 dinár végalmi díjat kíván szedni, ami a megérvő két mozgó házfalat jelenti, mert a közönség az ugyis tulmagas jegyárakat már enélkül sem képes megfizetni.

Törvényes-e az adószedés?

A közönség hangulatára jellemző az a nyilatkozat, amelyet dr. Adamovics István, Novisad volt főispán-polgármestere az ügyvédi kamara elnöke tett a Bácsmegeyi Napló munkatársának. Dr. Adamovics a következőket mondta:

— Az érvényben levő régi törvények és a legújabb tizenkettő-törvény félremagyarázhatatlanul kimondja, hogy olyan adóobjektumok után, amelyeket már a kincstár szed, a város csak akkor szedhet szintén külön adót, ha ahhoz a pénzügyminiszter előzetesen hozzájárult. A kincstár ugyanis fenntartotta magának a jogot, hogy ilyen állami adókat, ha több-bevétel érhető el, az állam részére emelhesse fel.

— Ilven adók a kártya-, mozi-, rádió-, stb. adó.

— Minden közeztvámi határozat csak akkor hajtható végre ha a közgyűlés kimondta az azonnali végrehajthatóságot. Ez az intézkedés azonban nem történt meg és így az új adók szedése törvénytelen.

— Az új adók legtöbbje különben céltalan és okatlan szekeratúra a közönségnek és lelkiismeretes ellenőrzése többé kerül, mint amennyi bevételt jelent.

A nagystilű bestia

Irta: Sz. Szigethy Vilmos

Az író gyöngéd költői lélek volt, külsőre jámbor, mintha tizig sem tudna olvasni, ő írta mégis a legszebb regényeket.

Tekintete gyermekes naivsággal nézett a világra, a hervadó falevelek melankolikussá tudták tenni a lelkét, az jolyához szónoklatot intézett, ha boltba küldték, mindenki be tudta csapni.

— Csodálatos ember, mondták rá az ismerősei. Eladhatnák a vásáron egy garasért, olyan gyámoltalan.

A felesége, bővérű, fekete asszony, nagy fensőbbiséggel bánt vele, valóságos mozgatta, mint a sakkfigurát, ő gondoskodott helyette. Erre annál nagyobb szélség volt, mert az író — aki regényeiben a legelegánsabb embereket szerepeltette, öntudatlanságában bakancsokat alkalmazott a szmokinghoz s háiba kényserített, hosszú és piros nyakkendővel volt hajlandó ékesíteni a frakkját.

Öntudatra voltaképpen csak akkor ébredt, amikor írt. Olyankor pompásan kifigurázta a felszegt embereket, repült és szárnyalt, hihetetlen magasságokba el tudott jutni s beszélt olyan mélységekbe, ahol alig járt még előtte valaki.

Mintha hipnotikus álomban alkotott volna, úgy megváltozott, bár voltak elemzők, akik azt magyarázták, hogy az élethen való forgolódása a hipnozisz, amott találja fel az igazi formáját.

Említettem már, hogy az írónak felesége is volt, bővérű és fekete asszony, bár olyan parányi, hogy csak

csodálkozni lehet, mint fér el benne annyi temperamentum. Vezette ő mindenben a gyámoltalan urát, csak az írásában nem, mert azt az író jobban értette. A tanácsokat mesolyogva hallgatta, akárcsak gyerek beszélt volna neki filozófiáról, élettapasztalatról, nagyon fölényes lett s bátoritanul bár, de megreszkírozott néhány szót.

— Ha megengedi, kedvesem, ezt már csak magam végzem el. Mintha jobban is értenék hozzá.

Egy darab husz nem tudott szépen fölszeletelni, de mikor az íróasztala előtt ült, úgy felboncolta a női lelkét, hogy az asszony sokszor megdöbbenve tűnődött:

— Kicsoda ez az ember, akihez én hozzá vagyok kötve? Leírta megint a legtitkosabb gondolataimat, amiket bizalmas gyöngye percembem sem adok oda senkinek. Én vagyok a hősnője, csak játsza a gyámoltalan, látja a láthatatlant, olvassa folyékonyan azt, ami bennem is csak bizonytalan sejtés?

Egy pillanatra megdöbben, gyanakodott. — mert hogy igen sok bizalmas gyöngye perce volt neki és nem bánta, ha erősebbek ezt kihasználták, — de csakhamar magához tért.

— Eh, talán szólna, ha észrevett volna valamit. Ostobaság.

Az író naív volt más tekintetben is. Néha beszéltek asszonyokról, botrányok estek, elítélő szavak s olyankor ő lépett fel védőnek.

— Hogy milyen gonoszok maguk! Szabad mindent elhinni?

Am legújabb művében már ő szaggatott szét Madonna-arcu, ártatlan és tiszt-

ta szemű bestiákat, akik kétségbeesetten telegenek a meggyanúsítás pillanatában.

Az asszony néha kipróbálta. Később jött haza (bár véletlenül igazán ártatlanul), megjárta a zavartat, nem nézett az ura szemébe, a szava akadozott.

— Zsoldoséknál nagyon sokáig elültünk, nem akartam társaságot bontani.

— Zsoldosék? — tűnődött az író. Egy negyedóra előtt telefonáltak ide, hogy szeretnék már látni. Izé... de az is meglehet, hogy tegnap történt, összezavarom a dolgokat.

Az asszony lihegve leste, hogy na, mi lesz most? Kitér-e végre, elárulja-e hogy mi lakik benne? Csak egyszer ordítana, kiabálna, vagy gorbácskodnék, hogy megismerje, de így...

Mentek hát a dolgok a maguk vágányában s az író belekezdett élete főművébe. Volt egy ragyogó témája, amit sokáig hőmpolygott magában, színezte, formálta, ezzel totiti térdre azokat is, akik eddig nem akarták egészen elismerni. A sokat tapasztalt férfi regényét írta, aki mást sem csinált az életben, csak szerett és szerencsétlennek érezte magát, mert csupa szelíd jószág, gyöngédség került az utjába.

— Elérhetetlen vágyam egy nagystilű bestia, ezekkel sohasem ismerkedtem meg! Azaz hogy ők nem törődtek velem.

Ezt a vergődést bontogatta fel szines aranyzárlakra, ahig mutatkozott, órákat töltött az íróasztala mellett, úgy kellett az ebédjét is becsempészni hozzá.

A mese menete az volt, hogy a regényhős virágról virágra száll, de ami-

kor elérkezik a nagystilűhöz, az előki magától, szóba sem áll vele. Egyáltalában ezeket a legnehezebb meghódítani. Irta hát lapjait lelkesülten, amikor megakadt. Egy egészen egyszerű szó nem jutott az eszébe, összezavarta a hohfaltit a saamedlivel s bármennyire kedve ellenére volt, mégis csak elhatározta, hogy felvilágosítást kér az asszonytól.

Lábujjhegyen elkövetkezett hát a felesége lakosztályába, már félre akarta húzni a nehéz függönyöket, mikor beszédet hallott.

Az asszony egyedül volt, azaz hogy ott állt vele szemben egy férfi, — de hát épp az író állapította meg egyszer, hogy az az igazi magány, amit kettesben töltünk el.

Épp a férfi beszélt.

— Nem bánok semmit, nem törődök a multjával, amit jól ismerek. Tudom, hogy maga tette tönkre a pénzügyigazgatót, meg az adóügyi jegyzőt, maga szedi el menyasszonyaiktól a völgegyeiket, maga az a telhetetlen bestia, aki mellett mindenki elveszít a hitét, a nyugalmát, az idegrendszerét, ma holnap már az apró gimnazisták fűfőből gonbolja ki a függőket, — mégis megbocsátom mind a tizenhét becsutellen viszonyát. Szeretlek, akarlak, nem menekülök.

Az asszony rajongással borult a férfi nyakába, az író pedig halkán visszavonult.

— A hohfaltit, mormolta maga elé, várhat. Fgvelőre változtatnom kell a regény menetén, mert úgy látszik, nem jól folytam meg.

KISEBBSÉGI ÉLET

A nagyváradi magyar színház előadta Jorga Miklós »Apáról-fiúra« című drámáját. Az előadás alkalmával a közönség meleg ünneplésben részesítette az illusztris szerzőt, aki mint politikus, a kisebbségek legbátrabb szószólója, a színház igazgatója pár nappal az előadás után levelet kapott Jorga feleségétől, aki az ura nevében magyarul így köszöntötte meg a magyar közönség ovációját:

— Miután kedves uram már elárulta, hogy én bírom a magyar nyelvet, viszont ő nem tudja megítélni, hogy milyen mértékben, megkísérlem mégis, hogy azon a nyelven, amelyen husz évtized óta nem próbálkoztam, megköszönjem az ünneplést, ahogy a nagyváradi magyar lapok nevezték és köszönetet mondjak a kiváló magyar színművészeknek, akik férjemnek a művét sikerre vitték. Fogadják üdvözlőmet. N. Jorgáné.

Gróf László igazgató összehívta színháza tagjait és előtűk felolvasta ezt a kedves, figyelmes levelet.

*

A bukaresti Universul legutóbbi számában éles támadást intéz az erdélyi magyar egyházak ellen, amelyek szerinte súlyosan visszaélték a kormány főindulatával. A lap elmondja, hogy az Anghelescu-féle magánoktatási törvény módosítása tekintetében annak idején megegyezés jött létre a kormány és az egyházak között. »Ez a megegyezés — írja tovább az Universul — olyan teljes volt, hogy a római katolikus egyházak egyik legilletékesebb képviselője kijelentette a kormánynak, hogy egy kisebbségi küldöttség fog Genfba utazni, avégből, hogy a Népszövetségnél bejelentse, hogy a szeptemberben beadott petíciónak tárgyalás alá vételét most már nem kívánja. A bejelentett delegáció el is utazott Genfba, de ahelyett, hogy a petíció visszavonását bejelentette volna, a Népszövetség titkárságának olyan nyilatkozatot adott be, amelyben kétségbevonják a novemberi megállapodás érvényességét és egyidejűleg más panaszokkal és kívánásokkal is előálltak.« Az Universul vádjaira nyilatkozik **Balázs** András kanonok, a genfi delegáció tagja. »Valóiban az az állítás, — mondja — hogy Bukarestben a novemberi tárgyalások folyamán megegyezés jött volna létre a kormány kiküldöttjei és az egyházaknak a célból odaküldött képviselői között. A jegyzőkönyvben a leghatározottabban ki van fejezve, hogy a megegyezés feltételes, az csak akkor válik perfectté, ha az egyházak azt elfogadják. Már akkor, mikor a tárgyalásra kiküldött egyházi képviselők visszatértek Bukarestből, tisztában voltunk azzal, hogy ismét Genfba kell mennünk. Eszünk ágában sem volt visszavonni a petíciót és nem is fogjuk azt mindaddig visszavonni, míg legjogosabb kívánásainkat nem honorálják.«

*

Mille Konstantin, a Lupta főszerkesztője, a román sajtószindikátus elnöke, cikket írt az aradi **Erdélyi Hírlapba**, amelyben kifejtette, hogy a kisebbségeknek joguk van nemzeti kulturához és az állampolgári jogokhoz. »Természetes, — írja többek közt Konstantin, — hogy a magyaroknak, szászoknak, sváboknak, oroszoknak és zsidóknak ugyanazon polgári és politikai jogokat kell, hogy biztosítsuk, mint a többségi román népnek. Joguk van a kisebbségnek saját iskoláit tartani, joguk van saját templomukat látogatni, joguk van ahhoz, hogy mindegyikük saját anyanyelvet szabadon használhassa. Nem lehet oly törvényt alkotni, mely különbséget tesz állampolgár és állampolgár között, ki magyarul beszél, ki nem a görög-keleti szertartás szerint imádják az Istent, aki magyar iskolába jár,

vagy aki magyar nyelven tanult meg olvasni, miután Románia népe egységes kell, hogy legyen és a nemzetiség nem más, mint nép a népben. Természetesen mindenkinek saját érdeke, hogy beszéljen az állam hivatalos nyelvén, de erre nem lehet kényszeríteni senkit, mert nem szabad elfiltani egyetlen kisebbségi állampolgárt sem attól, hogy kizárólag anyanyelvén beszéljen, ha ezt hasznosnak, kívánatosnak

tartja, ha úgy érzi és úgy gondolja, hogy így is megélhet a román államban. És amint senki sem kötelezhető arra, hogy Románia hivatalos vallását hirdesse és amint senkit nem lehet kényszeríteni arra, hogy megtartsa vallását, hogy higgyen az Istenben, vagy tagadja annak létezését, hogy a kisebbségi iskolákra sem szabad nyomást gyakorolni, ha azok betartják a román állameszme programját.«

A francia szocialisták nem lépnek be a kormányba

A határozatot nagy kisebbség ellenzi

Párisból jelentik: A Szajna-kerület szocialista pártja tegnap este szavazott arról, hogy résztvegyen-e a párt a kormányzásban vagy sem. Ami előre volt látható, a többség a kormányzás ellen döntött, de a kisebbség olyan meglepő nagy volt, hogy nem fogja magát minden további elmentálás nélkül alávetni a határozatnak. 2087 szavazat esett a mellett, hogy a szocialista párt ne lépjen be a kormányba és 1571 szavazat szolgált a kormány-

ban való részvétel mellett, tehát jelentékeny kisebbség.

A szocialista vidéki szervezetek szavazatai mind ismeretesekek. Eszerint föltehető, hogy a január hó tizedikére kitűzött nemzeti kongresszus egész kis többséggel fog határozni amellett, hogy a szocialista párt tagjai nem foglalhatnak helyet a kormányban, az ellenzék pedig nyomban megkezdi az agitációt, hogy új nemzeti kongresszus üljön össze, mert ettől biztos sikert vár.

Madridban pénzhamisító műhelyt találtak

Lefoglalták a száz- és ötszázpezetás rézlemezeket

Párisból jelentik: Mint a Journalnak Madridból jelentik, a rendőrség ott pénzhamisító műhelyt fedezett fel. A rendőrség megtalálta a százpezetás bankjegyek előállítására szolgáló rézlemezt, továbbá két rézlemezt a legújabb kiadású ötszázpezetás

bankjegyek előállítására és azon kívül egy modern sajtógépet. Annak a háznak, ahol a bűnjeleket megtalálták, egyik lakóját a tettestársak, úgy látszik, figyelmeztették, mert a múlt hét végén lakásáról eltávozott és azóta nyomra veszett.

Elsimult a konfliktus az SHS. királyság és a Vatikán között

A Vatikán elismerte az SHS. királyság tulajdonjogát a Szent Jeromos-intézethez

Rómából jelentik: Az S. H. S. királyság és a Vatikán között a Szent Jeromos intézet ügyében támadt konfliktus elintéződött. A konfliktus, mint ismeretes azért tört ki, mert a pápa az intézet jugoszláv igazgatóját felmentette állásától és helyébe egy olasz papot nevezett ki, ami

Beogradban élénk visszajelzést keltett.

A Vatikán most elismerte az S. H. S. királyság tulajdonjogát az intézethez és egy jugoszláv katolikus papot fog kinevezni az intézet élére. Ezzel a konfliktus elintézést nyert.

A duisburgi bankógyár

Németországban nyomoznak a dinárhamisítók után

Berlinből jelentik: **Lázics** Zsika a belügyminisztérium közbiztonsági osztályának főnöke Berlinbe érkezett. Az osztályfőnök azonnal az S. H. S. követségre hajtatót és a kormány megbízásából felkérte **Balugdzsics** Zsivojin berlini S. H. S. követet, hogy eszközölje ki, hogy a hamis ezerdinárosok ügyében megindított németországi nyomozásban a jugoszláv rendőrség közegei is résztvehessenek.

Lázics Berlinből valószínűleg Budapestre utazik, mert a jugoszláv hatóságok még mindig számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a frankhamisítás és a dinárhamisítás között összefüggés van. A közbiztonsági osztály főnöke mindenestre tisztázni akarja a kérdést.

Zagrebi jelentés szerint **Jávor** Milet, a Brinjeben letartóztatott hamis bankjegyet gyártót Zagrebba kísérték. Bevallotta, hogy Németországban kapta a hamis ezerdiná-

rosokat, amelyeket egy névrokona **Jávor** Péter gyártott Duisburgban. **Jávor** Péternek állítólag volt már dolga a hatóságokkal dollárhamisítás miatt. Most gazdag ember, hat háza van, ő szintén Brinjeben született. **Jávor** Mile szerint névrokona több jugoszláviai kereskedőnek adott hamis ezerdinárosokat. **Jávor** Mile és **Hinics** Ljuba összesen százötven darab hamis ezerdinároszt hztak Duisburgból, ennek több mint felét sikerült elhelyezniük leginkább úgy, hogy valami apróságot vásároltak és hamis ezerdinárossal fizettek. Hatvankét hamis ezrest **Jávor** elásott a karlováci pályaudvar mellett. **Jávor** utmutatásai alapján hatvankét hamis bankjegyet meg is találtak Karlovácon. A **Jávor** által megnevezett különböző horvátországi helységeken a kereskedőknél hetvennyolc hamis ezerdinároszt találtak, így **Jávor** vallomása szerint csak öt hamis

bankjegy hiányzik.

Jovanovics dr., a zagrebi rendőrség bünygyi osztályának főnöke megérkezett Duisburgba, hogy az állítólagos **Jávor** Pétert felkutassa.

A zagrebi kanonok pöre

Kalodjera püspök jogi képviselője rágalalmazással vádolja a kanonokot

Zagrebból jelentik: A dr. **Kalodjera** Márkó ókatholikus püspöknek dr. **Korenics** István római katolikus kanonok elleni sajtóperében szombaton folytatták a tárgyalást. A felek jogi képviselői a bizonyítás kiegészítésére tettek javaslatot és ebből a célból több tanu kihallgatását indítványozták. A bíróság nem adott helyt az indítványoknak és a bizonyítást befejezettnek nyilvánította.

Dr. **Toma** ügyvéd, a főmagánvádló képviselője mondott ezután hosszú vádbeszédet. Szerinte a per kétezer év óta szemben álló két világnézet küzdelmének epizódja, de **Korenics** kanonok olyan rosszakaratúan csoportosította az eseményeket, hogy kétségtelenül elkövette a rágalalmazást. Dr. **Toma** nem fejezte be vádbeszédét, mert a tárgyalást az idő előrehaladottsága miatt el kellett napolni. Hétfőn folytatják a főtárgyalást és valószínű, hogy ekkor nemcsak a perbeszédet fejezik be, hanem az ítéletet is kihirdetik.

Noviszádon elfogták

Kovacevics Nikola volt kommunista képviselőt

A novisadi rendőrség harminc napi elzárásra ítélte

Noviszádról jelentik: A rendőrség letartóztatta **Kovacevics** Nikola volt kommunista képviselőt, aki internálási helyéről megszökött.

Kovacevics Nikola részese volt a király ellen megkísérelt merényletnek és a bíróság el is ítélte. A büntetés kitöltése után a volt képviselőt Derwentába internálták és nem volt szabad elhagynia a város területét. **Kovacevics** hat hónappal ezelőtt eltűnt Derwentáról, mire a derventai bíróság köröző levelet adott ki ellene. Szerb karácsony napján a novisadi „**Mária Királyné**“ szálló előtt feltűnt a rendőrszemnek egy ismeretlen ember, aki rendkívül hasonlított a körözött **Kovacevics** arcképére. A rendőr igazolásra szólította föl az idegent, aki azonnal beismerte, hogy ő **Kovacevics** Nikola. Elmondotta, hogy nappal Petrovaradinban tartózkodott és esténként átjött Noviszádra.

A rendőrség azt hiszi, hogy **Kovacevics** titkos összejöveteleket tartott Noviszádon, de a volt kommunista képviselő sem erről nem adott felvilágosítást, sem azt nem akarta elárulni, hol lakott és kikkel érintkezett.

Kovacevics Nikolát a novisadi rendőrség harminc napi elzárásra ítélte, mert engedély nélkül tartózkodott Noviszádon és elmulasztotta a jelentkezést a bejelentőhivatalban. A büntetés kitöltése után visszakísérik Derwentába a volt képviselőt.

A nők kedvelt arckenőse a **SIMON ARCKRÉM** (CRÈME SIMON) amely sem nem egész száraz, de nem is zsíros, biztosítja a női arcnak a szépségét, jó színt, üdőséget és frissiséget

valamint az arc bőr fehérségét is, úgy a hogy azt minden nő a jó és higiénikus 9760-1 krém-től megkövetelheti.

SIMON KRÉM, PUDER és SZAPPAN

Parfumerie Simon 59. Fg. St. Martin Paris

TINTA

• • •

Akik magukban beszélnek

Iskolás koromban arra tanítottak, hogy a drámaíró már nem ír monológokat, mert az emberek csak másokkal szoktak hangosan beszélni, magukban csak akkor, ha bolondok. Később azt tapasztaltam, hogy ez a tanítás hamis. Amint mélyebben figyeltem az emberek társas életét, rájöttem, hogy többnyire monológokat mondanak egymásnak, ki-ki a magáét s abból alakul ki a dialógus, melyet lazán tart össze holmi közös, vékony eszmekepces.

Mostanában az uccán azt is látom, hogy a monológ, melyet a realista drámából száműztek mint természetellenest, kiűn a hétköznapi életben váltig divatozik ősi formájában.

Bizony az emberek majdnem kivétel nélkül beszélnek magukban, többet, mint a mai színpadi hősök. Ballagnak, lógázza karjukat, emelgetve sétatálcájukat, csöndes, derék, egészséges nyárspolgárok s egyszerre megszólalnak. Reám egyáltalán nem úgy hatnak, mint az örültek. Végre mindnyájan magunkban hordjuk lepergett életünket, multunkat s nem természetesen, hogy emlékeink kivetődnek belőlünk, benépesítve az üres levegőt, akár a színpadot? Ők is azokra néznek, azokra mosolyognak, azokkal társalognak.

Annyira megszoktam őket, hogy már osztályozni is tudom.

Az első az az ur, ki vidáman cseveg:

— Jaj de remekül érzem magamat.

Ez, szegény, nem is érzi magát oly remekül. Szavaival, melyek forrongó agyának üstjéből robbannak ki, valami kellemetlen emléket próbál elhessegetni, hogy a gépies beszéd hatása alatt ne legyen kénytelen foglalkozni vele. Nyilván ilyenféle halfogás vagy fölsülés járhat elméjében: egyszer egy nagy társaságban el szeretett volna valamit mesélni, amitől némi sikert várt, el is kezdte, de senkiségi figyelt rá, minek következtében abbahagyta s noha nem vették észre sem megszólalását, sem elnémulását, a szegény furdalja miatta. Ezért mondja most is, hogy oly remekül érzi magát.

A másik számol:

— Egy millió, másfél millió, két millió, két és fél millió, három millió, három és fél millió...

Mintha számoszlopokat adna össze és rovincsolna. A saját pénzét. Nem azt, ami megvan, hanem azt, ami hiányzik. De a lehetőségek itt nagyobbak, mint a valóságban s játszva siklik át a nehézségeken. Nemrégiben egy járó-kelő tizenöt millióig számolt így előttem.

A harmadik kérdez, mintegy magával vitatkozva:

— Hátha poion vágnám, de úgy poion vágnám, hogy a szeme is kilocsanna?

Ő az álmodozó, kit szent heve ragad tova. Lehet, hogy hivatalfőnökre gondol, lehet, hogy feleségére. Kegyeftenség őt háborgatni. Az ilyen kérdésekre különben sem illik felelni. Ezek szónoki kérdések, melyekre nem várunk választ, annyira magukban rejtik a beszélő meggyőződését, a bizonyosságot. Mint mikor a szónok ezt kérdezi: »Van-e a földön szebb, magasztosabb az erénynél?»

A negyedik a rejtélyes rajongó. Minap találkoztam ilyenekkel. Egy zakállas, szelíd aggyastyán, ki ott bizonyára kedélyes nagyapó,

az Andrassy-ut közepén szemét az égre meresztve, szinte önkívületben kiabálta:

— Véres, rettenetes forradalom, véres, rettenetes forradalom.

Csak idősebbek beszélnek magukban, a negyvenen túl s kizárólag férfiak. Nőket, iskolás gyerekeket még nem hallottam magukban beszélni. Hangjuk kissé tompább, töredezettség a rendes társalgási

hangnál, mintha mélyről, messziről jönne, az öntudatlanság verméből. Az álomban beszélők hangjához hasonlatos.

Tulajdonképp álomban is beszélnek mindnyájan. Abban az álomban, melyet most álmodnak. Az élet álomban, melyből valamikor föl fogunk ébredni, talán abban a pillanatban, mikor majd meghalunk.

Kosztolányi Dezso

Kinában nagy események várhatók

A kormányzó nem akar lemondani, a miniszterelnök elmenekült

Pekingből jelentik: Kinában a helyzet kritikusá vált. A kormányzó nem akar lemondani és a miniszterelnök elmenekült.

Tuan-Shi-Yui kormányzónak s

tartományokhoz intézett körtáviratot, amelyben bejelenti, hogy a közeléltől visszavonulni szándékozik, az utolsó pillanatban visszavonták.

Letartóztatták

Pancsevo város adó főnökét és főszámvevőjét

Okirathamisításért és sikkasztásért indult meg ellentük az eljárás

Pancsevo város tanácsa ellen a belügyminiszter még a múlt év június havában felgyelmi vizsgálatot rendelt el a városi gazdálkodás körül történt szabálytalanságok miatt. A vizsgálat vezetésével a belügyminiszter dr. Perunicics Dusan jogügyi referens bízta meg, akinek a felterjesztésére, mint a Bács megyei Napló már közölte, elmozdították állásától Sztanisics városi gazdasági tanácsnokot. Sztanisicsot és Rackovot a városi tanács feljelentésére különböző visszaélések miatt letartóztatták.

Ebben az ügyben most újabb két letartóztatás történt. Letartóztatták

Martinovics városi adófőnököt, mert Martinovics hamis adóbizonylatokat adott ki. Letartóztatták még Jovanovics Milutin főszámvevőt is, mert súlyos gyanúk merültek fel, hogy egy ötvenezer dináros ellismervényt hamisított és a felvett pénzt saját céljaira fordította. A pénztárban ugyanis a beogradi Hipotekarna Bankának egy ötvenezer dinárról szóló nyugtáját találtak, amelyen az 1923. január 13. i dátum 1925. november 26. ára volt kijavítva. Kitűnt, hogy a Hipotekarna Banka az ellismervényt 1923-ban adta ki és ezt a főszámvevő vagy valamelyik alkalmazottja elővette a régi elszámolások közül, későbbi dátumra hamisította és a pénzt felvette.

Elsülyedt hajó

Szerencsétlenség a gruzsi kikötőben

Dubrovnikból jelentik: Pénteken este a gruzsi kikötőben két hajó összeütközött és az erős lökés következtében az egyik hajó elsülyedt.

Az »Audache« nevű olasz uszályhajó éppen elhagyta a gruzsi kikötőt, amikor nagy sebességgel közeledett a kikötő felé az Olaszországból érkező »Petka« nevű orosz uszályhajó, amely a dubrovnik hajózási vállalat tulajdona. Az »Audache« hajó jelzőlámpái nem

égték és a »Petka« kormányosa nem vette észre a kikötőből közeledő hajót. A nagy köd miatt az »Audache« sem vette észre a másik hajót és a nagy sebességgel érkező »Petka« belerohant az olasz uszályhajóba, amely felborult és a nehéz teher alatt mintegy tíz perc alatt elsülyedt. A »Petka« legénysége megmentette a gyorsan sülyedő hajó legénységét. A hatóságok megindították a nyomozást.

Ujból fenyeget az áradás

A Duna valamennyi mellékfolyóján emelkedik a víz

Beckerekéről jelentik: A tiszai armentesítő társulathoz és a beckereki hidrotechnikai ügyosztályhoz érkezett jelentések szerint újabb nagy víztömegek érkeznek a Dunán és a Tiszán. A jelentések alapján szükségessé vált a gátak újabb megerősítése és az árvízvédelmi munkálatok az egész Bánátban megkezdődtek. Különösen Titelnél, Knityaninánál, Szerbaradnál és Tótaradánál dolgoznak erősen, mert az újabb áradás nemcsak a partmelléti községeket, hanem a parttól meglehetősen távol fekvő Felsőmuzslát és Belobátot is fenyegeti.

A Duna előtötte Ovcsa és Borosa községek határait. A kormány uszályhajókat rendelt ki, hogy a veszélyeztetett területekről a lakosság ingóságait elhordják. Az állatállományt felrakták az uszályokra, a lakosság azonban házaiban maradt.

A Bega és a Temes szintén árad. Beckerekén a partokig emelkedett a víz, közvetlen veszedelemtől azonban sehol sem kell tartani.

Kiöntött a Száva

Beogradból jelentik: A Száva vizálása újból emelkedett. A víz a beogradi kikötőt elborította és egészen a Karagyorgyeva-uccáig emelkedett. A hatóságok megtiltották az intézkedéseket, hogy az összeköttetést Zemun és Pancsevo felé helyreállítsák.

Bácskában nincs árvízveszedelem

Szomborból jelentik: A sombori hidrotechnikai hivatal legújabb jelentése szerint, a Bácskát nem fenyegeti árvízveszedelem. A Duna Bezdánánál és Apatinánál is elérte ugyan kulminációs pontját, de már apadás észlelhető. A Duna vizálása Bezdánánál 542 cm. magas, Apa-

tinánál pedig 602 cm. magas a víz állása.

A hatóságok azonban, annak ellenére, hogy nem kell árvízveszedelemtől tartani, továbbra is fentartják az életbe léptetett óvintézkedéseket.

Két legény — egy leány

Gyilkosság a bálban

Szomborból jelentik: A Szombor közelében fekvő Doroszló községben szombaton hajnalban meggyilkolták Finta Pál tizennyolc éves doroszlói legényt. Finta — mint a nyomozás során kiderült — szerelmi féltékenység áldozata.

A doroszlói fiatalok pénteken este bálra rendezett, amelyen megjelentek Finta Pál és Novák Pál doroszlói legények is. A hajnali órákig semmiféle incidens nem zavarta meg a mulatságot, négy óra tájban azonban bekövetkezett a hagyományos verekedés. Finta és Novák, akik egy leánynak udvaroltak, a leány miatt összeszólalkoztak. Az összeszólalkozás hevében Novák kést rántott és mielőtt megakadályozhatták volna, fejbe szúrta vetélytársát. A sérülés halálos volt, a szerencsétlen legény néhány pernyi szenvedés után meghalt.

A csendőrség, amikor értesült a történetről, nyomban kiszállt a helyszínre és a gyilkost letartóztatta. A nyomozás befejezése után Novákot bezárították a szombori ügyészségre.

Revolverlövések

a korszón

Barátja apósát akarta agyonlőni — és halálosan megsebesített egy építőmestert

Zemunból jelentik: A zemuni korszón péntek este véres és izgalmas jelenet játszódtott le: Glamocslia Péter vasuti főtisztviselő revolverrel háromszor rálőtt Stepanovics Vaszo zemuni lakosra, a zanyók azonban celt tévesztettek és halálosan megsebesítették a korszón sétáló Rakovina Lázár építőmunkást, aki pár pernyi kilődás után behalt sérüléseibe.

A korszón szolgálatot teljesítő rendőr letartóztatta Glamocslia Pétert és bekísérte a rendőrségre, ahol nyomban kihallgatták. A gyilkos vasuti tisztviselő elmondotta, hogy barátjával, Vujosevics Mihajloval a korszón sétált, amikor szembe jött velük Stepanovics Vaszo zemuni magánzó, Vujosevics apósa. Stepanovics haragba van vejevel, mert Vujosevics lányát úgy szöktette meg és egyáltalán nem támogatta a törvényesen megesküdtött fiatal párt dacára annak, hogy módjában állna. A barátja kérésére ő a korszón megállította Stepanovicsot és igyekezett rábeszélni, hogy beküldjön ki a fiatalokkal és segítse őket. Stepanovics kijelentette, hogy erről szó sem lehet és anélkül, hogy többet mondott volna, el akart szelni, ebben azonban megakadályozta a közbe odaérkező veje, Vujosevics, aki szintén kérélni kezdte apósát. Stepanovics igen durván rátámadt Vujosevicsra, bittal fejbe vágta és olyan mozdulatot tett, mintha revolverét keresné. Vujosevics és ő, hogy a további botrányt elkerüljék, erre gyorsan elszütek, a bős após azonban utánuk ment és szikozódott. A korszón sarkán őt annyira felháborította Stepanovics viselkedése, hogy megállt, elővette revolverét és háromszor elsütötte. A golyók azonban nem Stepanovicsot találták, hanem a véletlenül arra haladó Rakovina Lázár kőművest, aki azonnal összeesett és meghalt.

A rendőrség Glamocslia Pétert átadta az ügyészségnek.

DRÓTKOTELEKET

szigetelt és csapás rőzhuzalokat, szálampaszínókat, antennarőzöket, ólomkábelket először is minő ében, jutányos ár szállít a Neozedi Kábelgyár (Radnicka ut. 2.) Telefon: 121. 448

Váratlanul befejezték a rendőri nyomozást a frankhamisítási bűnügyben

Hazautaznak a francia detektivek — A budapesti francia követ demarssal fenyegette meg a magyar kormányt — Kurz ezredest a Térképészeti Intézet igazgatóját letartóztatták — Az ellenzéki vezérek tanácskozása Bethlennel — A miniszterelnök felvilágosításait nem tartják kielégítőnek

Zadravetz feleskette a pénzhamisítókat

Budapestről jelentik: A frankhamisítási-ügy nyomozása szombaton *eljutott a rég várt holtpontra,*

a budapesti rendőrség váratlanul beszüntette a nyomozást és a francia nyomozók hirtelen visszautaztak Párisba

és ezzel a bejelentett érdekes letartóztatások elmaradtak. A magyar kormányban, különösen Bethlen István gróf miniszterelnökben megvolt a jószándék arra, hogy a bűnügyet minden mellékletek nélkül és teljesen kinyomoztassa. Nem a magyar kormány tehet róla, hogy a bűnügy anyagából csak annyi került kinyomozásra és csak azokat tartóztatták le, amennyiről és a kikről a francia detektivek kész adatokat hoztak Budapestre a Hágában letartóztatott Jankovich és társainak vallomása alapján. Akiknek letartóztatása a franciák adatai alapján elkerülhetlenné vált, azokat letartóztatták, de a gyanúsítottak egész sora hiába várja, hogy vizsgálati fogságba kerüljön. A budapesti rendőrséget, amely európai viszonylatban is a legelső köztartozik, nem szabad megvádolni sem elfogultsággal, sem hanyagsággal, de az kétségtelen, hogy

az őrizetbevett frankhamisítók csak annyit vallottak, amennyit jónak láttak és a budapesti rendőrség nem volt terhükre tulságos kíváncsisággal.

Csak egy példa: megállapították, hogy a bankjegynyomógépet egy németországi gépgyár küldte a Jegybanknak, amely nem vette át és a gépet ezért a német gyár a budapesti Freund és Barát-cégnél helyezte ideiglenesen el; ettől a cégtől vásárolta meg a bankjegynyomó-gépet Windischgraetz herceg. A budapesti rendőrség beírte ennyivel és

elfelejtette megkérdezni a Freund és Barát-cégtől, hogy miért nem jelentették be a rendőrségnek — ha korábban nem, hát Windischgraetz letartóztatása után — hogy a hetek óta keresett bankjegynyomógépet ők adták el a hercegnek?

Ha a budapesti rendőrség érdeklődik eziránt a Freund és Barát-cégnél, akkor könnyen kiderülhet, hogy

a bankjegynyomó-gép megvásárlásának történetéből egyetlen szó sem igaz és a pénzhamisítók egészen más uton jutottak bankógyártó-masínához.

Tény az, hogy a Budapestre küldött francia tisztviselők eleitől kezdve nem voltak tulságos bizalommal a magyar hatóságok iránt és — ha alaptalan is volt bizalmatlanságuk — annak a sajtó képviselői előtt nyíltan kifejezést is adtak. Jules Emmerly, a francia bank megbízottja, aki *állandóan ellenőrizte az ügyészség munkáját,* legutóbbi ügyészségi látogatása után nyomatékosan hangsúlyozta az újságírók előtt, hogy akkor vár újabb jelentős fordulatot az ügyben, *ha az ő látogatásuk az ügyészségre eredményre vezetett.* Emmerly a látogatás után informálta a Párisban időző budapesti francia követ helyettesét,

a francia követségi tisztviselő nyomában felkereste Walko magyar külügyminisztert, aki ekkor azonnal referálni ment Horthy kormányzóhoz.

Horthy Miklós kormányzónak a frankhamisítási ügygel szemben elfoglalt álláspontjáról különböző verziók vannak forgalomban. A hivatalos jelentések hangsúlyozzák, hogy a kormányzó, mint minden tisztességes magyar ember, elítéli a pénzhamisítók tervét és a bűnösök szigorú megbüntetését követeli. Ezzel szembe a fajvédők — a kik mindinkább egész nyíltan azonosítják magukat a frankhamisítás elkövetőivel, vagy legalábbis azok »hazafias szándékával« — olyan híreket terjesztenek, hogy a kormányzó Bethlennel szemben velük tart és csak külpolitikai nehézségek elkerülése végett nem menesztte egyelőre a miniszterelnököt. Természetes, hogy a fajvédő-híresztelésekre ebben az esetben sem lehet sokat adni, de kétségtelen, hogy a fajvédők állításuk igazolásul magára Bethlennel hivatkoztak, aki — legbizalmasabb hívének, Berky Gyula kormányfőtanácsosnak kijelentése szerint —

párthívei előtt célszerűt tett arra, hogy a nyomozás erőlyes vezetése miatt esetleg el kell hagynia a miniszterelnöki széket.

Ezt a miniszterelnöki kijelentést minden lap közölte, de kommentálni csak a Világ merete, amely a következő sorokat fűzte hozzá:

— Nem értjük, nem tudjuk megmagyarázni, kísérletet se teszünk a következtetésekre, csak kérdezzük, hol az a fórum, amely a miniszterelnök és a frankhamisítók pörében a miniszterelnök ellen dönthetett volna?

A »Világ« ezzel a célzásával Horthy kormányzóra utalt és noha a hivatalos indokolás természetesen nem ezt mondja, tény az, hogy emiatt tiltották be a »Világ«-ot.

A kormány — némi késéssel ugyan — de megadta később Bethlen állítólagos kijelentését, azonban Berky Gyula, az egységes-párt alelnöke ellen, aki a miniszterelnök szájába adott valótlán kijelentéssel

megrágalmazta Horthy kormányzót azzal, hogy közbelépett a pénzhamisítók érdekében, semmiféle eljárás sem indult kormányzósértés miatt,

sőt továbbra is kormányzótanácsos és a kormánypárt alelnöke maradt. A fajvédők természetesen ezt a körülményt is felhasználják arra, hogy elhitessék a közvéleménnyel, hogy a kormányzó és a miniszterelnök közt csakugyan felmerültek ellentétek a pénzhamisítási ügy nyomozásának befejezése, illetve be-nem-fejezése körül és a kormányzó korábban is csak azért deterált Bethlennel, mert a francia diplomácia — mint Walko külügyminiszter is utalt rá audienciáján — demarssal való fenyegetéssel akarja az esetleges eltussolást megakadályozni.

A francia diplomácia álláspontjáról a Pesti Hírlap párisi távirat alapján a következőket közli:

— A Soire azt jelenti, hogy a francia követ, mielőtt Budapestre elutazott volna Párisba, erőlyes lépést tett a magyar kormányról, figyelmeztetve, hogy ha a kormány még egyszer megpróbálná, hogy a francia rendőrhivatalnokoknak nehézséget támasszon, a francia kormány kénytelen volna azonnal diplomáciai lépést tenni, sőt szükség esetén ennél tovább is menni.

A magyar kormányt nem érintette kellemetlenül a francia diplomácia erőlye, minthogy maga is minden erejéből az összes bűnösök kézrekerítésére törekedett és ebben a törekvésében csak segítségére volt, hogy a pénzhamisítók »hazafias« törekvéseivel szimpatizáló körökkel szemben a francia kormány követelésére hivatkozhatott. A fajvédőtábor annál jobban irritálta a nyomozás és a Szózat egyik legutóbbi vezércikében már

azt követelte, hogy a francia nyomozókat ki kell rugni Budapestről.

Beograd izgalommal várja a fejleményeket

Beogradból jelentik: A politikai körök egyre nagyobb érdeklődéssel várják a frankhamisítási ügy fejleményeit. A beogradi lapok oldalas tudósításokban foglalkoznak az ügygel. A külügyminisztériumban szombaton délelőtt különös élénkség volt tapasztalható. Nincsics külügyminiszter a délelőtt folyamán fogadta Seba csehszlovák követet, Grenard francia és Hoffinger osztrák követet.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a diplomaták a frankhamisítást ügyről tanácskoztak Nincsics külügyminiszterrel.

A követek távozásukkor az újságírók kérdéseire nem voltak hajlandók nyilatkozni, csak Grenard francia követ mondott annyit, hogy a külügyminiszterrel nem a frankhamisítással kapcsolatos akcióról volt szó, majd hozzátette, hogy

Franciaország budapesti követe utján közvetlenül fog intervenálni a magyar kormányról.

A francia követ kijelentése nagy feltűnést keltett és a beogradi lapok úgy látják, hogy a nyilatkozat éppenséggel nem határozott cáfolata annak a hírnök, hogy

a kisantant és Franciaország együttes akciót terveznek a frankhamisítással kapcsolatban.

Még több értelmi szerzőt keresnek

Bár a nyomozás már lényegében tisztázta a frankhamisítási ügyet, még mindig

erős a gyanu, hogy herceg Windischgraetzen kívül több értelmi szerzője van ennek az ügynek, akik személyes összeköttetések segítségével politikai barátai körében megszervezték a frankhamisítási bűnös mozgalmat.

A főkapitányság politikai osztályának preventív csoportja — amelynek tagjai állandóan figyelik a jelentősebb események szereplőit — bekapcsolódott a

A baloldali ellenzék körében nagy felháborodást kelt, hogy míg a nyomozás érdekeit elősegítő Világ-ot betiltotta a kormány, addig a pénzhamisítás bűnétét feldicséző és pártoló lapok ellen semmi intézkedés sem történt. A Világ betiltását különösen azért találják felháborítóknak, mert a belügyminiszteri végzés nyíltan kimondja, hogy a lapot azért éppen nyolc napra tiltották be, mert nyolc napon belül előreláthatólag be lesz fejezve a nyomozás. Az ellenzéki képviselők rámutatnak arra, hogy a belügyminiszteri indokolás szerint

a nyomozás érdekeit az a lap veszélyeztette, amely a nyomozás akadálytalan lefolyását sürgette és nem azok a lapok, amelyek a hamisítók érdekében a nyomozás befejezését kívánták.

Egy másik indoklás is nagy feltűnést — és derűtséget — keltett, azé a végzésé, amely a pénzhamisítással vádoit, de bizonyítékok hiánya miatt szabadlábrahelyezett olaszliszka csodarabbi fiainak újabb letartóztatásáról intézkedett. Az indoklás ugyanis kimondja, hogy

a Friedländer-fivérekért kellett őrizetbevenni, mert Olaszliszka gyanúsán közel fekszik Sárospatakhoz, a Windischgraetz-birtokhoz. A destruktív körök ezzel szemben azt vallják, hogy a csodarabbi fiainak a fajvédők kedvéért tartóztatták le, hogy a monstrumbűnügynek ne csak keresztény szereplői legyenek.

Ezek az apró jelek mutattak először arra, hogy a magyar belpolitikában felülkerekedtek — legalább is egyelőre — a nyomozás-ellenes párt és ezután már senkit sem lepett meg tulságosan, hogy a nyomozás váratlanul befejezést nyert.

A fejleményeket nagy izgatottsággal várják Beogradban.

Ezt a hírt az esti órákban megcáfolták és félhivatalos helyen kijelentették, hogy

a kisantant nem tesz lépéseket a magyar kormányról, mert egyelőre nem lát okot arra, hogy diplomáciai uton beavatkozzék a frankhamisítás ügyébe.

Nincsics külügyminiszter arra az álláspontra helyezkedett, hogy mindaddig, míg kétségtelen adatok fel nem merülnek, hogy a dinárhamisítás is Budapestben és politikai célból történt,

a jugoszláv kormány hivatalosan Budapestben nem tesz lépéseket.

Popovics követ és Lazics osztályfőnök utazása

A külügyminisztérium cáfolja azt a hírt, hogy Popovics Tihomir budapesti S. H. S. követ Budapestre Beogradba utazott jelentéstétel végett. A követ Triesztbe utazott, ahol tíz napot fog tölteni.

Lazics Zsikának, a belügyminisztériumi közbiztonsági osztály főnökének utazásáról megállapítják, hogy Lazics Zagrebból Berlinbe utazott a dinárhamisítás ügyében és onnan megy Budapestre.

frankhamisítók ellen indított nyomozásba. A politikai osztály a legnagyobb titokban külföldre küldte a csoport vezetőjét, Zdeborszky Oszkár főfelügyelőt, aki Hágában és Amszterdamban járt. A külföldre küldött csoportvezető a hollandi hatóságok engedélyével beszélgetett Jankovich Arisztiddal és társával, illetve

végighallgatta azok újabb kihallgatásait és a nyomozás számára újabb fontos adatokat hozott. Hollandiából.

Újabb a politikai osztályon az adatok

alaptan kialakult az a már régebben is kialakult vélemény, hogy

a frankhamisítók egyes értelmi szerzői, akik még nem kerültek a rendőrség kezére, az Albrecht-puccs céljára tökélet akartak gyűjteni

és politikai érdekesportjuk érvényesülésének, illetve politikai mozgalmának finanszírozását akarták a hamis frankok külföldre juttatása által elérni, amit

A rendőrség befejezte a nyomozást

Minden külső jel mellett szól, hogy a rendőrség szombaton befejezte a nyomozást. Kurz Sándor ezredes letartóztatása után a rendőrség már csak tanulmányozásokat akar foglalatossítani és megkezdte az ügy iratainak rendezését is, hogy azokat lehetőleg már vasárnap áttegyék az ügyészséghez.

Szombat délután már megszűnt a rendőrség hetek óta tartó permanenciája is

és csak az inspekciós tisztviselők tartózkodtak a főkapitányságon.

A péntek este letartóztatott Hais Lajos nyugalmazott tábornok 1925 elején vált meg a Térképészeti Intézet vezetésétől és akkor vette át az intézet irányítását a szombaton letartóztatott Kurz ezredes, aki vallomásaiban beismerte, hogy ő is tudott a frankhamisításról, de azt mondta, hogy őt is megtevesztették a hazafias cél hangoztatásával és miután a hamis bankjegyek előállítását még hivatali elődje alatt kezdték meg, nem akarta a hazafias célok érdekében folyó munkát megakadályozni. Kurz ezredesi pénzhamisítás bűntetteiben való bűnszegédi részesség cí-

Emmery és a francia detektívek visszatérnek Párisba

A nyomozás befejezésére következtetnek abból is, hogy

Jules Emmery és a két francia detektív szombaton bejelentette, hogy visszautaznak Párisba.

Ez azonban egyáltalán nem azt jelenti, hogy a francia hatóság emberei a maguk részéről is befejezettek tekintik a nyomozást, mert hiszen Emmery még pénteken kijelentette, hogy az ügyben szenzációs fordulatnak kell bekövetkeznie és a nyomozás új irányáról tárgyaltak a francia rendőrsztek péntek este Sztrache Gusztáv főügyessel is. Ugy

Az ellenzék vezéreinek tanácskozása Bethlennel

Az ellenzéki pártok vezetői: Vázsonyi Vilmos, Peyer Károly, Ruperti Rezső, Hegymegi-Kiss Pál és Létay Ernő szombaton felkeresték Bethlen miniszterelnököt, akivel a péntek esti határozatok értelmében közölték észrevételeiket a frankhamisítási ügy nyomozásával kapcsolatban. A tanácskozás után Vázsonyi Vilmos a következőképp nyilatkozott:

— A legkeményebben kikeltünk a miniszterelnök ur előtt a Szózat szemtelen agitációja miatt. Ez a lap gyilkos fenyegetéseket hangoztat napról-napra és állandóan dícsőíti ezt a bűntényt, már pedig ez a nemzet érdekeinek legsúlyosabb megsértése és veszélyeztetel Magyarországnak külpolitikailag érdekelt is. A Szózat merészkedett Jules Emmeryt is lepiszkolni és azt ajánlotta neki, hogy menjen zsidó prostituáltakkal lumpolin. Ezeknek a franciáknak a bűntetőperrendtartás szerint joguk van itt lenni és a perlog szerint a sértett érdekelt védekezni. Ugyanígy ir azonban a Nemzeti Újság és az Új Nemzedék is, amelyek »Elég volt!« csatakiáltással a nyomozás befejezését követelték. Nekik úgy látszik elég volt.

Windischgraetz és Nádossy nem tettek eddig részletes vallomást, egyszerűen hallgattak és magukra

Hivatalos jelentés a fajvédők ártatlanságáról

A kormány szombaton hivatalos jelentést adott ki a befejezett nyomozásról. A jelentést az teszi érdekessé, hogy sok tekintetben ellentétben áll az eddig

azonbanakipattanóbirány meghusított.

Nádossy és Marich

Bécsből jelentik: Egy estlap azt írja, hogy a múlt hónapban Budapesten letartóztatott Marich Jenő volt miniszteri tanácsos szintén be volt avatva a frankhamisításba és Nádossy őt annak idején azért tartóztatta le és keverte bele a kommunista összeesküvésbe, mert attól félt, hogy Marich elárulja az ügyet.

mén tartóztatták le.

Szörtsey József dr. szerepének tisztázása érdekében a rendőrségen szombat délelőtt

tanuként kihallgatták Baross Gábort, a postatakarékpénztár elnökgazdáját, a TESz. elnökét és báró Perényi Zsigmondot a Magyar Nemzeti Szövetség elnökét.

Valamennyi letartóztatottiról szombaton ujjlenyomatot vettek a rendőrségen.

A nyomozás most már csak alárendelt jelentőségű részletkérdésekre fog kiterjedni. Így meg kell még állapítani, hogy

Windischgraetz herceg honnan szerezte azt a másfél milliárdot, amivel a frankhamisítást eddig finanszírozta

és hogy miképp jutottak a Hollandiában letartóztatottak utlevélhez. Ugyancsak tisztázni akarják annak az újabb köröndnek az eredetét, amelyet Windischgraetz herceg sárospataki kastélyában találtak, ugyancsak hivatalos diplomáciai pecséttel ellátva és amely állítólag még a kommunizmus idejéből származik.

látszik azonban, hogy

a rendőrség nem hajlandó tovább folytatni a nyomozást a franciák által megjelölt nyomokon és Emmery meg társai éppen ezért térnek vissza Párisba, hogy jelentést tegyenek fölöttes hatóságuknak,

amint előre bejelentették, hogy mielőtt a nyomozás eredménytelenségét látják, visszautaznak Párisba. Párisi jelentés szerint egyébként a francia rendőrség két embere, Benoist és Vyda újra visszatérnek Budapestre adataik kibővítése céljából.

vállalták az egész felelősséget, hogy ezzel a többleket futni engedjék és lehetővé tegyék az illetőknek, hogy mellettük ordíthassanak.

Hangsúlyoztuk a miniszterelnök előtt, hogy a kormányt eddig nem zavartuk működésében és nekünk nem kell semmiféle hatalom, de követeljük, hogy minden irányban egyenlő mértékben mérjenek és derítsék ki maradéktalanul az igazságot. Arról, hogy Bethlen milyen választ adott egyes kérdésekre, most nem nyilatkozhatom, annyit azonban kijelenthetek, hogy egyikünket sem elégtett ki a miniszterelnök válasza.

Dánér & Ulain

Dánér Béla dr., Windischgraetz védője ügyész engedéllyel beszélgetést folytatott védencével, akit rábeszélte, hogy Ulaint is bizza meg védelmével. Windischgraetz engedett a rábeszélésnek és aláírta Ulain számára az ügyvédi meghatalmazást. Ezzel teljesedett Ulain régi vágya és végre ő is bekapcsolódhatott a bűnygybe.

Windischgraetznek az ügyészség megengedte, hogy egy részgyat és ágy-neműt hozasson be palotájából a Markó-uccai fogházba.

ismert tényekkel.

A jelentés kiemeli, hogy a budapesti rendőrség, mielőtt az újságokból értesült a hágai letartóztatásokról, azonnal

megindította a nyomozást. Az első hivatalos átirat december 21-ikén érkezett meg az amszterdami ügyészségtől. Ez már felemlítette, hogy dr. Nádossy Imre országos főkapitány részese a frankhamisításnak, de minthogy közeli adatként nem szolgáltatott, nem lehetett Nádossyt letartóztatni. A bűnygy-műnyszer nyomában a nyomozás megkezdésekor elvonta Nádossytól ezt az ügyet. A jelentés ezután sorra ismerteti a letartóztatásokat, majd elmondja, hogy Nádossy január 3-ikán önként jelentkezett a rendőrségen és jelentést tett a frankhamisításról.

Uj adata a jelentésnek, hogy egyik budapesti bankban Mankovich György hágai elutazása előtt százötven hamis ezerfrankost letétbe helyezett és há-

A frankhamisítók esküt tettek Zadravetznek

A nagy izgalom elmúltával a rendőrségen is felhagytak a titkolódzással. A legérdekesebb részletek Zadravetz tábori püspök vallomásáról kerültek nyilvánosságra, amelyet eddig igen titokban tartott a rendőrség. A tábori püspök szerepéről a kormány félhivatalos lapja, a 8 Órai Újság a következőket írja:

— Zadravetz szerepéről több letartóztatott meg lehetős egybehangzó vallomást tett. A vallomások szerint

Zadravetz tudott a frankhamisításról.

Ezt különben a püspök maga is beismerte a rendőrségen, ahol pénteken kihallgatták. De van olyan adat is, amely szerint

Zadravetz tábori püspök vett esküt a pénzhamisításban résztvevő személyektől, hogy a hamisítást és abban résztvevők nevelt semmi körülmények közt senkinek nem árulják el.

A hatóságok között egyébként felmerült az a kérdés, hogy Zadravetz István tábori püspök tulajdonképpen hová illetékes: a katonai hatóságok, vagy pedig a polgári hatóságok fogják-e megtenni Zadravetz püspök ellen a további esetleges lépéseket?

A költségvetés adatai szerint Zadravetz István, a nemzeti hadsereg római katolikus tábori főpapja, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium beosztásában szerepel. Államtitkári címmel és jelleggel bíró miniszteri tanácsosi rangban, a III. fizetési rangosztályba tartozik, évi fizetése százötvennyolc millió korona.

Ezzel szemben illetékes katonai tényezők kijelentése szerint

feltétlenül a katonai hatóságok illetékesek a tábori püspök ügyének további elbírálására.

A végső szót a püspök illetékessége ügyében a nemzeti hadsereg főparancsnoka, Jánky Kocsárd fogja kimondani. A püspök ugyanis csapattestben kívül álló személy, tábori püspöki beosztásában, így ügyében egyedül a nemzeti hadsereg főparancsnoka intézkedhetik.

Ki áll Windischgraetz háta mögött?

Gerő László őrnagyot újból kihallgatták arra vonatkozólag, hogy ki bírta rá

Franciaország kártérítést követel

Párisból jelentik: A Budapestről Párisba visszatért Cluchant budapesti francia követ megjelent a Quai d'Orsayn és előbb Berthelot főútkárral, majd Laroche politikai osztályigazgatóval tanácskozott.

A külügyminisztérium egyik magasabb tisztségviselője úgy nyilatkozott, hogy egyelőre még korai volna a kártérítés kérdéséről beszélni, mert a bankjegyhamisítás ügye még nincs minden részletében tisztázva, azonban valószínű, hogy

a francia kormány bizonyos reparációs összeget fog követelni a magyar kormánytól, még pedig legalább annyit, hogy abból fedezni lehessen a külföldre szétküldött

romszázharminc millió kölcsönt vett fel rájuk. A hágai letartóztatások után valaki a letétben-hagyott ezerfrankosokat kiváltotta.

A jelentés rekonstruálja ezután, hogyan mehetett végbe a hamisítás, majd megállapítja, hogy a hamisítók mindössze husz-harmincezer darab ezerfrankost készítettek. A hivatalos jelentés ezután szóról-szóra így folytatódik:

— A nyomozás adatai alapján semmi oly momentum nem merült fel, amiből arra lehetne következtetni, hogy a bűncselekmény előkészítését és végrehajtását valamelyik politikai párt, csoport vagy társadalmi egyesület irányította volna. A bűncselekmény erre a célra összeverődött emberek egyéni akciójának tekintendő.

őt a hamis ezerfrankosok gyártására. Az őrnagy megismételte, hogy Nádossy és Windischgraetz vették őt rá a hamisításra, majd elmondta, hogy a herceg a következő kijelentést tette előtte:

— De kérem, csak nem gondolja, hogy ebből magának kelemetlensége lehet? Utóvégre én, még egyszer hangsúlyozom,

azoknak a személyeknek a részéről kaptam megbízást, azok állnak a hátam mögött, akikről az ön egzisztenciája és karrierje függ.

— Ha én mondom ezt önnek, elhiheti. Erről a dologról senkinek sem kell beszélni, senkit sem kell róla értesíteni, csak maga mellé vesz embereket. A többit, az anyagi dolgokat és az utasításokat, majd megkapja.

Emmery meg van elégedve

Jules Emmery, a Francia Bank megbízottja szombaton újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A budapesti rendőrség a nyomozást eredménytelenségig folytatta és a pénzhamisítás főtettesei már rendőrkézzre kerültek. Mi csak azt kívánjuk, hogy a bűnösöket méltó büntetéssel sújtsák. A magam részéről kijelenthetem, hogy semmi szenzációs fordulatot nem várok.

Autodafé ezerfrankosokkal

A rendőrség megállapította, hogy Andor Endre, amikor Milánóban értesült hágai szaktársai letartóztatásáról, 1850 darab hamis ezerfrankost etégetett szálodái szobájában, Windischgraetz december 23-ikán budapesti palotájában nagy csomag ezerfrankost dobott a kandallóba, de hogy ebben hány darab volt, azt nem lehetett még megállapítani.

A hamis ezerfrankosokból még tizenkétezer darab hiányzik, amelyeknek hollétéről a budapesti rendőrségnek halvány sejtelme sincs. Azt sem tudják, hogy

mi van azzal a pénzzel, amelyet a hamispénz-beváltó hazaiak a felbuzdulásban elhelyezett bankjegyekért kaptak?

Megállapította a rendőrség azt is, hogy a frankhamisításból befolyt pénzből egy fillér sem jutott irredenta célokra.

francia tisztviselők utazási költségeit.

A Quai d'Orsay-n kijelentették a sajtó képviselőinek, hogy a külügyminisztérium álláspontját és felfogását teljesen fedi a Temps vezércikke.

A Temps az említett vezércikkben kifejtette, hogy a francia bankjegyek hamisítása nagyon komoly esemény, mert az egész akció éle Franciaország hitelének megrontására tört, ami nyilvánvaló abból, hogy a pénzhamisító Windischgraetz Lajos herceg Páris angol miniszterelnökkel hasonlítja össze magát, aki Franciaországot hamis bankjegyek elárasztásával akarta megingatni.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsme gyei Napló szombati példányai közt két olyan példány volt, amelyben a második oldalon

Ujabb földrengés Zagrebben Az á mából felriadt lakosság kimenekült az utcára

cikk címében a következő változás volt: **Zagrebben nem volt újabb földrengés**

A lakosság riadtan menekült az utcára

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap.

Aki a Bácsme gyei Naplóra előfizet, résztvesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kisorsolásra.

PUCERÁJ

•••

Megint hazudtunk!

— Jaj, de szégyeljük magunkat! —

A szuboticei déli lap, a »Primitiv Felesleges« — amely évek óta, senki sem tudja, miért, valahán más álnéven jelenik meg — szombati számában a frankhamisítási ügyet érdekességben messze felülmúló közleményt eresztett meg. Ez a ragyogó ötletességgel, frappáns dialektikával és mélyen szántó szar kazmussal megírt írásmű a következőképpen hangzik:

Harang (és nem Anka, mint egy reggeli lap tévesen közölte) Sándor Halasi-uti lakos belesett az ablakba és az üvegszilánkok felvágta az ereit. Könnyű sérüléseivel a kórházba szállították.

Ennyi (és nem háromszor több) az egész. Törődömsen (és nem ellenkezőleg) beismerjük, hogy a reggeli lap, amely tévesen közölte, ez a sötétben bujkáló rémhírterjesztő mi vagyunk, a Bácsme gyei Napló. Mi írtuk meg (és nem a londoni »Times«) a szóbanforgó Halasi-uti lakosról, hogy üvegszilánkok felvágta az ereit. A mentők betelefonálták az esetet szerkesztőségünkbe és mi belesettünk abba a hibába, hogy elírtuk a nevét annak, aki vízont az ablakba esett bele. De az is lehet, hogy nem mi értettük rosszul a nevet, hanem a mentők mondták be hibásan. Mindegy. Mindenesetre mi szégyeljük magunkat. Pluj, megint hazudtunk. Köszönjük a »Primitiv Felesleges«-nek, hogy ezt villanyoskötséget és fáradságot nem kímélve, ránk bizonyította és a mindennél szentebb igazság érdekében arra sem volt rest, hogy félreverte a harangot, sőt a Harangot. Az igazság ugyanis — mondja az angol közmondás — még a Jordánajnál is tiszteltemélőbb. Hát eljen! Gratulálunk.

Szerényen meg kell jegyeznünk azonban, hogy ha az ember szőrszálhasogató, akkor lásson neki annak a szőrszál-nak és úgy hasogassa, hogy ne lehessen visszahasogatni. Mi tudniillik nem írtuk az állítólagos Harang-ot sohasem Anka-nak, hanem — bocsánatot kérünk, de ez a »Primitiv Felesleges« szemüvegén keresztül nézve égrekiáltó különbség — egyszerűen és tömören Arka-nak. Tehát Arka, úgy, mint farka, vagy farka, avagy nagyot akar a szar ka, de nem bírja a farka.

Mint hogy ebből a kis differenciából messzemenő következtetéseket vontunk le arra vonatkozólag, hogy ha Isten akarja, még a »Primitiv Felesleges« is tévedhet, expedíciót szerveztünk a Halasi-utra Nansen Fridtjoff személyes vezetésével annak megállapítása céljára:

ból: mi tehát ennek az óasztiszka névhamisítási bűnyű főszereplőjének az igazi neve? Az expedíció szenzációs és egyelőre felbecsülhetetlen értékű felfedezéseket hozott napvilágra: megállapította, hogy az ablakba belesett Halasi-uti lakost hivatalos anyakönyvi adatai szerint Horák (és nem Harang, mint egy déli lap tévesen közölte) Sándornak hívják.

Bumsztii!

Ehhez is gratulálunk.

(d. t.)

Gyilkolt, mert éhezett

Egy leány életéért száz dinár büntetés — Gyilkosság szerelemféléseből

A novisadi felebbviteli bíróság tárgyalásai

Devics János perleszi földműves március hó 8-án Velikibecskerekben elment Milankov István gazda házába. Amikor Milankovics konyhájába lépett, a gazda ép háttal az ajtó felé fordulva, a tűzifát rakta rendbe. Devics a konyha padkán levő fejszét felkapta és anélkül, hogy Milankovhoz egyetlen szót is szólt volna, a fejszével két hatalmas ütést mért Milankov fejére — egyet az élével, a másikat a fejsze vastagabb végével — úgy hogy Milankov agya kilocsant, hangtalanul összeesett és nyomban meghalt.

Devics a gyilkosság elkövetése után a hulla zsebeit kutatta át, onnan kivett kettőszázkilencven dinárt, majd a lakásból két párnát, két lepedőt, egy pár cipőt és huszonöt kiló lisztet lopott el. A csendőrség letartóztatta és a velikibecskereki kerületi törvényszék múlt évi március 19-ikén ítélkezett Devics felett. A gyilkosság védekezett, hogy tétét éhségből követte el, már napok óta nem evett és csak rabolni és nem öni akart. A törvényszék szándékos emberölés büntetéseért és rablásért tizenöt évi fegyházra ítélte.

A novisadi felebbviteli bíróság helybenhagyta az ítéletet, mely jogerőssé is vált.

*

Mezei Ilona, szuboticei házvezetőnő 1922 április 28-án lakása udvarán mosott, tizennyolc hónapos leánykáját anyja bizta. Mezei Ilona közben valahova elment, a kisleány kiment az udvarra, megtalálta a szirszódás üveget, kiitta annak tartalmát a néhány napi szenvedés után meghalt.

A szuboticei kerületi törvényszék gondatlanságból okozott emberölésért száz dinárra ítélte Mezei Ionát, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

A novisadi felebbviteli bíróság helybenhagyta az ítéletet, mely jogerőssé vált.

*

Lazin Rodoljub és Radin Tódor bányai aranyelövői lakosok 1919 augusztus 13-án szerezemfélésekből összeverekedtek, mert Radin féltékenykedett riválisára, aki Arsenov Kovinkával táncolt végig az egész éjszakán. Lazin a szóváltásból kifolyólag botjával fejbe vágta Radint, mire ez késével Lazin mellébe szurt. A kés a szívet járta át és Lazin azonnali halálát okozta.

A velikikindai kerületi törvényszék 1924 december hó 9-én Radint két évi börtönrre ítélte.

A novisadi felebbviteli bíróság megsemmisítette az ítéletet és új ítélet hozatalára utasította a törvényszéket.

A szépség a nő legnagyobb értéke!
A sui arcot megtisztítani, a szépséget megtartani, építeni, legnagyobb művészet a kozmetikának. A modern kozmetikumok remeke a

DR. FÖLDES MARGIT-CRÉM

amelytől az arc úde, rugalmas, harmatos, illatos lesz. A ráncok elsimulnak, szepitők, májoltok eltűnnek. Újból mindenütt kapható. Ára 15 dinár. Vezetékviselet!

HELLER, VELIKA-KIKINDA 11193

HIREK

Életem megmentője

Két hét alatt teljesen beleszerettem. Úde ketyegése engem is rendre, ritmusra szoktatott. Visszanyertem élet- és munkakedvemem. Egy nótás, szorgalmas kereskedő nem lehetett pontosabb, mint ő. Milliméter pontossággal és kifogástalan eleganciával csongett. Belecibált a füleimbe, az idegszállimat marokra fogta, mint a spárgát és erőszakkal feszítette fel a szememmet. Válon ragadott és kegyetlen csilingeléssel mondta:

— Fiatalur, tessék felkelni.

Megbízta bennem és barátomná léptettem elő. Magammal cepeletem mindenüvé. A zsebemben, Zsebekkerem természetesen széles körökben keltett derűtséget. Először azt mondták rám:

— Jó poia.

Aztán:

— Kedélyes alak.

Majd:

— Különc, bogaras fráter.

Végül is közmegegyezéssel beöndnek kiáltottak ki a hátam mögött. De mindezzel nem törődtem. A vekkerem hűségét fölébe helyeztem barátaim csipke-ödésoinek. Hűségesebb volt, mint akármelyik bankpénztáros. Akármennyi pénzt olvasatlanul rá mertem volna bízni. Igazán kár, hogy nem volt pénzem. Az egyik este megbeszéltem a kollégámmal, hogy másnap reggel elutazunk.

— De pontos légy! — kiabálta.

Megbőtráncokoztam néztem végig és lelki szemem előtt ott lebegett a kis piros vekker, a tizenkét hűséges szemével, kis kövér, vörös bóbítájával, amelyet olyan hetykén visel, mint a kakas a tarját.

Ótthon vetkőzés közben ránéztem a vekkeremre és láttam, hogy nyomban elért a kívánságomat. Tudajdonképpen felesleges is volt felhuzni és beállítani a ketyegőjét. Igazán csak csupa szokásból tettem.

A hasamra sítótt a nap. Nyomban öltözködni kezdtem. Rá se néztem az órára. Ennyi bizalommal tartozom a vekkeremnek. Ha én felébredek, akkor biztosan pontosan ébresztett fel. Kisétáltam az állomásra.

— Soká jön a becskereki vonat?

— Épp most ment el.

— Melyek?

— A déli.

Felnéztem a vasúti órára. Fél tizenkettő volt. Ez volt az első csalódásom a vekkeremben. Aznap nem is mentem haza. Kerültem, mert félttem, hogy elragadtatom magam és valami brutális lesz a vége. Este szóltanul vetkőzni kezdtem. Hirtelen csongetni kezdett. De ez a hang nem a régi, nyájas, kedves, munkásos csevegés volt, ez egy dölyfős, szemtelen, kőhívó csongetés volt. Megfordultam. Farkasszemem nézett velem, sértően, provokálóan.

— Te! — mondtam neki dühösen és felemeltem az öklömet.

Segítségét kiáltozott. Bejött a házasszony. Alig tudtam kimagyarázni a dolgot. Ettől kezdve egyre jobban elhanyagolt, egészen megkeserítette az életemet. Néha napokig meg se mukkant. Csak kuksolt némán a tükör előtt és aludt. Lusta kutya lett belőle. Vén naplopó. Ugy felhuztam, hogy csak úgy nyögött beléje, de nem indult meg a világról sem. Inkább összeszorított szájjal firta szidalmait. Még a lélegzetét is visszatartotta. Aztán éjjel hirtelen rámtört, mint egy rabló. Olyan sikoltozást csapott, hogy mindenki azt hitte: ég a ház. Rámzúdította a szomszéd szobátsak epéjét. A végletekig vitte a nélkülözhetetlen ember tüntető pökhendiségével. Szóba se állt velem, lassankint önállósította magát és énekel, füttyölt, csilingelt, amikor eszébe jutott.

Karácsonykor kaptam ajándékba egy zseborát. Egy csinos ezüst kronométert.

amely nagy a zseborába beültetett órális pontosság. Nem csonget, de mégis fel kell mellette ébredni. Hogy csinálja? Az rejtély. Telepátikus zseborá. A létkemben csonget. Olyan ez, mint amikor valakinek a füle csöng, vagy, mint amikor álmlában hallja, hogy zörög a vekkerje.

A kis piros vekker belezöldült a méregbe, amikor először találkoztak. Hídegen végignézte és nyeglén egy ébresztő marsot kezdett füttyörészni. A második éjjelen merényletet akart elkövetni féltékenységében. Csak az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni, hogy ne lökje le a székéről a zseborámat. A legádázabb intrikákba kezdett. Mikor látta, hogy mindez nem használ, a másik végletbe csapott át. Elképesztően udvarias, előzőkeny és alázatos lett. Épp hogy kezét nem oszkozt. Szorgalmas és nízetgő. Folyton a kedvembe járt. Néha, ha elfelejtettem felhuzni, két nappal is tovább járt, amíg csak szusszal bírta. Utolsó lehelletéig kitartott. De mégse törődtem vele. Egyetlen biztató mosolyom se volt a számára. »Had bűnhődjön« — gondoltam keményszi-
vűen.

Az ünnepélyes kibékülés tegnap történt, amikor megmentette az életemet. Reggel pontosan fél tíz órakor elkezdett csongetni, dallamosan, szerelmesen. Én nem mondtam meg neki, hogy tíz órára fontos randevum van, amelytől az életem függ. Fel se huztam. A zseborámat a hivatalban felejtettem, tehát tőle sem tudhatta meg a dolgot. Fogalmam sincs, hogy jött rá.

Ha csak nem álmlomban beszéltem ki az egészet?

Tamás István

*

— Szubotica város bálja Mária királyné tiszteletére. Szombaton ünnepelte meg az ország lakossága Mária királyné születésnapját Szubotícán. Valamennyi templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen megjelentek a katonai és polgári hatóságok vezetői is. Este Szubotica város közönsége külsőségekben fényes és a királyné születésnapját mégis bensőségesen kedves táncmulatsággal tette emlékezetessé. A bál Szubotica város tanácsa rendezte azon a város színe-java megjelent. A bál házigazdái tisztjét Gyorgyevics Dragoszláv főispán és neje látták el fáradhatatlan figyelmességgel. A város háza lépcsőháza délszaki növényekkel díszítve, fényesen kivilágítva várta a vendégeket, akik diszruhás rendőrök sorfala és rendőrök kalauzálása mellett vonultak fel a bálteremre átalakított közgyűlési helyiségbe. Este fél tízkor kezdődött meg a meghívottak felvonulása s rövid idő múlva szorongásig megtelt a közgyűlési terem glócsarnoka, ahol a katonazenekar zenéjére táncoltak. A közgyűlési terem, a főispáni és polgármesteri hivatal társalgókká és étteremmé volt átalakítva. A királyné-bál sikere imponozás volt. A sokszáz főnyi közönség minden rétege kellemesen szórakozott. A fényes sikerű báltest feledhetetlen emléke lesz Szubotica egész közönségének, amelyet a királyné iránti alattvalói hűség nemzetiség, párt- és valláskülönbségre való tekintet nélkül egygyé forrasztott.

— Kinevezték a szentai és a velikakikindai járási pénzügyigazgatóságok főnökeit. Beogradból jelentik: A pénzügyminiszter Milosavljevic Milos dárdai állami adóhivatali főnököt a szentai, Markovics Milán novakanzsai állami adóhivatali főnököt pedig a velikakikindai járási pénzügyigazgatóság vezetőjévé nevezte ki.

— **Átszervezték a szubotical tanonciskolát.** Ivánovics Mátyás, a szubotical tanonciskolák új igazgatója a tanoncok oktatását teljesen átformálta. A tanoncokat iparágak szerint csoportosították és így mindegyik tagozat főképp a szakmájával összefüggő tanulmányokat tanulja. Január 10-től pedig a rajztanítás is az ipariskolák tantárgyai közé fog tartozni. Az előadásokat a következő sorrendben tartják: Vasárnapokon fél 8 órától 10 óráig a 18, 21, 10, 23 számú főosztályok és az 1, 2, 3. számú leányosztályok tanulói számára a Kakas-iskolában. Ugyancsak a Kakas-iskolában 10 órától fél 1 óráig a 27, 34, 31, 37. számú fiú- és az 5. és 6. számú leányosztályok tanulói számára. A Szent György-téri iskolába járnak minden vasárnap fél 8 órától 10 óráig a 15, 25, 30, 36, 13, 14, 35. számú osztályok tanulói. 10 órától fél 1 óráig a 28, 26, 33, 29, 24. és 32. számú osztályok tanulói. A Bajai-utó iskolába rajzórák fél 8 órától 10 óráig a 11, 12, 16, 17. számú osztályok tanulói számára. 10 órától pedig a 19, 20, 22, 41. számú osztályok tanulói számára. A rajztanítás alól mentesítettek a kereskedő-, kéményseprő-, mézárós-, hentes-, borbély-, kalapos-, ruhatisztító-, pék-, köteles-, kefékötő-, molnár-, kőszőrös-, pincér-, szita-kötő- és tímántanoncokat.

— **Elfogott vagonfosztogatók.** Noviszadról jelentik: Risztovics Riszta, a noviszadi dohánymonopólium alkalmazottja Csolics János, Bukinac Mita, Ruszof Lázár futóki munkásokkal január 5-én éjjel Sztarifutokon feltörték egy dohánnyal megrakott vagon és egy bál dohánnyt loptak el. A csendőrség kinyomozta a vagonfosztogatókat, letartóztatta és átkísértette a noviszadi ügyészség fogházába.

— **Óriási katonai léghajó.** Newyorkból jelentik: A dearboardi (Michigan) léghajózást fejlesztő társaság vezérigazgatója egy newyorki mérnökgyűlésen közölte, hogy elkészítették egy olyan kormányozható léghajónak terveit, amely két és fél óra múlva, mint a *Shenandoah* és katonai célokra negyvennyolc óra alatt elkészíthető. A léghajó tűzbiztos, viharálló és pompás kiállítású, akár egy Pullmann-kocsi és egészen fémből készült.

— **Új Pribicevics-párti hetilap Zagrebben.** A független demokrata párt, amely Horvátországban erős propagandára készül, Zagrebben hetilapot indított *Narodno Kolo* címmel. Az új hetilap szombaton jelent meg és első számába Demetrovics Juraj volt horvát bán és Vilder Veceszlav volt belügyi államtitkár írtak politikai cikkeket.

— **Noviszadi ügyvédből csehszlovák közjegyző.** Noviszadról jelentik: A csehszlovák köztársaság elnöke dr. Micsatek Lajos noviszadi ügyvédet, a szlovák néppárt elnökét trencsényi közjegyzőnek nevezte ki. Dr. Micsatek február közepén foglalja el hivatalát.

— **A lyoni vasember.** Nemrégiben halt meg tragikus módon *Breitbart*, a híres vasember, aki rendkívüli erejével ejtette bámulatba a világot. Az ő utódjának ígérkezik az a francia legény, akitől most Lyonból adnak hírt. Valóságos óriás *Henri Maine*, a kárpitoslegény, aki még csak huszéves, de máris 110 kiló a testsúlya. Könnyedén fölemel 150 kilót és nem rokkant meg a válla 300 kiló súly alatt sem. Most került különben sor alá és persze, örömmel sorozták be a hadseregbe.

— **A szubotical zsidó Nőegylet dominó-bálja.** A szubotical zsidó nőegylet este tartja a Lloyd összes termeiben álarcosbálját. A vendégek tetszésszerinti jelmezben jelenhetnek meg. Külön meghívókat nem bocsátott ki a rendezőség.

— **A lábatlan ember világgörütja.** Párisból jelentik: Az a vállalkozás, a miről francia lapok adnak most hírt, igazán olyan, aminőre aligha volt még példa. Egy hadirokkant, *Germain Pakurt*, nekivágott, hogy körülgyalogolja a világot. Még pedig mankón, mert a háboruban mindkét lábát elvesztette. A hátor ember egy francia katonai klub 700.000 frankos díját akarja megnyerni. Eddig már kilencezer mérföldet megtett s azt állítja, hogy fürgé falábalival naponta husz mérföldet tud hátrahagyni.

— **Harc a banditák ellen Palermóban.** Rómából jelentik: A Popolo di Roma írja a következőket: Palermót és környékét már harminc év óta tartja rettegésben egy bandita-társaság, amely időnként végigfosztogatja a várost, a jómódu vidéket és azután ismét nyomtalanul eltűnik. A palermói polgármester véget akart vetni ennek a szegényteljes állapotnak és carabinieri-kből, csendőrökkel egész kis hadsereget szervezett, körülzárta a közeli erdőket, a hegyeket és a szomszédos községeket. Több mint száz gyanús egyént fogtak el, de a banditák közül egy sem került hurokra. A polgármester azonban kinyomozta, hogy kik a banditák hozzátartozói, rokonai. Erre Gangi nevű községben, amely a banditák fészkehez közel fekszik, hirdetményeket ragasztattott ki, amelyben tudtul adta, hogy ha a banditák egy héten belül nem jelentkeznek, a családtagokat, rokonokat börtönre veteti. Alig néhány nap múlva tizenegy bandita jelentkezett.

— **Kocsmai csata a „Három Korona”-ban.** Noviszadról jelentik: Pénteken este nyolc órakor *Dotlics Lázár* és *Letics Gyóka* noviszadi földművesek betértek a „Három Korona” vendéglőbe. Nem sokkal később egy hangos társaság vetődött be a kocsmába. Köztük egy katona is volt, aki átült *Dotlicsék*-hoz, ahol előbb barátságosan iddógáltak, majd hangos és heves vitatkozás támadt, mire az ismeretlen katona oldalfeverével a két békés polgárra támadt, akik veszélyeztetett helyzetükben szintén kést rántottak. A harc rövid, de heves volt. *Dotlics Lázár* fején a katona-szurony több súlyos sebet ejtett, úgyhogy *Dotlics* ajultan esett össze. A katona erre *Leticsre* támadt és azt is összeszurkálta s mint aki dolgát jól végezte, megszökött, a két sebesült pedig a kórházba szállították. A nyomozás megindult.

— **Betörés Bajmokon.** Bajmokról jelentik: Ismeretlen tettesek pénteken délelőtt behatoltak *Kirchenmayer József* bajmoki gépész házába és míg *Kirchenmayerék* ebédeltek, a szomszédos szobából nagymennyiségű ruhaneműt vittek el. A rendőrség a vakmerő betörők kézrekerítésére megindította a nyomozást.

— **Halálos szerencsétlenség az aacheni vízművek építkezésénél.** Kölnből jelentik: Az Aachen környékén épülő vízművek munkálatai közben robbanás történt. Olyan robbantó patronok gyulladtak meg, amelyek a sziklatömegek alatt maradtak, miután nem ekszplodáltak. Két munkás meghalt és másik két munkás is súlyosan megsebesült.

— **Ökröket lopott.** Noviszadról jelentik: *Jeftics Nikola* gazda szerdán a noviszadi vásáron két ökröt vett és azokat *Plavics Veljko* hajcsárja bírta. *Plavics* az ökrökkel eltűnt. *Jeftics* följelentette a hajcsárt, akit a rendőrség köröz.

— **Letartóztatták a késelő gradistoi tanítót.** Noviszadról jelentik: *Bácska-gradistén*, mint a Bács megyei Napló már közölte, pénteken délelőtt *Katyanszki Jován* és *Cekics Gurilo* tanítók szerelmi ügyből kifolyólag összeveszték és *Cekics* több helyen megszurta *Katyanszkit*. *Katyanszki* jobbszeme kifolyt, *Cekics*et letartóztatták és átadták a noviszadi ügyészségnek.

— **Írói jubileum.** Zagrebból jelentik: *Begovics Milán* zagrebi író szombaton ünnepelte írói munkásságának huszonöt éves jubileumát. A zagrebi Nemzeti Színházban diszeldadás volt, amelyen a jubiláns író „Szelhámós a küszöbön” című vígjátékát adták elő. A közoktatásügyi minisztérium az írónak huszonötezer dinár tiszteletdíjat utalt ki.

— **Vizsgálat egy csendőrezredes ellen.** Noviszadról jelentik: A noviszadi csendőrfőparancsnokság a noviszadi hadseregpáncsnokság föl-jelentésére fegyelmi vizsgálatot indított *Bódi Alekszander* csendőrezredes ellen.

— **Közrekerülték a sikkasztó budapesti részvénytársasági igazgatók.** Budapestről jelentik: *Kovács Sándor* és *Fábián Gyula*, a Pannónia mezőgazdasági részvénytársasági igazgatói öt hét előtt ötmilliárd koronát elsikkasztottak és megszöktek. A sikkasztóknak nyomuk veszett és a budapesti rendőrség már lemondott kézrekerítésükről. A budapesti rendőrség most értesítést kapott, hogy *Brooklyn* egyik szállodájában elfogták a sikkasztókat.

— **Az osztrák horogkeresztesek pártja — fizetésektelen.** Bécsből jelentik: A horogkeresztesek pártja, amely már hónapok óta nagy pénzügyi nehézségekkel küzd, január hó 31-ikén Linzben pártnapot fog tartani, amelyen a pártvezetőség, hír szerint, indítványozni fogja a párt lapjának beszüntetését és a fizetésektelenség formális deklarálását. A párt adóssága meghaladja az egymilliárd koronát.

— **Áthelyezés.** Szentáról jelentik: *Dr. Szenes Andor* szentai járási orvost a közegészségügyi miniszter *Presevo*-ba helyezte át.

— **A karácsonyi lövöldözés áldozata.** Szentáról jelentik: *Andrijevic Iván* szentai suhanc a görögkeleti karácsony alkalmából szombaton a katolikus plébánia előtt lövöldözött. A vaktában kilőtt golyók egyike a közelben tartózkodó *Balázs Géza* kereskedőnás lábába furdott. *Balázs*t beszámították a kórházba. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Elítélt zagrebi újságíró.** Zagrebból jelentik: A zagrebi törvényszéken szombaton tárgyalták *Borsanics Dragutin* újságírónak, a „*Csujimo*” című lap szerkesztőjének sajtópörét. *Borsanics*ot dr. *Gavranics Ottó*, volt főispán ítéltette fel egy cikke miatt, amelyet a jugoszláv szokol-egyletnek jubileuma alkalmával írt. A bíróság hümnösnek mondta ki *Borsanics*ot és két napi elzárásra és háromszáz dinár pénzbírságra, továbbá ezeröttszáz dinár perköltség viselésére ítélte, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztették.

— **Tisztviselő-kongresszus Beogradban.** Beogradból jelentik: Az állami tisztviselők beogradi központja elhatározta, hogy február 14-ikén rendkívüli tisztviselő-kongresszust hív össze Beogradba. A rendkívüli kongresszuson a tisztviselőredukció kérdésével foglalkoznak.

— **Meggyilkoltatta az apját.** Sátoraljaújhelyről jelentik: A zenplénmegyei *Bodrogfalvasz* községben néhány nappal ezelőtt felakasztva találták *Fazekas Sándor* gazdáikodót. A temetés után azonban nyomozás indult, mert az a gyanu merült fel, hogy a jómódu gazdálkodó nem lett öngyilkos, hanem meggyilkolták. A holttestet exhumáltak, majd miután a gyanu alaposabbá vált, letartóztatták *Fazekas Sándor* leányát. A leány beismerte, hogy apját az ő felbujtására férje és annak bátyja kapával agyonverték. Hogy a gyanu eitereljek magukról, a holttestet felakasztották, azt a látszatot kelteve, hogy öngyilkosság történt. A csendőrség a gyilkosokat letartóztatta.

Nehézfeladat

elő állítja az iskola a gyereket, amikor az írás, olvasás, számolás műveletébe veveti. De még nehezebb feladatokat ró az élet a ma emberére, úgy a szellemi, mint a testi munkásokra, sőt nőkre is, amikor osztozniuk kell a férj, az apa, a testvér gondjaiban és részt kell venniük a mindennapi élet küzdelmeiben. Ezeknek a feladatoknak megfelelni csak az erő, egészség és munkakedv csorbítatlan örökében lehet.

Aki tehát meg akarja óvni egészségét, fokozni akarta testi és lelki erejét és teljesen fel akarja magát tölteni a létért való nehéz küzdelemre, az egészséges ki mindennapi táplálékát, reggeli és uzsonna tejhez 2-3 kávéskanál OVOMALTINE-val, mert az

OVOMALTINE

kis terjedelemben koncentráltan juttat a szervezetbe szénhidrátokat, fehérjéket, zsírokat, tápsókat és az élet fenntartásához nélkülözhetetlen vitaminokat.

A szervezetnek nem csokoládéra, nem cukorkára, hanem olyan celszerű táplálékra van szüksége, mint az Ovomaltine.

Az OVOMALTINE kellemes ízű, jól emészthető, tökéletes tápszer.

Ára dobozonként 18 50 dinár

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban fűszer- és csemegkereskedésekben. Mintát és ismertetést ingyen küld: **Dr. A. Wander s. d. Zagreb Jurjevka ul. 37**

— **Heves földrengés Olaszországban.**

Rómából jelentik: A Monte Amiata környékén heves földrengés volt. A rengések epicentruma, úgy látszik, ezen a helyen keresendő. A földlökés tizenkét másodpercig tartott és San Salvatore fürdőhelyen nagy kárt okozott. Majdnem minden ház fala megrepedt és többen megsebesültek. A környező kis falvak egész lakossága a szabadba menekült. Mantuában is könnyebb rengés volt, az esti órákban pedig *Raccio Kalabriában* erősebb földlökést éreztek. Az utóbbi napokban *Adelsberg* környékén is kisebb földrengés volt.

— **Leégett egy középkori kastély Szlovéniában.** Ljubjanából jelentik: A Jütomer melletti *Pranek*-kastélyban, amely még a középkorban épült, tűz támadt és a torony kivételével az egész épület a lángok martaléka lett. A kárt egy millió dinarra becsülik.

— **Működik a Vezuv.** A Vezuv ismét működik és az éjjeli órákban félelmetesen látszik a lávaömlés. A Vezuv aljában levő falvak mincenek veszélyben.

— **A szentai Szokol-egylet estélye.** Szentáról jelentik: Fényesen sikerült estélyt rendeztek a görögkeleti karácsony másnapján, pénteken a szentai szokolisták a szubotical szokolisták vendégszereplésével. Az estély legkimagasabb pontja volt a szokolisták tornaversenye, amelyet karácsonyi tánc követett.

— Királypuccs készül Albániában. Tyránából jelentik: Politikai körökben híre jár, hogy Achmed bég Zognaz alban köztársaság elnöke királlyá akarja kikiáltatni magát. Achmed bég megbízottai már érdeklődnek a szomszédállamoknál, hogy milyen magatartást tanúsítanak egy albániai királypuccs esetén.

— A Francia Klub teadélutánja. A szubotical Francia Klub e hó 10-én, vasárnap délután öt órai kezdettel a National-szállóban, a Trocadero helyiségében táncos egybekötött teadélután rendez a klub tagjai és azok barátai számára. A tánchoz Pálkai Sándor jazz-band zenekara szolgáltatja a zenét.

Az olaszliszki csodapáspök

*Nekem borzasztóan
Tetsz,
Hogy fajmagyar
A Zadravetz.*

Skiz

— Gyilkosokat fogott a farkaskutya. Zagrebból jelentik: A horvátországi Raszinjen néhány nappal ezelőtt meggyilkolták és kirabolták a szekvesztrum alatt álló Pongrac-uralom igazgatóját, Lampel Stevánt. A gyilkosok nyomtalanul eltűntek és a csendőrség nyomozása napokon keresztül eredménytelen maradt. Szombaton azonban fordulat történt az ügyben. A nyomozáshoz segítségül vett farkaskutya kinyomozta a gyilkosokat, Markovics István bukoveci lakos és társa személyében. A csendőrség a gyilkosokat letartóztatta.

— Hétszázszor játszották Bécsben a »Marica grófné-t. Bécsből jelentik: A bécsi Bürger Theaterben pénteken folyt le a »Marica grófné« hétszázadik előadása. Kálmán Imre kitűnő operettje ezzel új rekordot állított fel.

— Egy tizenöt éves diáklány és barátja együtt mentek a halálba. Kassáról jelentik: Pénteken este a kassai országúton egy férfi és egy nő véres holttestét találták. Nemecek Vlaszta, a gölnicbányai postafőnök fel-tűnő szépségű tizenöt esztendőes egyetlen leánya az egyik halott, a másik pedig Juresik Gyula huszonkét éves gölnicbányai adóhivatalnok. A leány most járt Kassán az ötödik gimnáziumba. Juresik már régóta szerelmi viszonyt folytatott a leánnyal, viszonyuk azonban kiderült és azért határozta el magukat az öngyilkosságra. A kassai országúton Juresik előbb a leányt lötte szíven, azután magára lött. Mire a kórházba szállították, ő is meghalt.

— A moli orthodox zsidó hitközség tisztújító közgyűlése. Mólóról jelentik: A moli orthodox zsidó hitközség január 7-iki közgyűlésén az alábbi tisztikart választotta meg: Elnök lett: Schwartz Ignác, alelnök: Wolf Jenő, pénztárnok Székely Lajos, templomgondnokok: Blau Fülöp, Löwy Izidor. A választmány tagjai lettek: Beck Miksa, Kálmán Adolf, Steinfeld Mór, dr. Hahn Gyula, Mencer Armin, Pilis Fülöp, Heller Sándor, Wolf Arpád.

Köszönetnyilvánítás
Ezton mondunk köszönetet mind-azoknak, akik felejtés nélkül drága halottunk,
LÖWNER MÓR
elhunyta alkalmissal résztvételével és a természetesen való megjelenésükkel fájdamunkát enyhíteni igyekeztek.
A gyászoló család.

VEDJEGY:
VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ
ETIKETTRE RAGASZTVA

— Raszkolnyikov Szkopljében. Lázár cár hajdani fővárosában, Szkopljében történt az alábbi eset, amely inkább az orosz puszták bélyegét viseli magán, mint a dél-szerbiai városokét. Ezelőtt három nappal — mint a Bacs-megyei Napló is megírta — Szkopljében, a lakása előtt boltai találtak Alexandrovics Alexander emigráns orosz tábornokot. A boncolás alkalmával megállapították, hogy a tábornok gyilkosságnak esett áldozatul. A megindult nyomozás során elő is állították Mihajlicsenko Iván volt orosz gárdakapitányt és Policskaja Feodoszija fiatal bankhivatalnoknét, akihez a tábornokot gyengéd szálak fűzték. A kapitány bevallotta, hogy ő ölte meg a tábornokot. A fiatal leányba nem volt szerelmes, de természetellenesnek találta ezt a viszonyt a hetvenöt éves aggastyán és a husz éves leány között. Mikor a rendőrség nem akarta elfogadni ezt a védekezést kellő alapul, hogy Mihajlicsenkot szabadlábra helyezze, a kapitány indulatosan fekiáltott:

— *Értelmezzenek Raszkolnyikovra! Ő a rejtélyes orosz lélek legigazibb képviselője és mi oroszok egy kicsit valamennyien Raszkolnyikovok vagyunk.*

A rendőrség a leányt szabadlábra helyezte, míg a gyilkos kapitányt letartóztatták. A rendőrség mindig a tényekkel számol és nem a lélekkel.

— Eljegyzés. Gluck Márta Apátfalva és Izsák Dezső Pancevo jegyesek. (Mindenki külön értesítés helyett.)

— Orvosi hír. Dr. Csajkás Balázs orvos súlyos betegségeből felgyógyult és rendelését újból megkezdte.

Jugoszláv kereskedelmi muzeumot állítanak fel Szalonikiben. Szalonikiből jelentik: A Szaloniki-i jugoszláv kereskedők és gyárosok egyesülete elhatározta, hogy Szalonikiben jugoszláv kereskedelmi muzeumot állít fel. A muzeum a jugoszláv ipari termékek eladásával is foglalkozik.

Kraljevbragi Dezső a vezető mánka

Táncestély. A kereskedő Ifjak Egyesülete január hó 16-án a Bárány-szálló összes termeiben zártkörű táncestélyt rendez. Kezdeté este fél kilenc órakor.

— A »Gyimesi vadvirág« a novisza di Nemzeti Színházban. Novisza dról jelentik: A novisza di Nemzeti Színház pénteken este a »Gyimesi vadvirág«-ot játszotta nagy sikerrel. A darab főszerepeiben Mátyás Kisasszony, Dimes, Vaszics és Geo nagy tetszést arattak.

Gégefő hurutot akár alut, akár kromikus, biztosan olt a *Badeini* víz tisztán vagy tejjel keverve.

Gradianska Kaszla február 13-án Szilveszter (pravoslav) estét rendez tagjai és azok családjai részére. Kezdeté 9 órakor.

PATKÁNY PATKÁNYIRTÓSZER
doboz 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában továbbá a Torontáli Agrárbanál Viki-Beckerben.

A »Reusza zsidó ifjusági kultúra«-esület folyó hó 14-én délután 2 órakor a zsidó iskolában közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait ezton hívja meg az elnökség. A közgyűlés tárgysorozata megtekinthető a hitközségi irodában a hivatalos órák alatt.

— A Kereskedő Ifjak Egyesülete január 16-ikán, szombaton este nyolc órakor zártkörű táncmulatságot rendez a Bárány-szálló összes termeiben.

Mielőtt vásárol légszékényi sörparátust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Brača Goldner légszékény-fabutor- és rézárugyától Subotica, Jugoszlávia.

— Orvosi hír. Keiner Dezső dr. szülész, nőgyógyász, operatőr a bécsi és berlini szaktanulmányai után, mint specialista működést Novisadon, Zeljeznicka ulica 5. szám alatt megkezdte.

Női- és gyermekjelöltés miatt a legjutányosabb áron Damas fehérműszalon készíti Polstojeva (Ódor-u.) 21.

Vérszegénység, sápadtság, horklütések és turunkulusok esetén a rég bevált természetes »Ferenc József« keserűviz szabályozza a hark annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérifjait meggyőződött arról, hogy a »Ferenc József« víz éppoly kellemesen, mint biztosan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SPORT

Bácska—Sand. A főszövetség rendeltére vasárnap az alszövetség két vezető csapata a Bácska és Sand barátságos mérkőzést játszanak a Sand szegedi-uti pályáján. A mérkőzésre, melynek tiszta jövedelme a főszövetségé, a Bácska nem áll ki komplett csapattal, miután több első csapatbeli játékos nem tartózkodik Szubotican. A Sand valószínűleg szintén nélkülöz néhány standard játékosát és helyettük tartalékokat szerepeltet. A játék azonban így is érdekesnek ígérkezik. A mérkőzés délután két órakor kezdődik.

Boxverseny. A Szubotical Sport Club vasárnap délután négy órai kezdettel a Hungáriában házi boxversenyt rendez. A versenyen a rendező egyesület boxolóin kívül részvesz Arzen oszjeki bajnok és Mladenovics beogradl ismert versenyző.

Lloyd George és a Hajduk. Splithől jelentik: A Hajduk utolsó alexandrial mérkőzését tudvalevőleg 3:2 arányban a splith csapat nyerte meg. A mérkőzést végignézték egy páholyból Krupsevics jugoszláv követ, Puattl angol királyi megbízott és Lloyd George, aki Egyiptomban üdül. Lloyd George-nak rendkívül megtetszett a sportiek technikás játéka, úgy, hogy a játék végén gratulált a jugoszláv csapat kapitányának és kijelentette, hogy a Hajduk játéka semmivel sem marad az első klasszisu angol proficsapatoké mögött.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1925. január 9.
Budapest deviza 1263—1264.5.
Berlin deviza 7.42—7.44 milliárd márka, valuta 7.38—7.42 milliárd márka.
London deviza 274.
Newyork deviza 177.5.
Zürich deviza 9.17.

Zürich, jan. 9. Zárlat: Beograd 9.175, Páris 19.775, London 25.1125, Newyork 517.75, Brüsszel 2350, Milanó 2090, Amsterdam 20815, Berlin 123.25, Bécs 72.95, Szófia 3.675, Prága 15.325, Varsó 65, Budapest 72.55, Bukarest 2.35.

Zagreb, jan. 9. (Magánjörgelom): Bécs 796.50, Trieszt 228.12, London 274.35, Newyork 56.45, Páris 217, Prága 167.50, Zürich 1092.75.

Budapesti terménytőzsde, jan. 9. A terménytőzsde irányzata nyitáskor tartott, a kereslet tartózkodó. A kínálat is gyenge. A forgalom napok óta rendkívül kisméretű, csak határvidéken mutatkozik állandó érdeklődés a prima

dunántúli buza tránt olasz és osztrák számlára. Az amerikai tőzsdéről is tartott irányzat mellett, kisebb áremelkedést jelentettek. Így Chicagóban a májusi buza 2%, a júliusi 1 háromnyolcad, a szeptemberi 2 önyolcad centtel drágult. A newyorki buza 2% centtel magasabb. A tengeri Chicagóban átlag 2 centtel emelkedett, a rozs 1 és háromnyolcad centtel.

A budapesti tőzsdén nyitáskor a tegnapi árhoz van pénzkinálat tiszavidéki búzára. 407.500—410.000 korona között mozog a tiszavidéki 77-es ára budapesti paritásában. Márciusi búzára 407.500 korona van nyitáskor, 410.000-rel kínálnak nagyobb tételt. Az olaszok részéről Postunua határártományon 6.25 dollár pénzkinálat van 78—79-es dunántúli búzára.

Csikágói gabonátőzsde, jan. 9. Buza májusra 178.75, buza júliusra 153.5, buza szeptemberre 146.375. Tengeri májusra 88.5, tengeri júliusra 90.5, tengeri szeptemberre 91.5. Zab májusra 46, zab júliusra 46.25. Rozs májusra 112.375, rozs júliusra 110.25.

Newyorki gabonátőzsde, jan. 9. Buza 198.75—199.75. Tengeri 96. Liszt 800—850. Az irányzat tartott.

Dr. HEISZLER
SZANATÓRIUM ÉS PÜRDÖ
SUBOTICA, SOKOLSKA ULICA

Minden komforttal berendezett
GYÓGYINTÉZET
Az új modern
GYÓGYTÉNYEZŐKKEL FELSZERELVE
ELFOGAD:
Bel-, sebész-, nő gyógyászati és gyermekbetegségeket, valamint szülészeti
MÉRSEKELT ÁRAK
ALLANDÓ ORVOSI FELÜGYELET

UTO SÓ PARISI DIVAT:
„CENDRE DE ROSE”
ROUGE MANDARINE
BOURJOIS — PARIS

JUGOSLAVIJA
ALTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
Bácsmegyei főtelepei:
NOVISAD
Petra Zrinjskog ul. 36.
Telefon 55.
SUBOTICA
Kr. Aleksandra u. 7.
Telefon 330.
SONBOR
Telefon 216.

Minden arctisztítátfalanságot
tehát szepit, kitiszt, mites, vér-
foltot, alh. szavatoltan oltatja a párisi
ennel

Visagino Adeline Patti
az egyetlen tökéletes és ártalmatlan
arctisztító, amely az arconal hosszu időre
fiatalos és friss kitöltést biztosít. Naponta
számos kőszönőlevél. Kapható minden
gyógyszerárban, illatszertárban és dro-
gériákban. Uegle 30 dinár. Jugoszláviai
főtelepek: Zagreb, Gajeva ul. 8. 9665

Legjobb az új
az új Moravetz Album
Kapható minden jobb könyvkereskedésben.

Az előkelő és művelt világ csak és kizárólag
Eau de Cologne Original Farina Gegenüber
szármányt használ
KAPHATÓ EREDETIGYÁRI ÁRON MINDEN ELŐKELOBB ÜZLETBEN

VEDJEGY:
VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ
ETIKETTRE RAGASZTVA

NYILTTÉR.

Blaza Perčić kr. sudski izvršitelj u Sub tici
Izvrš. br. 1063. 1925.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. LX. od 1881. objavljuje, da će one pokretnine, koje su usled odluke br. G. 83/9. 1925. subotičkog kr. sreskog suda u korist ovrhovoditelja Antuna Boldoga protiv ovršenika, radi namirenja 12.75 din. glavnice i spp. popisane i na 47.350 din. procenjene i zaplenjene, poimence kućni nameštaj i razne stvari na temelju odluke br. Gn. 11920. 1925. subotičkog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 12. januara 1926. pre podne 10^{1/2} sati u Subotici I. krug Bogovićeve ulica 19. Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljeni stvar po §-u 107. i 108. zak. čl. LX. od 1881. U Subotici, 7. decembra 1925.

Blaza Perčić
kr. sudski izvršitelj.

A „SLAVIJA“ Pokoono Udruženje értesíti a t. tagokat, hogy a f. é. január hó 11-iki kasszanapon a következő számú könyvecskék tulajdonosai részesülnek az igazgatóság által meghatározott összegű segélydíjban:

695. 652. 577. 1156 965. 1150. 710. 834. 732.

Subotica, 1926. január 9.

Az Igazgatóság.

Hirdetmény.

Alulírott dr. Mannheim Manó ügyvéd, mint a vagyonszünetelt Kohn J. Károly esődtömög gondnoka közhírrá teszi, hogy a csődtömöghez tartozó és a még meglevő árúkat a berendezéssel együtt 1926. január hó 13-án d. u. 3 órákor, az üzlethelyiségben megítélendő nyilvános árverésen eladom.

Erdeklődők közelebbi felvilágosítást ügyvédi irodámban nyerhetnek. B. Topola, 1926. január 9-én.

193

Dr. Mannheim Manó
ügyvéd.

Novisadi izr. hitközség
1-1926. sz.

P á l y á z a t

A novisadi izr. hitközség előjárósága az üresedésben lévő **Српска црква**

templomszolgai állásra pályázatot hirdet.

Pályázótól megkívánatik, hogy **Српска црква** legyen és hétköznapiokon előismert tudjon.

Javadalmazás évi 18.000 dinár, szabad lakás és a szokásos mellékjövendelmek.

Az állás f. é. március hó 1-én elfoglalandó, mert is a pályázók felkérletnek, hogy képesítésüknek és családi állapotot igazoló okmányok alapján felszerelt pályázati kérvényeiket legkésőbb f. é. február hó 1-ig alulírott igazgatósághoz elküldeni sziveskedjenek.

Harminc éven aluli pályázók előnyben részesülnek. A költségeket csak a meghívottaknak térítjük meg.

Novisad, 1926. január 1.

Klein Armin
jegyző.

187

Dr. Lustig Nándor
elnök.

Izvrš. br. 930/2/1925.

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. LX. od 1881. objavljuje, da će one pokretnine, koje su usled odluke broj Gn. 4850/1925. subotičkog kr. sreskog suda u korist ovrhovoditelja Stevana Kolar i drugova zastupan po advokatu dr.-u Beli Singeru iz Subotice protiv ovršenika, radi namirenja 50000 Din glavnice i spp. popisane i na 98000 Din. procenjene i zaplenjene, poimence nameštaj, buradi, vaza i dr. na temelju odluke br. Gn. 4850/2/1925. subotičkog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 15. januara 1926. god. po podne u 1/23 sati u Subotici u Ludaš, 32. broj pored Maloga Palića (u neposrednoj blizini Policijske Postaje na Paliću.)

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljeni stvar po §-u 107. i 108. zak. čl. LX. od 1881.

Subotica, dne 20. decembra 1925. god.

Filip Buzaš
kr. sudski izvršitelj.

176

Nyilatkozat

Morovity Mileta asztalos köszönetét fejezi ki a „Kontinental“ biztosító társaságnak, hogy a Petrovselon leégett műhelytetőért gyorsan és pontosan kifizette a likvidált összeget.

162

„DAR“ szülészeti és „NADA“ kiházásító segélyegyesületek irodahelyiségük

Preradovićeve ul. 11 szám

alá helyezték át, ahol tagokat állandóan felvesszünk. Hivatalos órákat tartunk d. e. 8-12-ig, d. u. 2-6-ig.

Értesítés

Rieger és Piuković cég, valamint Rieger Imre hagyatékának hitelezői f. évi január hó 10-én d. e. fél 11 órakor az Osta Privredna Banka d. d. (Közgazdasági Bank) közgyűlési termében gyűlést tartanak, melyen a saját érdekükben az érdekeltek okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

121

Felszámoló bizottság

Értesítés

Alulírott tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget és ösmerőseimet, hogy Trumbićeva ul. 10. sz. alatt (Papucsipiac, Ipartestület mellett)

vendéglőt nyitottam

Jó ételekről és elsőrendű italokról gondoskodva van.

Szives pártfogást kér
Kuti József
vendéglős.

117

Értesítés.

Vadászok! Sportsmannok!

Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy a V. Bata Sin puskaműves műhelynek közeléből kiléptem és J. Andriška mechanikussal társultam.

Vállaljuk az összes mechanikai és puskaműves szakmákba vágó munkát a legkészebbmenő írásbeli szavatosság és a legszolidabb árak mellett. A n. é. közönség b. pártfogásába ajánljuk magukat

J. Andriška és J. Struger

mechanikusok és puskaművesek

Subotica, Trumbićeva ul. 3. Gimnázium mellett.

Ugyanott egy tanonc felvétetik. — Kérem a címre ügyelni.

177

Felhívás

A Subotikai Önnálló Asztalos Iparosokat felhívjuk, hogy f. hó 12-én (kedden) este 6 órakor az Ipartestület helyiségében tartandó fontos értekezleten okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

178

A vezetőség.

100.000 dináros

„VIKTORIA“ Kiházásító és Önszegélyző Egyesületbe jelentkezések eszközölhetők:

- Grga Jurić könyvkereskedő, Városi székház.
- Josip Blaha ékszerész, Pašićeva ulica 2.
- Supr. Silak i drug, h mzőüzlet, Sokolska ulica 4.
- Brača Vitanović kalapos, Sokolska ulica
- Andrija Bačić fűszerkereskedő, III. Pašićeva ulica 7.
- Stevan Kostić ékszerész, Jelkovićeva ul. (Kis kápolnánál)
- Mackó trafik, Zrinski trg.
- Jovan Pavlatović fűszerkereskedő, VI., Frankopanska ul. 42.
- Denes Szaghatmajster cipész, Preradovićeve ul. 11.
- Ladislav Letmanji „Eros“ ált. ügynöks. iroda, Frankopanska ul. 2.
- Auto Ivković cipész, Bajski put 2.
- Djeno Klein mechanikus, Ciril Metod trg.
- Sestra Cović fűszerkereskedő, Gajeva ul.
- Mihajlo Cievarić fűszerkereskedő, Save Tekelija ul.

Műhely áthelyezés.

Értesítjük b. megrendelőinket és ismerőseinket, hogy asztalosműhelyünket Duličeva ul. 47 szám alól

áthelyeztük 13. Novembra

(volt Bajai-ut, Pukkel ház). Ezen felhívjuk a n. é. közönség figyelmét, hogy butortisztításokat és épületjavításokat és minden a szakmánkba vágó munkát a legjutányosabb áron vállalunk.

A n. é. közönség bővebbi pártfogását kéri

145

Zvekan és Madarász

épület és butor asztalosok
13. Novembra (Bajai) ul. 9.

EXRPESS

nemzetközi szállítványozási, közvetítő és bizományi vállalat

Int. telefon 4-23 SUBOTICA Sürgönyök: EXPRESS
Wilsonova ul. 8. I. emelet

Állandó gyors gyűjtőközlekedés Németországgal (S. A. Innocente Mangili, Triest) továbbá Wien, Prága, Brno és Budapesttel.

Gyors, olcsó szakzerű kiszolgálás.

ELVÁLLAL beraktározást e célra készült saját raktárhelyiségekben.

11198

Győződjék meg róla, hogy

olcsóbban

kap l-a keményfa faloszobát bármilyen festettnél is.

ERDÉLYI ANTAL

lakásberendezési vállalatnál Subotica
IV., Sudarovićeve ul. 4 sz.

Legolcsóbb áron kaphatók

FAJ-KANÁRMADARAK

(hímek és nőtények)

STEINFELDNÉL, WEISZ KEFEGYÁRBAN

TELEFON 1-88

„ARGUS“ Általános Információsroda **BEOGRAD**

JUGOSZLÁVIA
LEGNAGYOBB SZAK-FELVILÁGOSÍTÓJA

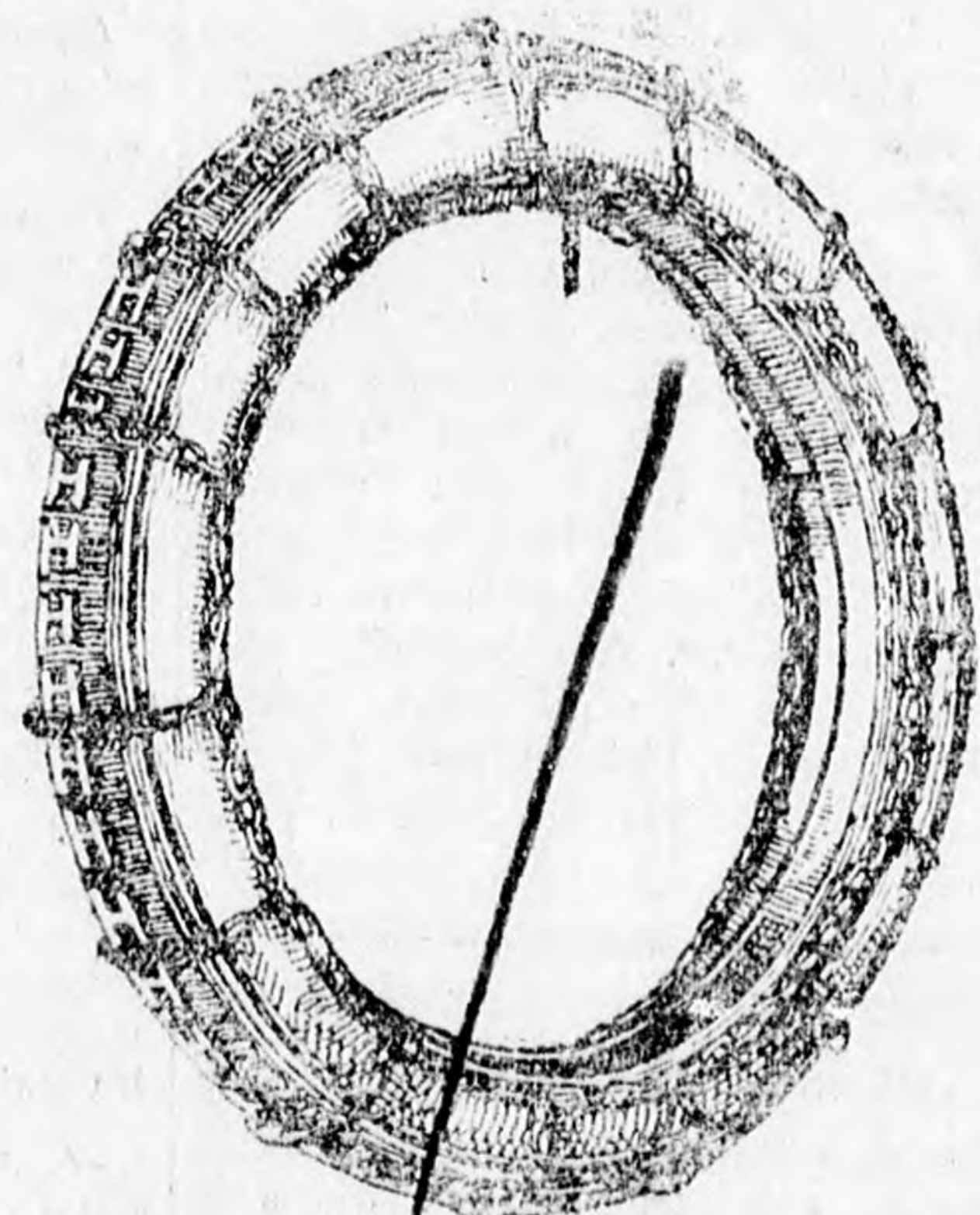
ARGUS megőv keltes követelésektől és veszélyeségektől
ARGUS összeköttetéseket szerez meg minden hazakbál
ARGUS kivélti lehetőségeket szerez meg
ARGUS olcsón, gyorsan és biztosan végez inkasszót
ARGUS minden kripti állami szállításokat
ARGUS több ezer elsőrendű referenciával rendelkezik

Hiteletudósító előfizetési árak:

10 információ 400 dinár, 25 információ 875 dinár
50 információ 1500 dinár, 100 információ 2500 dinár

Távíratcím: ARGUS-BEOGRAD

Autókeréklánc

mindenféle méretben szállítja

PIUKOVIĆ & Comp.

SUBOTICA

I. Sudarovićeve ul. 21.

ZSÁKI PONYVAI ZSINEGI SZALAY ÉS TÁRSA

Subotica, Ciril-Metod tér 20 (Lifka mozi mellett). — Ajánl: komlós zsákokat, kárpitos cikket és az összes len és juta árut NAGYBAN előnyös áron KICSINYBEN

KORZÓ MOZI

Január 11-17. Hétfő - vasárnap

Egész héten

Suboticán először!

A legnagyobb publikum-film

RIN-TIN-TIN

Az őserdők réme

Óriási áldozatok árán megszerztük Ameriká ezidei legszedületesebb filmsikerét

Az elsőnél is nagyobb szában és bravurosbab

RIN-TIN-TIN filmet, Az őserdők réme

Rin-Tin-Tin eddig költöztetett felülmulthatatlan bravurjaitól eltekintve, a film különösen izgalmas és mulatságos tartalma a legkényesebb ízlést is kielégíti.

LIFKA MOZI

Január 11-17. Hétfő - vasárnap

Egész héten

Meghívó

Bagdadi tolvaj

2 rész 11 felvonásos arabiai ábránd ünnepélyes előadásaira.

Az 1001 éjszaka bábajos meséi, fantasztikus események a régi időkről, Bűvös keleti éjszakák. Harun Al Resid pompás udvar és függökertje, A boszorkányhajból font hótél, A méteres csodapók, A titulusos sárkány, A féltékeny királyfi, A vizen épült felhőkig érő csodapalota, A nagyherceg a ten erőfeszítés, A jáhatatlan palota, A repülő szőnyeg, A szárnyas párpa, A levegőbe varázsolt hadsereg, Ahmed és a hercegno szerelme, melyet megfogok

DOUGLAS FAIRBANKS

Próbáld ki az új játékát. Remek helyén! Eredeti zenekarral! Kibővített zenekarral!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívogzott jelölésű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszbelvéllyel melléklendő.

Japán pinesikutyát venni. Cím a hadóhivatalban. 129

Babaklinika bárhonnán hozott vagy postán küldött javításokat azonnal eszközöl. Lagner fodrász, Subotica Pašičeva ulica 6. 457

Vizesuborka és savanyított paprika kapott a Kemény-féle ecet és konzervgyárban. Vojnovičeva ul. 5. 10816

BÁMULATOS OLCSÓN ELADÓ: Órák, arany, ezüst ékszerek, dohánytárcák, ruhák, télikabátok, utazóbundák, nőiingek, szonkézimunkák, cipő, táskák, irógépek, súlyozó, varrógép, különféle illatszerek, Sampon, parfüm, kávépótlék, butorozatok, finom rézgyémántokkal, fürdőkád kárpittal, nagy-mennyiségű finom gyapint, szövet, egy 4-es és egy 6-os Wertheimkassza, különféle karácsonyi ajándékok Kiss adásvétel intézmény, Trumbičeva (Petar) ul. 11. Csirkepiac. 1333

Eladó 30 HP motoros gyári magánjáró motor, 6-os Umráth légtörős lokomobil, külön csatlók és lokomobilok. Vadez Károlynál B-Tonola. 10688

Zongorák, pianók legmodernebb és legismertebb kivitelben Prága zongoratermeiben. V. Kikindán kaphatók. Ez szakmában legrégibb és legolcsóbb beszerzési forrás hazánkban. Részletfizetésre is. 9959

Két modern hálószoba eladó. Wilsonova ul. 22. szám alatt. 214

Lakásberendezések, hálók, ebéd- és uzsonnák stb. stb. szertűz és díszesebb kivitelben legolcsóbban. VADÓZS LAJOS világi főre berendezett asztalos árú műhelyében, szerezhetők be KULÁN. 56

ÜZLETI KÖNYVEK OLCSÓBBAK MINT BARHOL NAFT ÁRLESZÁLLÍTÁS! HEUMANN MÓR könyv-, zenemű-, írószer- és papírkereskedésében Subotica Karadjordjevi trg 12.

NARODNI BIOSKOP NÉPMOZGÓ

Január 6-10.

Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap. Ujdonság! A szezon legnagyobb filmsikere! A legbájosabb filmcsillag LIA de PUTTY a főszerepben.

„KOMÉDIÁSOK“ (Ilyen az élet)

5 felvonásban. Január 14, 16 és 17. „MARCCO“ az akrobata művésze. Az előadásokat kétértelmű zongora, hegedű és trio kísérő zenészekkel kíséri! A leggazdaságosabb és barátságos szórakoztató hely a legkényesebb igényt kielégíti!

AEG vetítógépek moziberendezések, vetítőgépek és FILMTRAKCIÓK ORIENT-FILM D. D. SUBOTICA TELEFON 8-87

Olesó és jó naplari család Németh Margit üzletében, Subotica, Pašičeva ul. 8. kapható. Megrendelésre készítek pehelyből, gyapjából és vattából, úgy mint régi. Németh trafik, Edény-piac 6710

Szívógázmotoros vámmalmot keresek használtba. Cím: Therián Fülöp főmőlnár, Kulin. 163

Fékhöztem kártya. Szanis Pašičeva péc. Senta, Zmaj Jovan Jovaničeva ulica Jo. szám. Le lehet költeni azonnal. 31

Tiszta butorozott szoba a beltérhez közel két személynek január 15-re kiadó. Cím a kiadóban. 7

Férfiúteltem kártya. Szanis Pašičeva péc. Senta, Zmaj Jovan Jovaničeva ulica Jo. szám. Le lehet költeni azonnal. 31

Subotici Centralna Banka zálogosztály. Aleksandrova ulica. Állandóan folyósít kölcsönöket ékszerekre és mindenféle árukra. 8920

Férfiúteltem kártya. Szanis Pašičeva péc. Senta, Zmaj Jovan Jovaničeva ulica Jo. szám. Le lehet költeni azonnal. 31

Zongorák, pianók csakis elsőrendű gyártmányok 12-18 havi részletre is kaphatók Raab Károly zongora és akkóránban Sombor, Viszontelárusítónak 5 százalékos engedély. 10551

Minden második sorozat nyer. 1.000.000, 500.000, 400.000, 300.000, összesen 39.150.000 dinárny nyerevény. Sorozatok 20, 40 és 80 dinár. Próbálon szerencsét. Mindentien sorozat és esekklapot Gyulai Lajosnál. Bačka-Tonola. 11330

Különbejárati butorozott szoba kiadó. Muci-telen 89. sz. 83

Csinosan butorozott szobát keresek január 15-re a beltérhez közel. Cimeket a kiadóba kérek. 70

Lakást keresek 1 szoba, konyha, mely lakható szűz, azonnal vagy február 1-re. Cím: Zriniski trg 20. Ref. jelkészi hivatal. 175

Fehérnemű készítés kézimunkával vagy géphimzéssel. filcé, te-filcé, szedő, aplikálás és egyéb kézimunkák. Aida kézimunka üzletében, Csirkepiac. 9633

Pfisszirozás Gombbonyás Gépjármű leggyorsabban készült S. A. D. ENGL varrógépüzletben Rudics-utca sarok

Stessen megrendelni a munkatársak elkeilése végett kézimunkát Mayerh Margit divatszalonjában Aleksandrova ul. 11. (Jobbra az emeleten az udvarban.) 77

Géptulajdonosok figyelme! Szétfagyott motorokat, hálott vagy rúdelt tüszekrényt iótállás mellett hegeszt vagy egyenesít, kazán munkát helyszínen végző a legutáncosabb áron. Úveges Antal, Bačka-Tonola. 11156

Butorozott szoba egy szobával, egy vagy két teremember részre kiadó a belvárosban. Brozova ul. 89. 120

Ióbb házból való leány háziokasszonyoknak ajánljuk ur családnak. Évi bizonyítvánnyal rendelkezik. — Cím: a novisadi fiókkidóba tudható meg. 188

Eladó 51 hold szántó föld egy darabban. Osijek város közelében. Optikusoknak nagyon alkalmas vétel. Kóbert Korsky, Kujaldinos. 110

Allást keres egy villanytelep üzemvezető gépész. többféle gőz- és gázgének, de különösen a Dieselgének kezelését és azok javításait vállalja. Vizsgál és elsőrendű bizonyítványokkal mindenkoron rendelkezésre állók. Cím: Teschner Jakob. Titel. 199

Makulatura cire három métermázsú jutányos áron eladó. Nasl. Josifa Volfa Velika-Kikinda. 151

Szőlőkezelő vancellér, kapás, kertész, alkalmazást keres. Cím: Tom. Kr. liev-Breg. 191

Mozivetítógép Ernemán, 5 HP villanymotor olcsón eladó. Levélkészi hivatal válaszolok. N. Szilveszter Bačka-Tonovszelo. 164

Vendéglőt keresek felszámolásra 15-20000 dinár övadákkal. Lonsányi Antal, Horgoš. 195

Kölyök farkaskutyát eladó. Senta ul. 12. 135

Nea-Crem legmegbízhatóbb arc-kezelőpórál KORONA GYÓGYSZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

Citrom szép, fass, kapható nagyban és kicsinyben. 150, 140 és 10 dinárért ládánként. Polarev, Zriniski trg 27. 122

VÉTEL-ELADÁS

Eladó malom Barátnban Crnabarán (Feketetón) 4 járatú motorosmalom és 2 garnitúra cséplőgép jutányosan eladó. Vevők érdeklődhetnek Kadván Orbánál Senta vagy a helyszínen Császár István tulajdonosnál. 127

Egy tiszta újfódeles kocsó, 2 drb nyitott federes dochar d kocsó, 2 darab könnyű parafés polgári kocsó minden elfogadható áron eladó. Úveges Antal Bačka-Tonola. 11155

Eladó sürgősen egy eredeti 8 HP Magyar Gazdasági Gépjármű magánjáró cséplőgép kifogástalan állapotban. Értekezni: Póme István, Senta, Lazarev ul. 32. 118

Használt Fordson traktorok és autók vételre el és eladásával legolcsóbban és legelőnyösebb üzleti feltételek mellett foglalkozik Földvári Béla, Staribečoi Telefon 83. 11104

Új zongorák, pianók, csakis elsőrendű világmárkák, a leghosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók 10 éves iótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica Városháza. 2942

Ház 5 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, továbbá ugyanabban házban 1 szobás lakással, nagy telekkel eladó. A lakások azonnal átvehetők. VI. Somborski put 6. 20

Bachinger Frigyes Képkeretkülönlegességek festmények, gobelinék, fényképek szakszerű keretezése Liffka-Mozi Hungáriz-épület Sudarević ul. 34.

Szívógázmotor 40 lóerős üzemnagyohtítás miatt olcsón eladó. Lenhardt Antal malomtulajdonos, Velika-Kikinda. 150

1926. január 1-től hetenként más-más műfajú reklám-árak mellett kerülnek eladásra. Január 8-10 jan. 16-ig Meissen, Sévres, Rosenthal, Wood és Moser, virágvázák, porcelánok, bonbonnierek. Tájékoztató kirakataimban alkalmi árak vannak feltüntetve. Balog Lina SUBOTICA Bárány szálló mellett

Istenproblémák 1926-ban

Adventisták, nazarénusok,
csillagimádók

Az S. H. S. királyság területén mutatkozó szektatörékvésekkel ugyáztzik komolyan kell foglalkozni, noha a kormány, kétségelentül helyes szempontoktól indítva, drákói rendelet tiltó parancsát zudította az S. H. S. királyság vallási szektáinak a nyakába. A rendelet egy esztendő leforgása alatt két ízben bocsátották ki, ugyanannyiszor vonták vissza, hogy kiadhassák a harmadikat, amely a jelek szerint belátható időn belül érvényben marad. A nazarénus, adventista és a többi germán álmódosásból született felekezeti költudatos módszerrel ette be magát a megholygatott tömeglélekbe, amely szomjasan és tikkadt vágygal fut távoli ismeretlen startok felé.

Rendőri és csendőri készenlétek távoftították el két hónapon keresztül a bácskai és főleg a baranyai imaházak duruzsoló áhitatos lelkibetegét, akik föld és padló, egyszerű feltérre meszelt fal monoton hangulata mellett kacérkodtak az örökkévalóság circulus vitiosusával. Egyik baranyai falu vasárnap délutánján szentánija voltam ilyen fegyveres beavatkozásnak, ahol a »hívő«-k nagy szelidséggel, széttagult pupillájú szemekkel csodálkozó emberek elszánt egykedvűségével magukba ölelték a szuronyt, fölitták a szítkot és kéjjel habzsolták a durvaságot.

Ilyen hangulat mellett, a tömeg pszichózisnak ennél a stádiumánál pillanatra sem szabad csodálkozni azon, hogy az új szekták járványoszerű terjedését nem lehet megakadályozni. A szurony már a paraguayi jezsuita államban is esütörtököt mondott jogynéhányszor, a máglya Husz Jánost legfeljebb kitartóbb ellenállásra tüzelte, az állami apparátus pedig már a francia hugenotta válságban fölszámolni volt kénytelen. Anélkül, hogy szigorú és rideg álláspontra kívánnánk helyezkedni a preventívnek vélt intézkedések tényével szemben, meg kell állapítani már most jóelőre, hogy az istenkeresés problémájának hullámai egyre akutabbakká válnak még akkor is — vagy talán akkor leginkább — ha azok kielégítése ellen az egyéni szabadságjogok lefariéskálásai szegődnek. Az istenprobléma az egyensúlyát vesztett lélek világának fóruma fog maradni túl sémákon és túl iskolai olvasókönyveken. Centrum lesz, amely az isteni közelség központi légfűtésének áldásait szállítja minden egyes viskó födele alá és minden erőlködés, tiltó rendelet és földi eszköz sorompóba állításával szemben, mint centrifugális erő működik. És itt, ennél a pontnál igazán nem fontos, hanem csak eltörpült jelentőségű részlekkérdéssé válik az, hogy Szt. Ágostontól, Hieronímuson, Lutheren, Kálvinnon és Dávid Ferecen át Harnackig, Diden atyáig és Bougoudig, hogy vélekedtek a teológia tiszteltetelmű művelői. A komolytalan ateizmus harcban áll a deizmus átmeneti lépcsőlével, holott az előbbieket mindig megtizedeli az eszmének az a gépszerű repetálása, amely ötezerhatszázegynéhány esztendő kemény küzdelmét jelentő kinos erjedéssel, vajudással, vérrel és vívdó fetrengéssel az egyistenhívés frontális csatájában. A bizonytalan tapogatózás éjszakájában hahó hallelujázik és segítő sereg sorakozik föl rehabilitációs elszántsággal, hogy szomjas lelkét megpermetezze harmattal az isteni zápor.

Reformáló törekvések mindig voltak és mindig lesznek, jóllehet nem mindig kimondott reformáló szándékok uszályos kísérőével. Ha még a cölöpépítmüyes skandináv mitológia is tud az istenek végtetéről, amit vidáman kürtöl szerző-széllel északi kiarrással és északi imponáló önbizalommal, akkor esene-

vész és vérszegény és degenerált kultúránk koldusainak csak a Treuga Dei fenntartás missziójának hirdetése marad meg egyetlen feladatuk. Az 1926 esztendő istenkeresésének nyugtalan problémái kétségelentül keresztül-kasul fonták a föld minden tájkát, bennünket mégis elsősorban az S. H. S. királyság szektatörékvései érdekelnék, amelyek az utolsó másfél esztendő alatt hihetetlenül gyors és változatos pályát futottak be. A világháború lelkeket átguró kataklizmája itt csak az adventistákat és baptistákat találta. *Nazarénusok* nagyon szörványosan voltak, annál fölünőbb, hogy aránylag rövid idő alatt magukhoz ragadták, különösen a baranyai reformátusok tekintélyes ezreit. Mi az oka ennek a belső életből fakadó új lelki népvándorlásnak? Ezt hiába is kutatjuk. Sokkal érdekesebb, mert aktuális a *csillagimádók misztikus követőinek szaporodása*. Ezek az eddigi jelentések szerint kizárólag magyarok közül kerülnek ki. Az első csillagimádóról, aki a baranyai Izsóp község határának sátoriakója, — körülbelül egy évvel ezelőtt emlékeztem meg. Az egyszerű jámbor lélek beletemetkezik a csillagok járásába, éjjel követi utjukat. A közismert csillagképeknek csak népies elnevezését ismeri. A többiek meghatározására nem

is kíváncsi, sőt egyenesen ellenszenves neki az asztronómia felett szótára. Titokban és csendben imádják a csillagokat, s a baranyai csillagimádóknak Bácskában, a tiszamenti helységeiben máris akadtak követői. Baranyából szivárgott-e át a hit, vagy önálló apostolai támadtak. A tömeg kiszámíthatatlansága, kapkodása és éretlensége igen kellemetlen befejezett tényekkel szolgálhat akkor, hogyha *okozatot torolnak* meg a legprimitívebb oknyomozás nélkül. Az abnormis lelkiélet patmanásig fűtött felületét a vihar előtti csend hűs szellője simogatja még ma, de kérdés, mire inspirálja holnap az istenszomjazó nélkülözés nyomora, amely még mindig elég erős arra, hogy egy társadalmi válság bacillusait táplálhassa.

A szektaterjedések megakadályozása, a lelki egyensúly helyreállításának legfőbb ideje érkezett el. Rendezni kell a kérdést, lehetőleg az egyházak vezetőinek meghallgatásával, akik remélhetőleg okát tudják dmi az abnormis tömegjelenségek nem egy figyelemreméltó fázisának.

Türelemmel, megértéssel, apostoli szelidséggel kell hozzáulni ehhez az úszkösödő nyílt sebhez. Nem szuronynyal. Szeretettel.

Mesterházy Ambrus

Szépségverseny

— Szerkesztői üzenet —

IRTA: BAEDEKER

Hogy mi a véleményünk a szépségversenyekről?

A lehető legrosszabb.

Az a módja a versenyzésnek, amelynek az eredményét fényképek s az azoknak alapján meghozott ítéletek döntenek el, még a legártalmatlanabb s a legkevésbé igazságtalan e mérkőzések között, de teljesen céltalan, mert itt a díjat nem a legszebb nő, hanem a legszebb fotográfia nyeri el, s ily esetekben igazság szerint a prémiumot nem az ábrázolt nőnek, hanem az ábrázoló fényképésznek kéne odaítélni. A fotográfiai általában igen kevésbé megbízhatók, ha az a céljuk, hogy hű képet nyújtsanak arról az egyénről, akinek készültek. A legtöbbről el lehet mondani, hogy ahhoz is hasonlít, akit ábrázolnia kell. S ezzel nem gáncsolom, de dícsérem a fotoművészeket, akik olyan virtuózok a mesterségükben, hogy a portréik, főleg a nőiek, nem duplán, de sokszorosan szebbek azoknál, akiknek a »hü« képmásai óhajtanak lenni.

Hiszen éppen az e jó uraknak a művészete, hogy a hölgyet, aki sokszorosítottja általuk a szépséget, abban a momentumban és abban a helyzetben állítják a gépiük elé, amelyben a legszebbek, s nem abban, amelyben önmagukhoz a leg-hasonlatosabbak, amelyben — hogy úgy mondjam — a *legöbбек*, a maguk arcjellemének a legbeesületesebb hirdetői. Az ember, és különösen a nő, minden percben más-más arcot mutat, s némelyeknek nemcsak különösen szép napjaik, de kiválóan szerencsés ötpercek is vannak. Világos, hogy akinek az ábrázatát ilyen kivételesen előnyös mozzanatban rögzíti meg a fotográfus, az jobban jár a szépségversenyen mint egy másik konkurens, aki akkor állott az ördögös masinára elé, amikor a közönséges mindennapi arculatát öltötte föl.

Nincs annyi szép nő a világon, ahányvanak a képét e művészek kirkakataiban látjuk, s bizonyos, hogy jóval több a szép asszonyi vagy lányportré mint a szép leány és asszony. Hogyha a nő az arcképét küldi a szépsége fölött ítélező

versenybíróshoz, akkor nem magát s mégcsak nem is a hü képmását küldte, s az arcopág egészen más egyént lát a képen mint a küldőt, aki egynemely esetben szebb a fotográfiájánál, de a legtöbbször távolról se oly bájos mint az. Tegyük föl, hogy a hölgy összes versenytársai közt a legszebb, képzeljük el, hogy a legszebb diszpozícióban is »ült«, *beau jour*-ja volt, amikor e célból »barátságos arcot csinált«, s tegyük föl még azt is, hogy a kép kitünően sikerült, — még mindig meglehet, hogy egy másik és sokkal kevésbé esinos lesz a győztes. Ha az előbbinek a fotográfusa közönséges mesterember s az utóbbié művész, akkor — egész bizonyosan ez lesz az eredmény. Még az se lehetetlen, hogy a konkurrálók legkevésbé bájos nőpéldánya fogja a díjat bezsebelni, ha az ő fényképésze a legügyesebb azok között, akik a versenyfotókat készítették.

Azért mondtam, hogy az ily versenyeknél igazság szerint a fotográfust illetné a díj, és nem a hölgyet. Szórakozásnak tehát egészen jól bevállik az ilyfajta szépségverseny, de az ítélete nem ér és nem számít semmit. Szó volt egyszer egy hölgyről, akiről azt is megemlítették valaki, hogy az arcképével szépségdíjat nyert. Mire egy másik ur megjegyezte:

— Ez nem egyenes ellenbizonyíték. Attól még egészen esinos lehet. Ilyen kevésbé megbízhatók a szép fotográfiai...

Abban a formában pedig, ahogy például fürdőhelyeken rendezik a versenyzők szabadon-elővezetésével fürdőkosztimokban, strandtoiletben vagy vbáli öltözékben, a verseny egyáltalában nem szép, ha a versenyzők még oly szépek, s az ítélet itt se lehet igazi veridiktum. Mert:

1) Sokan, s néha a legszebbek, nem vesznek részt benne, mert némelyik nő — s nem épp az értékelenebbje — nem szereti a nagy nyilvánosság előtt megsétáltatni és ekszponálni a bájait, s nem óhajta, hogy minden ripók szemérmetlenül taglalja azokat. Az *ilyen* szem-

ségverseny sokszor jobban hasonlít egy kinos vészöfútasához mint egy dicsőséges diadalmenet-höz. Sokan résztvennének benne, ha az inkább hasonlítana ily diadaluthoz mint ama torturához, de így... A legbecesebb versenyanyag nem konkurrál itten, ami a nézők s a voksoló jurytagok szempontjából is sajnálatos, mert épp azt nem lát-hatják, amire a legkiváncsiabbak, az igazán legszebbet.

2) Maga a versenyprocedura nem szép üzlet, mert a nőt — akár szép, akár nem szép — kiteszi a kiméletlen kritikának, az analízis és anatomizáló részletezésnek, — annak, hogy tisztelentül és frivol kutatóssal mustrálják a lábait, a keblét és egyéb alakszerűségeit. Igen hiúnak vagy hihetetlenül naivnak kell lenni annak a szépségnek, amely ily indiszkrét széjjelszedés útján óhajta győztesnek kikihaltatni. Arról nem is szólok, hogy a verseny ezen formájánál sem függ az eredmény a valódi érdemtől — a kétségelent és legkülönb szépségtől, — hanem attól, hogy ki mellett fejtettek ki a »tisztelői« nagyobb propagandát. Az ilyen verseny úgy folyik le, ahogy régen a vármegyéknel csinálták a tisztulást, ahol nem mindig (sőt csak vajmi ritkán) választották meg azt, aki legjobban termelt rá az általa megpályázott hivatalra, hanem azt, aki mellett leg-élénkebben »dolgoztak« a barátai és kortesei. (Vannak, akik azt állítják, hogy ez nemcsak régen volt így.)

3) A versenybíróshoz szokott állni, akik — honny soit qui mal y pense! — megvesztegethetők. E jó emberek végre is gyenge férfiak, s arra a szépségre adják a votumukat, akitől a legtöbbet kapnak vagy a legtöbbet reméllenek. S az ilyen dolgokban a részrehajlás és a pártoskodás még csak nem is diffamáló. Washington és Deák Ferenc is pártos szépségversenybírók ettek volna. Bizonyos, minden férfinak, ha egészenesek az érzékei, az a nő a legrokonszenvesebb és a legszebb, aki legbiztatóbban mosolyog rá, s az az uriember, aki el nem mozdul a szigorú becsületesség fix pontjáról millió dollárért, az nem tud ellentállni egy megvesztegető mosolynak, amely mögött csókokat sejt s még edesebb jutalmakat reméll.

4) Kérdés általában, megtisztelő-e a női nemre, ha a tagjait hasonló versenyre szólítják? Nem lebecsü-lése-e a nőiségnek, ha folyton manifesztálják előtte (ami anélkül is régi igazság), hogy a szépsége ér a legtöbbet s a többi erőnyel együttvéve se nyomnak annyit a latban, mint ez a mulandó erőnye? Látjuk, hogy amikor baracklekvárkiállítást rendez a gazdasági egyesület, azon résztvesz minden asszony, aki azt hiszi, hogy az ő lekvárisa kiállja a versenyt minden más ily készítménnyel. Ellenben a női szépségversenyekről esetleg éppen a legdiadalmasabb szépségek maradnak el, mert nem szeretnek eldefilírozni egy eszplanádon, gyógykertben vagy strandon abból a célból, hogy ott buja szemmel, fölfaló tekintettel vizsgálgassa s a ruhája kivágása alá kandikáljon minden emberfia, aki arra sétál. S talán azért is tartózkodik az ily szépségkiállítástól, mert nem kívánja megjutalmaztatni azt a kiválóságát, amely a legkisebb erőnye. Végre is, a szépsége a jótékony Természet ingyenes nagy-lelkü ajándéka, a baracklekvárt pedig ő készítette, s ha az sikerült, az az ő érdeme.

5) Az ítélet nem nyugszik biz-

tos alapon. A toalettművészet már olyan fokát érte el a boszorkányos főkéletességnek, hogy mikor a jury X. urhölgyet jelenti ki díjnyertesnek, esetleg a szabónőjének vagy a szépitőszerszámoké nyújtotta a győzelmi pálmát. Fölmerül a kérdés, igazán olyan szép-e a kinttett nő, aminő kifogástalan szabásu a ruhája s aminő föltulmulhatatlan a kozmetikája? Ebből a szempontból az volna az egyedül igazságos és célravezető verseny, amelyben a drága nők félrevezető toalett és hamisító szépitőszerek nélkül jelenének meg. Persze nem fürdői sétányon vagy a korzón, nem bálteremben vagy a strandon, hanem néhány esztétikával foglalkozó ur-emberből és a női testet alaposan ismerő anatómushól álló bizottság ítélőszéke előtt. Amelyik versenyzőt ez a zsüri jelentené ki a legszebbnek, az valószínűleg a legszebb is volna, — ha még olyan szép ruhát venne is föl ítélőhozatal után. És higgyék meg, ebben a versenyben kevesebb frivolitás és indiszkrécio volna, mint abban, amelyet toalettben vesszőfutnak végig. Amiótt néhány művészember látná őket meztelenül, emitt száz meg száz bujálkodó szem vetkőzteti le őket.

És aztán, a nőt jobban rontja, aki arra ösztökéli, hogy mentül szebbnek iparkodjon látszani, s hogy a toalettművészet s a kozmetika varázsszökeivel kacérkodva konkurráljon a szépségdíjért, mint ha Vénusznak igénytelen, természetes és egyáltalában nem frivol — mert teljesen őszinte — kosztyujében néhány olyan ember előtt tesz vizsgát, aki sokkal műveltebb és sokkal hálásabb az ily látványért, semmily olyan komisz megjegyzéseket tenne a versenyzők tagjaira, mint azok, akik «full dress»-ben valamilyen nyilvános promenádon szemlélgetik, részletezik, szinte szolgátiák őket.

Ha már kell lenni szépségversenynek — bár nem látom be, hogy miért kell lenni —, akkor ilyen legyen. S az is gazember, aki rosszat gondol mellette. Csak iót (és szépet) lehet mellette gondolni.

Somlyó Zoltán:

... Csak ...

A király fenn ül aranytrónján
és ott ül addig, amíg ül.
A miniszter viseli rangját:
vagy parancsolgat, vagy fűtyül.

A fiskális a gyilkost védi:
az orvos receptet csinál.
Exportot szorgalmaz a gyáros,
a kereskedő, az kándl.

Gyilkos gázt íz a feltaláló,
Bacillust tenyészt a tudós.
A hiteltető végrehajtja —
S tovább hazadik az adós.

A szabó hiúságunk őrizi.
Lábunk szorítja a cipész.
Gyomort szívnek néz a szakácsnő.
S szemünk elé kóp a csibész.

A költő: legutolsó ember!
Csak úgy nézik, mint az ebet!
Hiszen ő csak a szövet adja
S szívet kér. Semmi egyebet.

A legszebb női bundák

és szörmő árak legolcsóbban beszerezhetők
Návay István és Kopilovics Balázsnál
Subotica, Somborski put 2.

Mikádó kabátok bérelése 350 dinártól
feljebb 8681

A női hangról és beszédmodorról

Telefon párbeszéd

A férfi: Halló! Halló! Centrala!
A telefonos hölgy: Molin!
A férfi: Moli éu lépo, gospodjice daj-te broj 18—58.

A Centrala hozza a kért számot.
Egy női hang: Halló! Ki ott?
A férfi: Én vagyok kezit csókolom.
A női hang: Maga az Ódi?
A férfi: Én magam és pedig egyedül.
A női hang: Nem fontos.
A férfi: Mi nem fontos?

A n. h.: Az, hogy egyedül! Amit mi ketten beszélünk, azt akár ezren is hallgathatják.

A férfi: Miért nem mindjárt tízezen?

A n. h.: Százezen is.

A férfi: No, mondja, Margit, megfejtette az e heti keresztrejtvényünket?

A n. h.: Jó vicc! Soha életemben nem fejtettem meg rejtvényt. De nem is próbálkozom vele.

A férfi: Nem fontos

A n. h.: Mi nem fontos?

A férfi: A rejtvény. Nekem csak az a célom, hogy beszéltessem magát.

A n. h.: Ahá! A vesszőparipa. A hangomat akarja hallani. Angyali hangom elbűvölő zenéjében akar gyönyörködni. Ezerszer kértém már, hogy hagyjon fel ezzel a mániájával.

A férfi: Boocsánat, mihelyt mániám, nem lehet felhagyni vele.

A n. h.: Akkor meg nem tudom megérteni ezt a mániát.

A férfi: Pedig igen egyszerű. Szeretem a zenét és miután a legszebb és legtekélyesebb zene a női hangban van, ennél fogva gyönyörűséget találok benne, ha szép női hangot hallok.

A n. h.: És csak női hangnak van ilyen varázserője magára nézve?

A férfi: Igen. A férfi hang nem érdekelt.

A n. h.: És mit nevez maga szép női hangnak?

A férfi: Például a magáét.

A n. h.: (Nevetve.) Ez természetes. És az én hangomon kívül ismer más szép hangot is?

A férfi: Erre a kérdésre nem lehet csak úgy egyszerűen felelni. Én a női hangokat rendszerbe szedtem és színek szerint osztályoztam. Például saját külön hangszisztémában van fehér hang.

A n. h.: Fehér hang? Milyen az?

A férfi: Hideg, éles, tiszta hang. Amikor az ember hallgatja, olyan az érzése, mintha nagy, üres református templomban állana télen. Minden hideg, minden fehér...

A n. h.: Fekete hang van-e a gyűjteményében?

A férfi: Igen. Az egészen jelentéktelen, tompa fahang ez. Van aztán piros hang. Ez kicsattanó pipacs-hang, amely akár tíz más hang közül is csattogva tör fel és minden más hangot lehengerel. Néha úgy harsog, mint egy harsóna. Igen kellemetlen a fülnek. Viszont a szürke hangot, amelynek semmiféle különösebb jellegzetessége nincs és csendesen, melegen, szordinosan hangzik, a kellemes hangok közé kell sorozni. Nem muszáj harsogni, hogy meghallják az ember szavát. Ezzel nagyon sokan nincsenek tisztában és azt gondolják, hogy trombitálni kell nekik, ha akarják, hogy meghallják a beszédüket.

A n. h.: Ez valóban így van. Van egy-két ismerősöm, akire ez nagyon ráillik.

A férfi: Amilyen kellemetlen és bántó a trombita-hang, éppen olyan kiálthatatlan a csicsérgés, ami a veréb-csiripelésre emlékeztet. A hangok arisztokratája a harang hang. Mély, dallamos és végtelenül kellemes a fülnek. Ennek elmentéje a strapa-hang.

A n. h.: Hát ez mi?

A férfi: A strapa-hang azon hölgyek sajátossága, akik túlsókat és fulgyorsan beszélnek. Sísteregve dől belőlük a

zagyva hangzulahag és a szavak felét vagy lenyelik, vagy elharapják. Van zsuhang is.

A n. h.: Ez milyen?

A férfi: Szirup-kivonat. Hangban föleresztett méz. Van aztán fölény-hang.

A n. h.: Ez nem lehet. A fölényt nem a hang, hanem a fellépés adja.

A férfi: A kétfő együtt jár, azonban a fellépés csupán alátámasztója a hangnak. A fő a hang. Vagy el tud-e képzelné fölényes fellépést alázatoskodó, simogató, olajként folydogáló hang mellett. Persze, itt hajszállinom árnyalatokról van szó, amit csakis szeizmográf-érzékenységi fül képes megkülönböztetni.

A n. h.: Ez nekem egy kicsit magas. De hallgasson ide. Én is értek valamit a hangszathoz. Mondja meg, milyen hang az affekta-hang?

A férfi: Semilyen. Affektált beszédmodor az van, de hang nincs. Ez egyszerűen modorhiba és az affektált beszéd nem is beszéd, hanem nyafogás és — mint Karinthy mondja: helyegés, mek-mek-mekegés.

A n. h.: (Nevet.)

A férfi: Ne vessen még egy kicsit a telefonba.

A n. h.: Szereti a nevetést?

A férfi: Igen, de csak kis adagolásban.

A n. h.: Hogy érti ezt?

A férfi: A nevetés csak akkor kedves, ha nem túl hosszú és nem túl hangos, a kitoró, hahotázó, viharos nevetés, ami-

re azt szokták mondani: »ajdeojómevet-tem«, a hacacaré nevetést gyötrelmem hallgatni. Hát még, amikor valakinek az a szokása, hogy minduntalan belenevet a saját szavaiba és ezzel a közbenevetéssel foszlányokra tépdési a szavakat, ezt a legedzettebb idegzet sem tűri békével.

A n. h.: Hát ez igaz. De most éu kérdezek magától valamit.

A férfi: Tessék.

A n. h.: Mondja meg, milyen a férfi hangja, amikor szerelmet vall?

A férfi: Említettem, hogy férfihangok vegyvizsgálával nem foglalkozom. De azt megmondhatom, hogy milyen a nő hangja, amikor megmondja, hogy viszonozza a férfi szerelmét.

A n. h.: No mondja!

A férfi: Szürke. A lehető legszürkébb. A nő ilyenkor nem akar sokat elárulni abból, amit érez.

A n. h.: Mert van esze.

A férfi: De azt, remélem, tudja, hogy amikor a nő kezd szerelmes lenni, akkor legelőször is a férfi hangjába szeret bele.

A n. h.: Kezd érdekes fenni. Mondja tovább.

A férfi: (Ehallgat. Szünet.)

A n. h.: Halló! Halló! Miért nem beszél?

A Centrala: A számot elvitte az interurbán.

A n. h.: De kár. Éppen amikor a szerelmem jött...

— rlla

TERE-FERE

Hogy keletkezett a jazz-band? A mai napig meglehetősen különböztek a vélemények arról a műveltségtörténeti kérdésről, hogy keletkezett a huszadik század esztelen zenéje, a jazz-band?

Most egy amerikai folyóirat elmondja hiteles történetét.

Az első jazz-band 1915-ben jött létre Chicagóban, a 31-ik sugáruton a Schiller-kávéházban. E kávéház tulajdonosa, Sam Have afféle kis zenekart szervezett, melynek karnagyává egy néger szerződöttet. A karnagy, akit Jasbo Brown-nak hívtak, különböző hangszereken játszott, a harmonától a fuvoláig, a kürttől a klarinétig, amint a táncolók szeszélye kívánta. Jasbo mester főképp akkor ragyogott, zenéje főképp akkor elégitette ki igazán amerikai közönséget, mikor néhány cocktailt, vagy pár pohár gyömbérpálinkát fölhajtott s a muzsika pokoli zenebonává vált. Erre a kávéház vendégei majd megőrültek Jasbo ur zürzavaros zenéjétől...

Minél inkább hamisan játszott, minél inkább recsegték a különböző hangszerek, annál nagyobb hahota, diadalordítás fogadta. Ezért rendszeresen itatták, egymás után föltöltték bele a cocktailt és gyömbérpálinkát, így biztatván őt:

— No még Jasbo!

Aztán nevét megrövidítették s becézgetve csak így nevezték őt: Jazz.

Miután a néger zenesz siker aratott, Newyorkban próbált szerencsét. Itt még melegebben fogadták, számos utánzója akadt, ki zenekarokkal bejárta Észak-Amerikát. 1918-ban több jazz-band a Franciaországban harcoló csapatokhoz csatlakozott s a háború végétével vajósággal meghódította egész Európát.

*

Gyalogjárók klubja. Párisban most egy kiáltás harsan, melyet az összes lapok visszhangoznak: **gyalogjárók, Páris gyalogjárói egyesültek!**

A gyalogjárók csakugyan egyesültek, a Jockey Club meg az Automobil Club után megalkult a gyalogjárók klubja is. Pontos címe: »Párisi gyalogjárók egyesülete.«

Ha van ebben valami csodálatos, — írják a lapok, — pusztán az csodálatos, hogy ez a szükséges, hasznos szervezet csak most jött létre. Számba kell vennünk, hogy Messiny legújabb statisztikája szerint Párisban 1924-ben az autó 1594 embernek oltotta ki az életét.

Mit tervez tehát a gyalogjárók klubja, melyet most egy mérnök, Tribot Laspierre hozott össze és alapított meg?

*

Egyáltalán nem üzennek hadat az autójáróknak, hanem önrézetesen hirdetik azoknak a jogát is, kik a járdáuk kutyaölnak.

— Részt követelünk, — mondják, — az uccából a magunk számára is. Nem akarjuk, hogy lépten-nyomon agyonlöpítsanak bennünket. Ragaszkodunk ahhoz, hogy a sofőr személyes és büntetői felelősségét megállapítsák, hogy ne mindég a gyalogjáró huzza a rövidet, Mondják már ki végre, micsoda a városban a maximális sebesség s tegyék törvénybe, hogy ennek túlhágása miatt a sofírt azonnal letartóztassák, akár okozott vele balesetet, akár nem.

A gyalogjárók klubja ezenkívül szabályoztatni kívánja a villamos, omnibusz, autóbussz-közlekedést is, beleszól abba, hova állítsanak megállásokat. Tagjait kioktatja a gyalogjárók jogaira, kötelességeire vonatkozóan, hogy a forgalom simán lebonyolódhassék és a közrenden semmi csorba ne essék.

De programjuk legmutatásosabb pontja az, melyet már részben meg is valósítottak: tagjaik biztosíthatják magukat balesetek ellen, havi öt frank befizetésével. A szerencsétlenül járt gyalogjárók hozzátartozói a klubtól minden esetben nagyobb összeget kapnak.

Világ gyalogjárói egyesüljétek!

*

Az új egyiptomi csoda. Théba, a százkapus város föltámadt.

Eddigélé ismertük a templomok romjait, a csodálatos földalatti sírokat a Királyok és Királynék Vögyében, melyek Egyiptomba vonzották a világ minden részéről a kíváncsiakat és tudósokat, de magát a várost elfeledte a Nilus termékeny fövénye, melyből pusztán a Memnon-szobor s néhány óriás emlékmű meredezett föl.

Most egyszerre dűszinre kerül az ósrégi város egy egész negyede, melyet mindeddig a meszes dombok törmelékei borítottak.

Azokat az ásásokat, melyek az új egyiptomi csodát föbukantották, Bruière nevű francia régész vezeti. Nézete szerint a föltárt városrészen kézművesek építők, képirok és szobrászok laktak, kiket a Királyok és Királynék Vögyében folyó munkáknál foglalkoztattak.

A házakkal együtt megjelentek egy kis temető is, abban pedig oszlopokra és pilérekre fölvésve sok művész nevet találtak, akiknek eddig csak műveit csodálunk különböző muzeumokban.

A sírokat sokszínű ékítmény díszíti

különb azoknál is, melyek a Királyok és Királynék völgyében vannak. Rendkívül gazdag, finoman elgondolt és véghezvitt faldíszek ezek, melyekben nem egy jelkép utal az egyiptomi vallásban előtűnt ismeretlen mozzanatra.

Az új ásatás tudományos, művészeti eredményekben egyaránt dus és nyilván sok időbe telik, míg a tudósok és művészek teljesen kibányásszák ezt a csodálatos leletet, mely majd hozzájárul az egyiptomi nép és műveltség teljes megismeréséhez.

*

Francia leányok és amerikai fiúk.

A francia és amerikai pedagógusoknak életre való ötlete támadt. Nővendékeiket arra buzdították, hogy levelezzenek egymással a franciák az amerikaiakkal, az amerikaiak a franciákkal. Ilyen módon a tengereken át ismerjék meg egymást.

Micsoda jobb módszer is van hecspegtetni az ifjak lelkeibe a nemzetközi összetartás gondolatát, megismertetni velük más országok szokásait, gondolkodásmódját és idegen nyelvre tanulni őket?

De a nemesen elgondolt kezdeményezés olyan fordulatot vett, mely most ugyancsak megdöbbentő. Franciaország és Amerika szigorú erkölcsöszezt.

A kis gimnazisták — mind az óvilágban, mind az új világban — hamarosan megunták azt, hogy césépeltek, unalmas leveleket váltásnak udvarias, keserű frázisokkal s azon igyekeztek, hogy a levélváltás minél inkább drámai, minél inkább szórakoztató legyen. Tehát kölcsönösen a leányokra terítették a szót, arcképeket kértek az ottani szépségekről, sőt egyes tanulói fiúk arra is vetemedtek, hogy a nevezetesebb szépségek lakáscímét is megszerezték barátiktól, hogy aztán közvetlen levelezésbe lépjenek velük.

Mind a két országban hasonlóan tudásos a gimnazisták. A francia és angol pedagógusok szörnyülködve jöttek rá a turpisságra s azonnal véget vetettek a levelezésnek.

Amerikából egy gimnazista így ír párisi gimnazista társának, krudélis francia nyelven:

— Nagyon köszönöm, hogy elküldötte nekem annak a szép leánynak az arcképét. Szíveséget hasonló szíveséggel óhajtom viszonzni. Itt nálunk a legszebb leány R. Marika (utána következnek a pontos lakáscíme az emelettel és ajtószámokkal) fekete szeme van, fekete haja, tizenöt éves, olyan, mint valami tündér. De ne mondja meg senkinek, hogy én adtam meg a címét. Nekem van róla egy fotográfiám, de azt magamnak tartom meg. Majd próbálok szerezzni másikat s majd elküldöm Önnek.

*

„Le az okossággal!” A német bürokrácia ma is ugyanaz, mint Vilmos császár idejében: atyáskodva oltalmazza a germán fajt s polgárainak erkölcsét.

Nemrégiben egy nem-német illatszer-gyáros legújabb illatszerét így nevezte el:

— Le az okossággal!

Illatszerét szabadalmaztatni óhajtott Németországban is, ezért bejelentette a szabadalmi hivatalba, majd az okmányokat, amint a törvény kívánja, elküldötte annak rendje és módja szerint egy német hivatalba, hogy árusításához megkapja az engedélyt. A gyáros hónapokig nem kapott választ kérvényére. Benn a hivatalban összedugták fejüket a hivatalnokok. Hosszas tanácskozás után ezt az írásos feleletet küldték a gyárosnak.

Nagy sajnálatunkra nem járultunk hozzá ahhoz, hogy ön illatszerét a főt nevezett címen árusíthassa s kénytelenek vagyunk megtagadni az ehhez való törvényes védelmet. Az, hogy valaki illatszerét „Le az okossággal” címen hozza forgalomba, ellenkezik az érdelemmel, ezért fel nem mértékben rontja a német nép erkölcsét.

Igy gyánikodik még most is a német bürokrácia, mely vaskalapját — egy látszólag — még a háború s a forradalmak zivatarából is épen hozta ki.

*

Aki a vakok írását is föltalálta. Ezekben a napokban ült meg Franciaország százados évfordulóját annak, hogy Louis Brail fölfedezte a vakok írását.

Brail Coupvrai nevű francia faluban született 1809-ben, mint egy höröndös fiú. Egy napon, mikor három éves volt, a kisgyermek utánozni akarván apját, ki a műhelyben dolgozott, a dikicseselladonászott, szemébe kapott, oly szerencsétlenül, hogy elvesztette mind a két szemvilágát. Tíz éves korában a párisi vakok intézetébe került, hol csakhamar kitűnt értelmességével és tanulmányosságával.

Tizenhat éves korában, tanulmányainak befejezése után sok kutatás és tanulmányozás árán sikerült fölfedeznie

azt az írás-rendszert, mely azóta világszerre ismertté tette nevét.

Munkás életét a vakok intézetében élte le, hol zenét, történelmet és filozófiát tanított életének utolsó évéig. Negyvenhárom éves korában halt meg. Tüdővészben, 1852-ben. Rendkívül nemes, jószágos lélek volt. Aki ismerték, egyaránt bámulták jellemét, egyensúlyozott, derűs kedélyét, egyszerűségét és fáradhatatlan munkásságát, melyet a boldogtalan emberiség szolgálatába szentelt.

Ő adta vissza a vakoknak a Fényt.

ORVOSI DOLGOK

IRTA: DR MUNK ARTHUR

A tüdőbaj kezelésének

legújabb és legérdekesebb módszerét német orvos-tanár, az európai hírű prof. A. Kühn fedezte fel. Kühn professzor — mint maga írja — már évek óta próbálgatta a különböző »biztos«-nak mondott gyógymódokat a tüdővész ellen, de bizony végeredményben mindegyikből kiábrándult előbb-utóbb. Kísérletei közben egy már évtizedes megállapításra fordította figyelmét, arra, hogy: a szénbányák munkásai sohasem, vagy csak elvétve betegeknek meg tüdőtuberkulózisban és ha meg is kapták a bajt, a kórjósát rendkívül kedvező. A bányász-rencsétlenségek áldozatainak boncolásánál is azt találta, hogy bár a munkások gégeje, légcsőve, tüdőszövege, tüdőmirigyei a belégzett szénportól teljesen feketék, gümös góc csak nagy ritkán található, az is inkább egy-egy eltokolt ártalmatlan gümö alakjában volt jelen. Nagyjából ugyanez a lelet a gipsz, mész, cement és porcellánművek munkásainál is. Feltűnő ezzel szemben a kőfaragók, kőművesek és üvegfúvók magas percentű (80%-os) gümös megbetegedése.

Ezen gyakorlati megfigyelések alapján Kühn összeállított évekkel ezelőtt egy belégzésre alkalmas, úgynevezett tüdőport, amelyet tüdőbetegével egy rendkívül elmesén megkonstruált, kettős üvegburával ellátott porinhallátor segítségével lélegeztet be.

A tüdőpor, amely főként mészből, szénből, vasoxid és silícium-savból áll, belégzéskor szinte alig látható steril (!) porlehető alakjában kerül a tüdő szövevényébe. A kezelés, illetve belégzés — amit a beteg maga is végezhet naponta — hónapokig tart. A beteg, vagy betegsége hajamos tüdő a huzamosabb ideig tartó mész és szénpor belégzések után valóságosan immunizálódik a tüdővész ellen és a már meglévő gümös göböcskék lassankint eltokolódnak, degenerálódnak.

Több mint két éves tapasztalat kitűnő eredményéről referál most Kühn professzor a német orvosi folyóiratok hasábjain és hangoztatja, hogy: kezelési módszerével mindig használt és sohasem — ártott.

A gyermekek ujjszopása

sokszor nagy gondot okoz a szülőknek. Ki ne ismerné a sápadt, álmódos, okos-szemű, ábrándos tekintetű, étvágytalan, kéjelgő ujj-szopó gyerek-típust? A »dudlítás«-ra szokott perverz kis tirannust bizony néha nagyon nehéz leszoktatni csunya szokásáról, különösen, ha a szülők a leszoktatással kissé — elkeskenek.

Stacker, bécsi gyermekspecialista tanár azt ajánlja, hogy arra a bizonyos leszopott ujjakra gipszkötést alkalmazunk, amit a gyerek nem tud eltávolítani.

Beer, ugyancsak bécsi professzor cormakasztjuket mutat fel a kézre, de a kesztyű felső végét hozzávarratja a ruhá aló pereméhez.

Egy lengyel gyermekorvos azt ajánlja, hogy tegyük a gyermek könyökére egy kemény kötésből készült mandset-tet, hogy ezáltal lehetetlenné tegyük a könyök behajlását és az ujj szopását.

Más: mártjuk a gyermek ujját ragadós masztizóba, aztán mártjuk be a rendkívül keserű, undorító ízű kínin porral, vagy csak egyszerűen erős kinninoidatba kell mártani az ujját.

A falusi orvosok rendszerint marhacépebe mártatják be a gyönyört okozó ujjakat.

Ugyancsak módszerekkel kell leküz-

deni a gyermekek másik csunya szenvedélyét is: a körömrágást.

Egy orvosismerősöm érdekes módon szokatta le nagybácska iskolás fiát az — ujjszopásról. Az orvos jól ismerte gyermeke gondolkozását, tudta, hogy nagyon imponálnak neki az előre bejelentett jóslások beteljesedései. Figyelmeztette egy este a fiút, hogy ha fel nem hagy az ujjszopással, akkor reggelre megfeketednek az ujjak, ami esetleg operációt, ujjlevágást von maga után. Valóban, a legközelebbi éjszakan az orvos az alvó gyermek ujjait bekente erős lúpszoldattal. A kis fiú reggel elszönyökölve látta, hogy a leszopott két ujj megfeketedett, a jóslat beteljesedett. Ezen idő óta még csak gondolatban se merete szopni az ujjait...

Bizony néha a gyermekek e furcsa szenvedélye megfelnőtt korukban is megmarad. Ismertem egy leányt, aki még menyasszony korában is szopta a hüvelyujját.

Égésügyügi hét

lesz ez év áprilisának első hetében egész Németország területén. Azt mondják a németek: azért van erre szükségük, mert a német nép egészségügyi viszonyai nem kielégítőek(!).

Ezalatt a hét alatt a városokban, falvakban egészségügyi előadásokkal, szemléltető kiállításokkal, oktató filmekkel, szindarabokkal, gyakorlati bemutatókkal, az orvosi kar, a hatóság és az egyházak igénybevételeivel tanítani kell a népet, a legdrágább kincs, az egészség ápolására.

Főbb tárgyak: a gyermekvédelem, a tuberkulózis, az emberi egészség ápolása, nemzeti betegségek, a házasság higiénája, az ipari munkások egészségügyi iskolázása.

És ezt az országos egészségügyi hetet az év minden áprilisában megismétlik. Így határozott a német parlament a nép és a közjó érdekében.

A látható szív

volt a prágai szülészeti klinika ezidei újví szenczációja.

Egy különben teljesen normálisan fejlett újszülött leányka látott napvilágot a klinikán, akinek a szíve a mellkasán kívül feküdt, teljesen szabadon és egészen szabályszerűen működött. Az orvosok a látható szívre üvegburát helyeztek el, hogy a külső behatások elől megóvják és a szív működését alaposan kitanulmányozták. Mialatt vagy háromszáz méter hosszú filmfelvételt is csináltak, a csecsemő, aki jól táplálkozott és hűsiesen tartotta magát, a hetedik napon váratlanul elhunyt.

A megfigyelő orvosok különösen a halált megelőző utolsó szívonaglásokról felvett filmeket tartják rendkívül tanulmányosnak.

A fiatalító módszerekről

sok helyütt és sokat olvashatunk az utóbbi időkben.

Mialatt a világ szivszorongva várja a rák, a vérba, a tuberkulózis végleges és biztos gyógyításának feltalálóját, addig a kutatóknak jelentős száma jobb ügyhöz méltó buzgalommal dolgozik a fiatalító módszerek felfedezésén. Bár tudjuk, hogy a fiatalító eljárásokat nem a szélesebb népretegek boldogítására találták ki, mégis érdemesnek és időszertűnek tartjuk a kérdés felszínén tartását.

A divatos fiatalító módszerek elseit, a férfiak fiatalítását Steinach tanár fedezte fel. A könnyű operációval járó fiatalítás híveit azonban az első sikerek

után európaszerre lassankint kiábrándulnak. Belátták előbb az orvosok, később a páciensek is, hogy a rejtett — őszintén szólva — nem fizette ki magát... Amerika csak most tart a lelkesedés első stádiumában.

A Voronov-féle mirigyátültetések, so utak az újságolvasók előtt. A mainokból emberekbe átültetett nemi mirigyek valóban lényeges változást okoznak a szexuális életben, amit egy kis jóakarattal fiatalításnak is nevezhetünk: jó étvágy, életkedv, élénkebb agyműködés, előnyös külső. De mindez csak addig, amíg az átültetett állati mirigyek fel nem szívódnak. Sajnos, a mirigyek már néhány hónap után eltűnnek, a hatás megszűnik, ha csak az egészet előlöl meg nem ismétlik.

A fenti kísérleteken kívül tudunk még egy fiatalító módszerről, a legújabbról.

A bécsi Prof. Lorenc sebészeti klinikáján és az életteni intézetben kísérletezik dr. Doppler tanárségéd, aki új módszerével az u. n. szimpatikus beidégzéstől függetlenül a nemi élet fontos mirigyét.

A szimpatikus idegrendszer idegszállal ezerábu pókhoz hasonlóan, egyes csomókból kiindulva látózzák be a vegetatív élethez szükséges összes zsigereket és akarattinktól teljesen független működést fejtenek ki.

Ez esetben a szexuális élet mirigyéhez vezető szimpatikus idegszállak összeköttetését, vezetését szünteti meg Doppler dr. egyszerű ötszázaékos karbonsavas kezeléssel.

A karbonsav behatására a mirigy beidégzése megszűnik: vérbe lesz, meg-nagyobbodik és fokozottabb életteni működést fejt ki. Az utóhatás: kellemes úde érzés, életkedv, frissesség, az étvágytalanság és lelki depressziók alóli felszabadulás, végeredményben: fiatalodás. Bécsi előkelő professzorok nagyon elismerőleg nyilatkoznak Doppler eddigi eredményeiről.

Végül: Steinach legislegújabban felfedezte a nők fiatalító elixirt, de a felfedezés kipattanása után azonnal előnyös meghívást kapott a dollárok hazájába, úgy hogy a zseniális tudós hatat fordított a vén és szegény Európának.

Az amerikai nők természetesen Steinach e módszerétől azt remélik, hogy külső megjelenésükben lesznek szebbek és fiatalok és bizonyára nem tudják, hogy Steinach új felfedezésével egyelőre az elhamvadó szexuális élet újjászülését tűzte ki célul maga elé.

Steinach szerint a nők öregedését a nemi mirigyek működésének kiesése okozza. Ezzel szemben láthatunk ma itt a dolgos Bácskában a szállási parasztasszonyok között olyan többször szült, agyondolgozott huszonöt éves teremtést, akik még maga Steinach is negyvennyolc évesnek tartana. Pedig ugye ez a fiatal parasztasszony még messze van a »kiesés«, a változás éveitől, az u. n. klimakteriumtól.

Egyébként is korainak látszik az amerikai magyammák öröme, mert miután Steinach is bevallotta, hogy a nők megfiatalítása csak rövid ideig tartó, átmeneti fejleggel bír.

Érdekes, hogy Steinach professzort, aki már nem mai gyerek (jóval túl van a hatvanon), azzal a kérdéssel moleztálták professzor kollégái, hogy ha olyan jónak találja fiatalító módszerét, miért nem fiatalítja meg — önmagát is?...

BUTORSZÜKSÉGI TET
legolcsóbban sz. 110.
Nagy Várás Rokus
as-talosmester, Subotica, VI. Vukovičeva 3

JOGÁSZOK!

Katona Artur
doktor

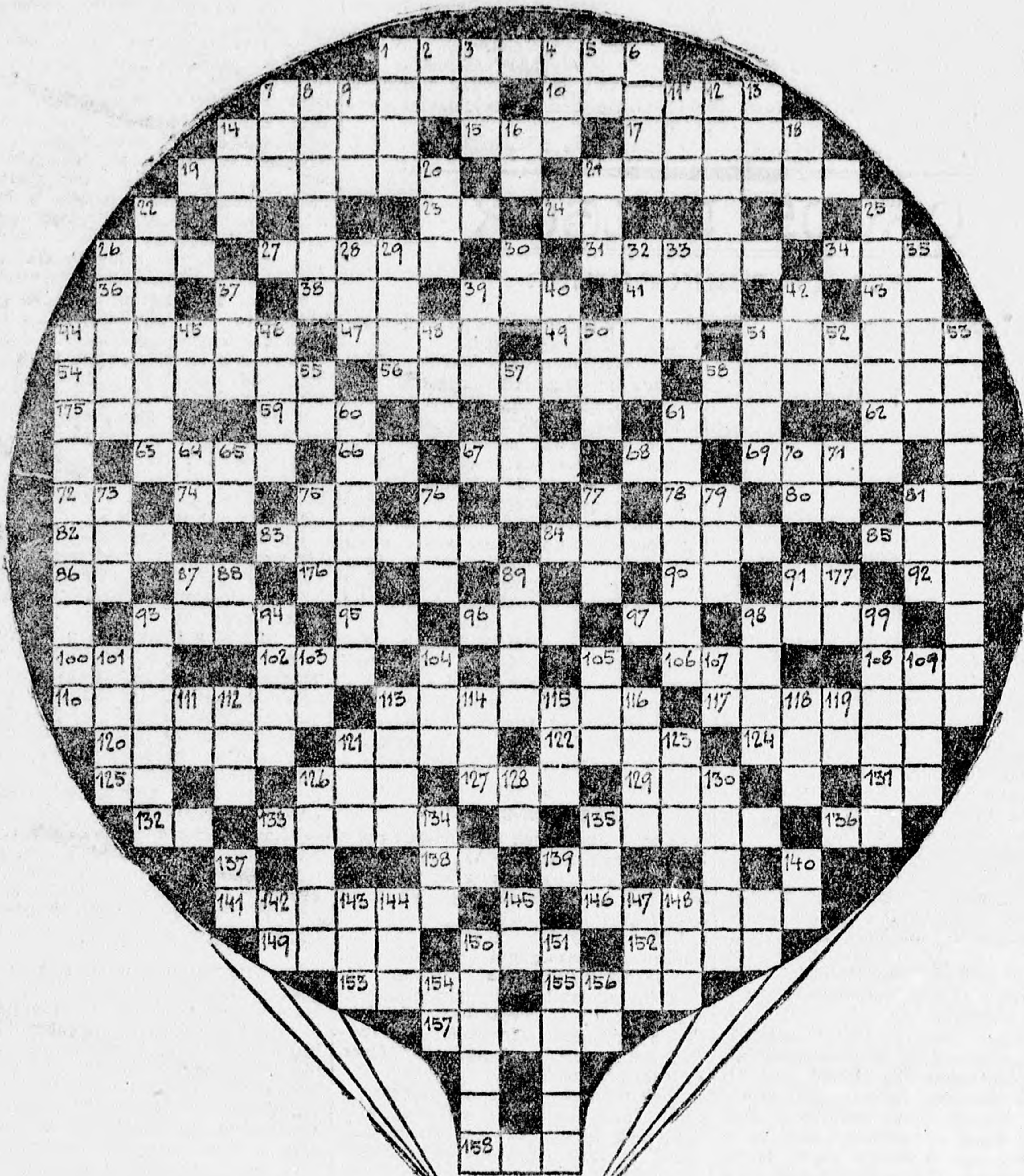
JOGI SZEMELVÉNYTANA
BUDAPEST

IX. Ráday-utca 41.

Előkészítés és jegyzet-berlet az összes egyetem jogi és az ügyvédi vizsgára. Mindennemű találmányi ügyben díjtalan tanácskozás és 11101 levelezés.

KERESZTSOROS REJTVÉNY

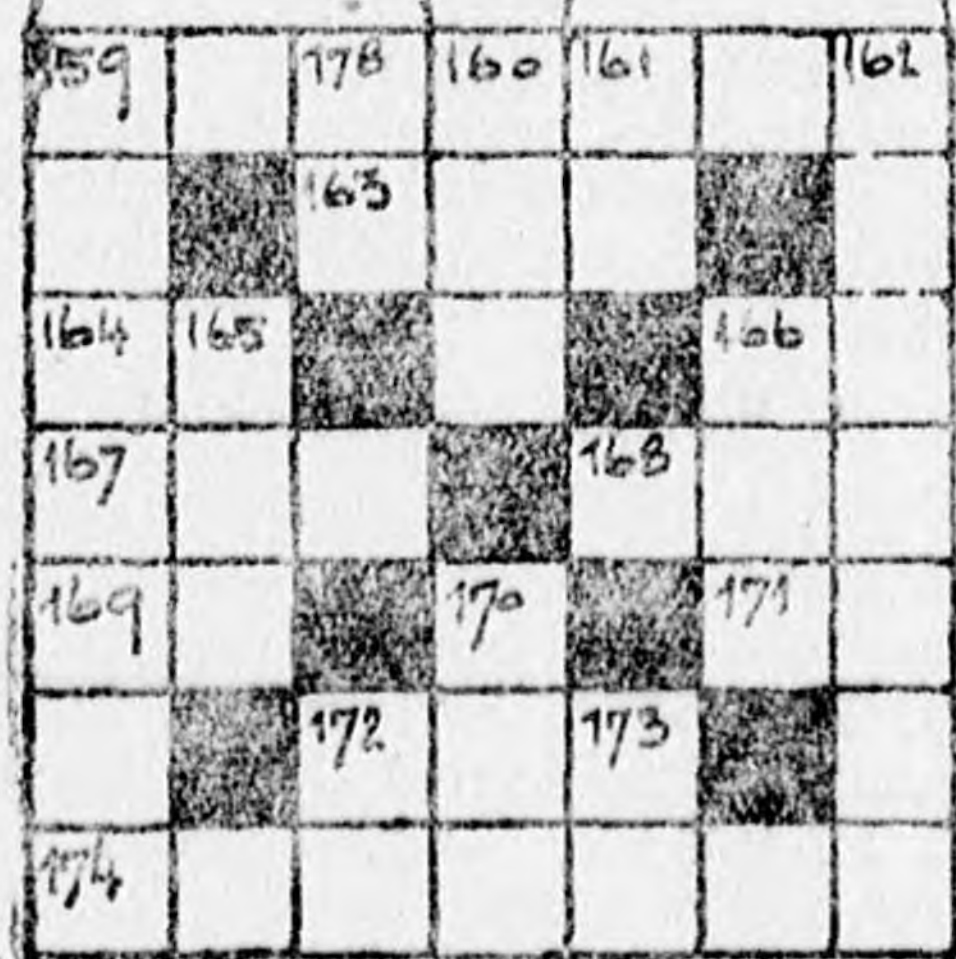
Összeállította: Kontsek Ferenc Sombor.

Vizszintes:

- 1. Tüskés délvidéki növény
- 7. Nyomott köralak
- 10. Pápa
- 14. Arculcsapás latinul
- 15. Aitón található
- 17. Egy híres szobor jelzője
- 19. Cselszövés — más szóval
- 21. A mesterségek és tudományok istennője
- 23. Nép
- 24. Megint sinonimája
- 26. Kalászos
- 27. Híres fürdőhely neve
- 31. Vivőtőr
- 34. Híres fáraó nevének első fele
- 36. Egy mássalhangzót elébe téve iárma sinonimája
- 38. Falát sinonimája
- 39. Láng, ritkán használt kifejezéssel
- 41. Mulató
- 43. Sír sinonimája
- 44. Ilyen buza is van
- 47. Szárnyas háziállat
- 49. Ilyen piébános is van
- 51. XV. Lajos francia király korabeli stílus (fonet.)
- 54. Parasztok is így hívják a fiókot
- 56. Bacillus, melytől izommerevedést kapunk
- 58. Ha valaki eltűnik, akkor mondják
- 59. Tenisz műszó (fonet.)
- 61. Nem jó, ha megcsipi a növényt
- 62. Könyörög sinonimája
- 63. Megáll az órád, ha eiszakad
- 66. Ezen megyünk a városba
- 67. Ital
- 68. Igekötő
- 69. Régi, öreg más szóval
- 72. A káldoknál az év első hónapja
- 74. Adok latinul
- 75. Római pénzegység
- 78. Időhatározó szó

- 80. Alsó-Egyiptomban a 12. dinasztia alatt álló főváros
- 81. Gyakran használt rövidítés
- 82. Bibliai alak
- 83. Zenai műszó
- 84. Fejélmény
- 85. Hüvelyes vetemény
- 86. Orvos neve előtt látod
- 90. Menzi angolul

- 91. Mindenkinek van
- 92. Olasz folyó
- 93. Buda várának utolsó török parancsnoka
- 95. Duplán véve családapa becéző neve
- 96. Dohányfaj
- 97. Fölkialtó szó
- 98. Görög betű
- 100. Földközi tenger beltengere (ion.)
- 102. Szörme a nyakban
- 106. Malom kifejezés első fele
- 108. Visszafelé olvasva urat jelent idegen nyelven
- 110. A közrend felbomlása
- 113. Állat tudományos kifejezéssel
- 117. Egyházi átok
- 120. A hét vezér egyike
- 121. Vendéglői kifejezés
- 122. Előérzet
- 124. Elbeszélő költészet
- 125. Az ilyen gyereket szeretik
- 126. A legrégebb ismeretes költőnő
- 127. Nyáron a hőségben jól esik
- 129. Nőta más szóval
- 131. Mint 86.
- 132. Mint 90.
- 133. Olasz történetíró
- 135. Ez a rendszer volt a középkor állami és társadalmi rend alapja
- 136. Görög betű
- 138. Duplán véve családanya becéző neve
- 139. Mint 92.
- 141. Fenyőfajta, melynek gyümölcséből pálinkát készítenek
- 146. Kelta áldozatbennevező pap
- 149. Cipőgvár
- 150. Mozsizimésző keresztneve
- 152. Szerelmek istennője
- 153. Mint 93.
- 155. Lovat nem kap ez a katona
- 157. ... a szája

- 158. Délszerbiai város
- 159. Szőnyegfajta
- 163. Árpád-házi király
- 164. Latin praepositio
- 166. Papírmérték
- 167. Hangnem
- 168. Helyhatározó szó
- 169. Űrmérték rövidítése
- 171. Háziállat lakóhelye
- 172. Mezőgazdasági szerszám
- 174. Délvidéki gyümölcs
- 175. Egy mássalhangzót elébe téve — férfi név
- 176. A 82. alatti két magánhangzója

Függőleges:

- 1. Csak szilárd testnek van
- 2. Kérdőnévmás
- 3. Figura a kártyában
- 4. Ilyen volt a tatárok feje
- 5. Egy idegen nyelven
- 6. Becéző férfinév (vagy tánc)
- 7. Román folyó
- 8. Változtat
- 9. Az Új-Hebridák egyik szigete
- 11. Ilyen tányér is van
- 12. A kórházban oldott növényi kivonat
- 13. Gyászlakoma
- 14. Görög igekötő
- 16. Cipész szerszám
- 18. Szláv férfinév
- 20. A Rhone mellékfolyója
- 21. Afrikai nemzet, mely Spanyolországban is uralkodott
- 22. Híndu táncosnő, operett is
- 25. Kelme fonetikus neve
- 26. Magyar éposz hőse
- 28. Ilyen nő is van
- 29. Válogatott — más szóval
- 30. Ami nem rossz
- 32. Argos királya
- 33. Ásvány
- 35. Rákóczy Ferenc levelezője
- 37. Pofon tréfás elnevezése
- 39. Régi súlymérték
- 40. Helyhatározó rag
- 42. Hangszor
- 44. Afrikai város, híres könyvtáráról, melyet azonban egy barbár nemzet elpusztított
- 45. Kicsinyítő képző
- 46. Madár
- 48. Helyhatározó rag
- 50. Orosz súlymérték
- 51. Tengeri sas, ló név is
- 52. Mint 45. függ.
- 53. Az embernek ebből tizenkét pár van
- 55. Kettős magánhangzó
- 57. Ókori város
- 58. Igekötő
- 60. Régi fegyver
- 61. Névszónok
- 64. Nevek előtt látjuk (szerb rövidítés)
- 65. Mint 90. vissz.
- 70. Visszafelé olvasva jótékony ember teszi
- 71. Autógyár
- 73. Ital
- 75. Űrmérték
- 76. Korszak (fonet.)
- 77. Térítő a déli földgömbön
- 79. Mint 75 függ.
- 81. Isten szolgálója
- 87. Hű állat
- 88. Mint 64. vissz.
- 89. Ókori gyorsíró
- 91. Ige is, főnév is
- 93. Hasonló, közhasználatu szóval
- 94. Szent madár
- 99. Ha 95. vizszíntest hozzáadjuk, apró tréfás esetet kapunk
- 101. Szerb mutató névmás
- 103. A francia-olt ennek olvassák
- 104. Mint vissz. 163.
- 105. Híres 48-as tábornok
- 109. Török név
- 111. Két mássalhangzó
- 112. Ezek a tünetek fontosak a betegségnél
- 113. A héberek 12. hónapja
- 114. Hajósvállalat rövidítése
- 115. Kéz kezét ...
- 116. Az italt nevezik így a költők
- 118. Családtag becéző neve
- 119. Személynévmás
- 121. A déli óceán szigetein általánosan elterjedt ital
- 123. Becéző néger név
- 126. Egy cet vadalka
- 128. 5. függőleges alatt
- 130. Erre volt fölösztve a római hadsereg
- 134. Fohász
- 135. Préméról híres északamerikai állat
- 137. Latin praepositio
- 140. Feltételes szócska
- 142. Szibériai folyó
- 143. Időhatározó szó
- 144. Angol kocsi-név

- 145. Téli sporteszköz
- 147. Álhat is, betegség is
- 148. Ha a szó elejére egy mássalhangzót teszünk, amerikai oroszjárat jelent
- 150. Angol költő a XVII. században
- 151. Hús vagy zöldségfélék vízzel való párolása
- 154. Tagadó szócska
- 156. Visszafelé olvasva helyhatározó rag kérdésre
- 159. Alak az ezeregy éjszaka meséiből
- 160. Magyar királyi család
- 161. Mint 78. vízsz.
- 162. Ez fontos a gyerekeknek
- 165. ... ful mérgében
- 166. Nemzetközi nyelv
- 170. Duplán véve budapesti színésznőnek becéző neve
- 172. Főnév, melynek három jelentősége van
- 173. Fém
- 177. Híres író monogramja
- 178. Egy mássalhangzót utána téve — ilyen ember is van

Miért van annyi öngyilkos színész?

Jurjevskaja tragédiája — Szomorú névsor — Rudolf Lothar cikke

Jurjevskajanak, a berlini Opera ünnepeit tagjának öngyilkossága még mindig foglalkoztatja a német sajtót.

A színésznő szép volt, fiatal, himnusz, látszólag boldog feleség, senki sem sejtette, milyen sötét szándékot hordoz lelkében, mikor egyszerre önkézzel vetett véget életének. Cikkük özöne találgatja most is, mi bírhatta erre a lépésre.

Legvalószínűbb az a föltevés, hogy Jurjevskájának, ki végigélte az orosz borzalmakat, a polgárháborút és forradalmakat s nem egyszer ült börtönben, nem egyszer állt a forradalmi véstörvényesek előtt, megrokkant az idegrendszerére. *Kalandos menekülése alatt teljesen megöszült* s Berlinben visszavonultan élt, pusztán az orosz menekültekkel érintkezett. Legtöbben arra a nézetre hajlanak, hogy a látott borzalmak kergették halálba.

Ebből az alkalomból fölemlítjük, hogy a színészek öngyilkosságában mindig van valami titokzatos. Hosszu, szomorú listát hoznak föl ennek a bizonyítására Viktor Arnold, egyike a legkedveltebb és leggyesőbb német komikusoknak, a szanatóriumban fölívágtatta ütőereit ismeretlen okból. Ruschka Butze, a színésznő, miután megbetegedett, nem tartott orvosokhoz, hanem lelkes spiritalistává vált, ami később az öngyilkossághoz vezetett. Utóbb Max Kroner és Umberto Reusch szintén ismeretlen okból lett öngyilkos. Max Linder és Harry Walden öngyilkossága nemrég történt. Egyik legjobb tenorista, Bertram, fölakasztotta magát, mert nem tudott száz márkát előteremteni. Wilhelm Müller szintén fölakasztotta magát porének tárgyalása előtt, holtot elítélteréséről nem lehetett tartani.

Hasonló jelentéktelen ok miatt vált meg életétől Gemma Boic, a bécsi Tilla Kutschera és a szép Olga Wolan. Georg Trakl, a kiváló német költő Gallciában ölte meg magát, mert nem tudta végignézni a háború szörnyűségeit. A fiatal zeneszerző Adolf Schreiber, a Wannseebe ugrott, ismeretlen ok miatt és a nagyon fiatal Elisa Becker pár napal ezelőtt azért mérgezte meg magát, mert operája nem az első, hanem a második újat nyerte meg.

Rudolf Lothar a Jurjevskájának szentelt nekrológban azt mondja, hogy e tragédiák egyedüli magyarázata az lehet, hogy a művész, ki a művészetet szolgálja, mindinkább eltávolodik az igazi élettől és képtelen farkasszem nézni a valóságra.

— Mindnyájan keserves küzdelmet vivunk létünkért. — írja Lothar — és ha elegendő erőnk van, győzedelmesen kerülünk ki az örökös viadalból. A művész azonban nem érti ezt a küzdelmet, mihelyt állandóan kerüli. Ha tehát egyszer nehéz helyzetbe jut, letke megzavarodik, azt hiszi, nincs kivezető út, kétségbeesik és lemond a harcról. Egy nagy művész mindig idegenkedik az élet valóságától s ilyen marad holtja napjára: semmi sem rémíti meg és zavarja

meg annyira, mint az, hogy egyszerre az út fordulójához érkezik, szemtől szembe találja magát az élet szomorú valóságával s ebben a gyermekes zavarában aztán nyomban felödik benne az öngyilkosság gondolata.

Szerkesztői üzenetek

Előfizető. A köz- vagy magánalkalmazott fizetése a törvényben megállapított minimumon felül lefoglalható tartozás fejében.

G. S. Csonoplia. Ilyen apró és egyébként sem ellenőrizhető epizódok számára nem adhatunk nyilvánosságot. Ha jogos panasza van, forduljon az illető felettes hatóságához.

B. Z. Vršac. Bethlen István gróf magyar miniszterelnök ötvenkétéves és ötödik éve van kormányon.

Állandó olvasó. A kért intézetnek jó neve van, bizalommal forduljon hozzá.

Asszonyolvasó. A nőemancipáció célja, hogy a nő felszabaduljon a férfi társadalom gazdasági és jogi uralma és kvámsága alól és a férfival egyenlő jogokat vívjon ki magának. A nőemancipáció mozgalma a XVIII. század végén indult ki Északamerikából. Nemzetközi szervei: az *International Council of Woman*, amely a szövetségnek tagjai az egyes országok szövetségei elnökségeik révén, továbbá az *International Alliance for Woman Suffrage* a nők szavazati jogának kiküzdésére és a *Woman International League for Peace and Freedom* (békéliga). A nőemancipációnak különösen Északamerikában és Európában északi államaiban már jelentős eredményei vannak.

K. M. S. Saliadin orosz baritonista budapesti vendégszerepléséről a kritika az elragadtatás hangján emlékezett meg.

P. Közölte pontos címét, hogy a kért felvilágosítást levélben adhassuk meg.

S. Novoszelo. A robottörvényt elterölték. Az ugynevezett »kulukot« az utadó pótolja. A kulukot nem tartozik fizetni és nem köteles közmunkát teljesíteni.

S. M., Feketics. A foglalás ellen tizenöt napon belül élhet igénykeresettel. Ha az árverést megtartották, a tulajdonos csak az eladott tárgyak vételárát követelheti.

S. P., Mallidios. A kötlevel megtekintése nélkül nem lehet választ adni arra a kérdésre, hogy jogos-e a követelés.

H. A., Bajsa. Beogradban és Zagrebban van bábaképző intézet.

Érdeklődő. A karácsonyfa-keresztrejtvény valóban hibás volt.

Zs. T., Szubotica. A kifejtett tényállás szerint nem kötött egyezséget, tehát tartozik a hátralékot kifizetni.

Cz. I., Oeszpotovác. Az 1923. november 25-én kiadott illetékrendelet értelmében az ez időpont után készült ingatlan-szerződéseket tizenöt napon belül be kell mutatni illetékszabás végett, az illetéket ki kell fizetni, de az esetben, ha a szerződés jóváhagyás hiányában nem jönne létre, az illetéket vissza lehet követelni. Be kell fizetni az illetéket abban az esetben is, ha a haszonélvezet életjáradékká változik.

Boldogtalan asszony. Szentá. A Bács-megyei Napló grafológusa csak írásbeli elemzést ad, amit a grafológus a beérkezéstől számított három nap alatt megküld. A részletes elemzés negyven dinárt.

Jövő. Kutató. Fekete 23. B. Mária. P. János Novisad, K. Andorné. Falusi kislány. Gazdász fellegk írói közölteik teljes címüket hogy a grafológusunk által elkészített részletes elemzést címükre elküldhessük. Az írásbeli elemzést husz dinár pótlólag beküldendő.

Karácsony. A pénz nem érkezett be, az analízisra küldött leveleket megkaptuk.

Uj üzlet!
Nézz meg!
JU-GO
cipőgyártást
Pašičeva ul. 7. (Márkus mellett)
10393 Uj üzlet!

Gazdatiszti állást keres

szerepny igényű, intelligens, modern, önálló gazda, volt bérleti kereskedő, a gazdaság minden ágában járatos, valamint irodai munkálkodásban kiválóan járatos. Bemutatható és beléphet azonnal. Értesítéseket továbbít a kiadóhivatal. 51

1 liter kitűnő siller bor 7 dinár.

1 liter kitűnő fehérbor 8 dinár
Továbbá karácsonyi ünnepi bikavér vörös és borok igen olcsón kaphatók
1 liter finomított szesz 50 dinár.
Rum- és likőr eszenciák
Nojcek Géza cégnél

Modern, izléses

ÉKSZEREK

a legnagyobb választékban. A legjobb márkájú fali- és zsebórák

SZEMÜVEGER

minden kivételben.
Javítások pontosan
SCHVAB ALBERT
órák, ékszerész és optikus
VELIKI-BECKSEREK
Aleksandrova ul.

TÜKÖR-BORITÓ MUHELY

Tollat, székény, kézi, egyszerű és

CSISZOLT

tükröket készít, rongált és vakult tükrök javítását és üvegcsiszolót munkát vállal mérés nélkül áron

DROBAC SZIMA
VEL-BECKSEREK
(a szarb templom mellett) 4209

Megnyit 0766

parfümeria „MILA” Subotica

Vilsonova ul. 10. az ekasház
Legnagyobb választék francia parfümökkel csomagolva és kiváló, valamint borbély, ábrás és higiénikus cikkekből
„MILA” arckrém egyedüli elárúsító helye

HELMER MIHÁLY

villanyerőre berendezett reszelővágóműhelye
Vel. Beckserék
Gézoza (Német) u. 49
Vállalja ócska reszelők és ráspolók újra felvágását
Szerszámot készít
kőfaragóknak

6000

Éves segélyt fizet tagjainak szülés esetén az **Első Vojvodina Szülészeti Egyesület.**
Tagokat állandóan felvesz Trumbićeva ul. 3. a. iroda helyiségében.

Vidéki tagokat felvessz a következők:
Horgoson: Tímófi Mihály, község-háza. Martonóson: Dušan V. nyug. közs. pénztáros és Nikola Milinović aljegyző. Sentán: Kozari Kálmán kántor. Molon: Géza Ambrus tanító. Adán: Huszák Dezsőné asztalos. St.-Bođajen: Komenda János nyugalmazott tanító.

Szeplők, májtűk, párszén, arcbőrbántás és minden egyéb arcbőrbántalanság ellen az időszerűen a legjobban bevált szer a

CREME DARUVARY

megőrzi az arcbőr lágyaságát, rugalmasságát és üdőségét. Kapható a készítőnél

BLUM GYÓGYSZERTÁR, SUBOTICA

VISZONTÉLADÓK:
Stara-Moravica: Kapornai Ilés, Horgos: Pinter József. Vel.-Kikinda: Danič István, Kaniža: Szv. Strausz Mihályné. Temerin: Pter Mátyás. Palava: Kisgeci János. Hók: Opat Péter. Pašičevo: Rogner István. Zabalj: Janković Veselin. Kovin: Mita Benda. Bajmok: Braun György. Martonó: Abramović Szelezar. Beli-Monastir: Ignjatović Stojan. N.-Kanjiza: Brojčin Mirko. Alibunar: Stein Emmanuel. Staniši: Kass Rudolf. Jasza Tomić: Kahan drogeria. Ada: Kohn Sámuelné. Mol: Nikola Kuškuć. Horgos: Reisz Antal. Kneževi-Vinogradi: Csapó Aladár. Senta: Ormos drogeria és Hermann Rosenfeld. Balina: Varga Andras, Tóth Mihály és Horváth Lajos. B. Petrovosele: Stevan Vujčić. 6563

Vojvodina egyik legnagyobb városában lévő jömeneteli társas műszaki üzlet fele nyugalombavonulás miatt eladja és elcsele az egész üzlet ártékát, a Pész Átvételhez cca 200.000 dinár szükséges. Érdeklődéseket Schmolka hirdetőirodája Novisad, Futoški put 2. továbbít. 11327

Asztalosok, bogárok, fűrésztelpek, faárgyárosok, fűrésztelpek, Famegép- és gépek
Jellegzetes golyós csapágyazással, lapozó, berlini, legújabb, legköltsétesebb gyártmányok, garancia mellett, ugyanolyan elsőrendű szerelmek állandó gyári raktár.
Előnyös részletfizetési feltételek!
JELLINEK JÓZSEF
Subotica, Paje Kujandžića ulica 4. sz.

Kulhanek, Mikló és Társai

Tisztelettel értesítjük, a malom és géptulajdonosokat, hogy 5 éve fenálló gép- és kazánjavító műhelyünket a Balicsi-utról

FRA JESE TRG 9. SZÁM

alá (Parátok temploma mögé) helyeztük át. Elvállalunk helyben és vidéken gőzgépek, lokomobilok és motorok hengerterését, szovelését, alakítását, javítását, görkacának feltörését, tűzszekrények újítását, fémöntéseket, az összes gépkovács munkákat és új acélrudgyártást. Minden e szakmába vágó munkát olcsón és pontosan készítenk vizsonteladónak is.

Hallatlan olcsóság!!

Az összes raktáron levő forró és hideg gépeket minden elfogadható áron eladunk. Csak a hóban!
ATHALYZÉS MENT, KÍSÉRŐTOM.
FÖLDÉS SAMU RUMAKERESKEDÉSE, SUBOTICA

Értesítem a n. 4. közönséget, hogy **géplakatos műhelyemet** saját házamba, Szar. Feketeje u. 71. sz. alá helyeztem át.
Szives pártfogást kér.
Wachtler Mihály, lakatos

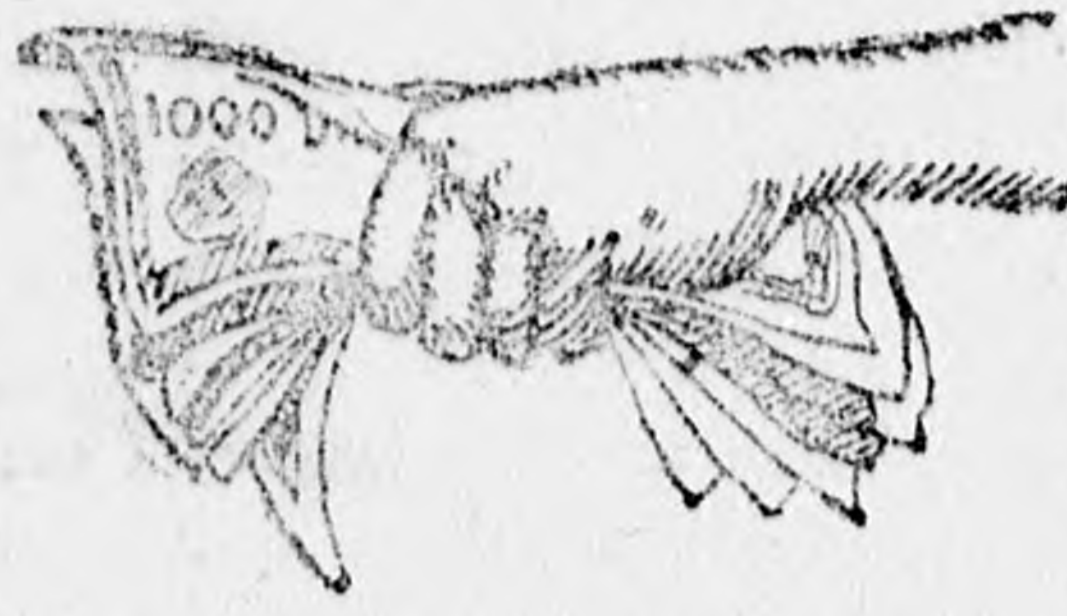
Jegygyuruk, orak, ekszerek

legolcsobban, részletfizetesre

Szombati Saroltánál

Subotica, Vilsonova ul. 20. 013 A fopostával szemben.

NAGY TALAYU

A mi hirdetésünk olvasóinak, hogy miként nyújthatunk 65 dinárért oly közismerten előnyös vételt. Gyakori eset, hogy reklámaladásoknál sokkal kevesebbet adnak, mint amit ígérni szoktak. Nálunk ez teljesen kizárt dolog, amennyiben ezeknél a reklámaladásoknál nem a haszonra nézünk, amit a naponként hozzánk beérkező köszönőlevelek száma igazolnak.

Titkunkat hirdetésünk olvasóinak nem árulhatjuk el, bár az a meggyőződésünk, hogy ezáltal rendelők száma megtízszereződnek.

A titok elárulását (amelyel január 16-ika után rendelőknek megismertettük) még sok körülmény tiltja. Minden rendelők előtt bebizonyítottuk, hogy nemcsak betartottuk azt, amit ígértünk, hanem sokkal többet nyújtottunk, mint amit tőlünk vártak.

Több oldalról megnyitottuk kívánságra és a pravoszláv karácsonyra való tekintettel elhatároztuk, hogy reklámaladásunkat, ami az alant felsorolt jutalmakkal van egybekötve,

meghosszabbítjuk 1926. január 16-ig

A mi reklámaladásunkon résztvehet mindenki, aki megrendel nálunk 6 üveg legfinomabb „ODEON” parfümöt, szépen szortírozva, dobozban, csak 65 dinárért (90 dinár helyett).

1. A megrendelők részt vesznek 60 nagy jutalom szétosztásában, a következő sorrendben:

Table with 2 columns: Jutalom összértéke, Din. 1 jutalom 50.000, 2 " 20.000, 4 " 20.000, 2 " 4.000, 10 " 10.000, 41 " 20.500

2. 5.000 külön jutalom szétosztásában 450.000 dinár összértékben, úgy hogy átlag minden harmadik rendelő külön jutalomban részesül és azonkívül nincs kizárva, hogy szerencsés esetben az 50.000 dináros nagy nyereményt is megnyeri.

Küldjön be tehát azonnal postautalványon vagy pénzeslevélben 65 dinárt (több dohoz is megrendelhető egyszerre), amelyre megkapja tőlünk a mi 6 üveges gyönyörű „ODEON” parfümgyűjteményünket. Minden küldeményhez mellékelve van a folyószámmal ellátott szelvény és nyereményelosztási tervezet, amelynek alapján a rendelő a sorsolásban résztvesz. A szelvény mellékelése és a nagy nyereményre szóló szelvények elosztása kir. közjegyző felügyelete alatt történik.

Kivonat a naponként érkező köszönőlevelekből:

Örömmel igazolom a küldemény vételét, amelyel nagyon kellemesen meglepődtem. Nem is vártam ily szolid kiszolgálást. A küldemény mellett megtaláltam a külön nyereményre jogosító szelvényt. Küldök ma még 320 dinárt és kérem Önöket, hogy küldjenek még 5 küldeményt, abban a reményben, hogy a szerencse még kedvesebb lesz és nekem jut a nagy nyereményre szóló szelvény. Küldjék meg nekem gyártmányaik árjegyzékét, hogy azt ismerőseim körében ajánlhassem. Fogadják biztossá jókívánságaimat a karácsony és az újév alkalmánál N. N. ny. főszolgabíró

Parfümjeink különböző minőségűknél és gyönyörű kiállításuknál fogva rendkívül alkalmasak ajándék célokra, saját érdekében cselekszik, ha rendelését azonnal feladja. Reklámaladásunk csak 1926. jan. 16-ig tart.

„ODEON” tvornica kozmetickih izdelaka Ljubljana, Vegova ul. 8/37.

Dr. Farkic

magánygyintezete BEOGRAD Az összes segédesszközökkel felszerelve

Idegbajok, neurasténia, hisztéria, epilepsia, stb. megbetegedések, bénulások. Nehézségi-ortopéd megbetegedések, csont- és izomtuberkulózis, halterin-görbület, merevedések, veleszületett vagy szerzett csont- és izomhibák kezelésére. Felvesszünk betegségeit azonkívül szemtikus, csúszás, vesebetegség és akrofónia betegségeket. Hydrotherapie, elektrotherapie, masszázs, meleg levegő, besugárzások, (maszterterápiás) napi fangopakolások (sztyváni iszap) mechanika. Vezető orvosok: Dr. H. Kleis, ideggyógyorvos, Dr. C. Kelen, ortopéd-sebész. Felszállás: Külön szoba 150 dinár, 2 vagy 3 ágas szoba 120 dinár naponta. Felvilágosításul szolgál az Intézet Beogradban, Knez M. hajlova vena 23, a Kalimogorupnál szemben. Telefon 5-89.

Rejtvény.

A múlt vasárnapi számban közölt rejtvény helyes megfejtése:

„Verescsagin” „Időnek előtte”

Helyesen megfejtették 22-en. Könyvjutalmat nyertek: Rónai Antal Bač-Topola, Krausz Izsóné Veliki-Bečkerek, Laluja Jolán Subotica.

Keresztsoros rejtvény

A múlt vasárnapi számban közölt keresztsoros rejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes: 1. Liberia, 7. Xilofon, 13. Nádor, 16. Marok, 17. Regatta, 18. Najádok, 19. Sem, 21. Dom, 22. Kamarás, 25. Dis, 27. Rema, 28. Mar, 29. Suez, 31. Zaj, 32. Titán, 34. Hó, 35. Sö, 38. Im, 40. Tusz, 41. Barkarola, 42. Klór, 43. Ra, 45. Lú, 48. Rá, 48. Ur, 49. Visnu, 52. Kas, 54. Rovás, 57. Rin, 58. Halom, 60. Bir, 61. Haramia, 62. Láp, 64. Mir, 66. Marabut, 67. Melnit, 69. Lazur, 70. Lábas, 72. Magasin, 73. Kolonia.

Függőleges: 2. In, 3. Bár, 4. Édes, 5. Rogerius, 6. Iram, 8. Imád, 9. Ladogató, 10. Orom, 11. Fok, 12. Ok, 14. Olvar, 15. Kazán, 20. Panamakalap, 23. Mez, 24. Raj, 25. D. Z., 26. Se, 28. Mi, 29. Sósav, 30. Zsalu, 32. Talár, 33. Nilus, 34. Hur, 36. Úrú, 37. Tor, 39. Mór, 44. Zsibárus, 47. Kvirinál, 50. Ir, 51. N. N. 52. Kar, 53. Som, 55. Ob, 56. Ár, 58. Hadur, 59. Mizer, 62. Laza, 63. Pari, 64. Milo, 65. Ribo, 66. Mag, 68. Tau, 69. La, 71. Si, 74. Rá.

Helyesen megfejtették 14-en. Könyvjutalmat nyertek: Kohn Ella Pančevo, Molnár József Vel.-Kikinda, Király Mariska Senta.

Rejtettkép.

Hol a pikoló?

A múlt vasárnapi számban közölt rejtettképen a regényhőst megtalálták 34-en.

Az első díjat, a nagyított fényképet Nádor Béla Osijek nyerte meg, aki küldjön be egy fényképet a kiadóba.

A második díjat, egy monogramot 10 különböző fazonban a hozzávaló dörzsölővel Leopold Samuel sentsai üzletéből Farkas Bösi Zegreb nyerte, aki szíveskedjék velünk közölni, hogy milyen névre dhajtja a monogramot.

A harmadik díjat, egy doboz valódi Astra körömlakkot Nagy Bertalan suboticei gyógyszerárából Najad Irma Vel.-Bečkerek nyerte, aki küldjön be 10 dinár perteköltséget a kiadóba.

Észleket, templomdekorációkat, fémkezesi cikkek, konjektó gyártást, fűzőny és mindennemű MŰHIMZEST olcsó árak mellett gyorsan készíti KORN JÓZSEF NOVISAD. Trg. Oslobođenja 1. sz. 10294

FORD alkatrészek állandóan kaphatók FORGÁCS BENÓNÉL Novisad, Pašičeva ul. 22.

A Bácsmegeyi Cukorgyárnál Novi Vrbason ELADÓ: a) Egy 100 HP, 120 fordulatu szelentyűs, vezérműves Compound-condesgöz gép, köteles lendítő kerékkel, 6 db, 40 mm. átmérőjű kenderkötél részére. A gép Láng L. budapesti gépgyárában készült 1892. évben és teljesen üzemképes állapotban van. b) 1 forgóáramu generátor, 100 KW, 3300 V, 17,5 A, 50 Periodus, 600 fordulat, A. E. G. gyártmány. 1924 ben újból tekereselve, direkt kapcsolt 110 V, 27 A, 30 KW, 600 fordulatu gerjesztőgéppel. c) Egy 100 HP, 3300 V, 50 Periodusu, 3 Phasiu, 725 fordulatu forgóárammotor. d) 1 gőzkazán (1 cilinderes) bouilleurrel és gőzgyűjtővel, 59.92 m² összűtőfelülettel; a kazán hossza 9,2 m, átmérője 1,3 m. megengedett nyomás 9,0 atm. A kazán Danubius-Schoenichen Hartmann-fele hajó- és gépgyárban, Budapesten készült 1903. évben. e) 1 gőzkazán (bateriakazán), mely áll: 2 felsőkazánból gőzgyűjtővel és 4 alsó bouilleurrel összűtőfelület 101,65 m² a felsőkazánok hossza 8,5 m, átmérője 1,0 m. megengedett nyomás 9,0 atm. A gőzkazán Nicholson-gyártmányu és készült 1908. évben.

Elsőrendű szalámit LJUDEVIT RIRA I SIV SZALÁMIGYÁRA VEL. KIKINDA (Bánát) mely a legmodernebbül van berendezve. — Szállít: zsirt, szalámit és e szalmába vágó egyéb cikkeket. Képvisele minden nagyobb városban.

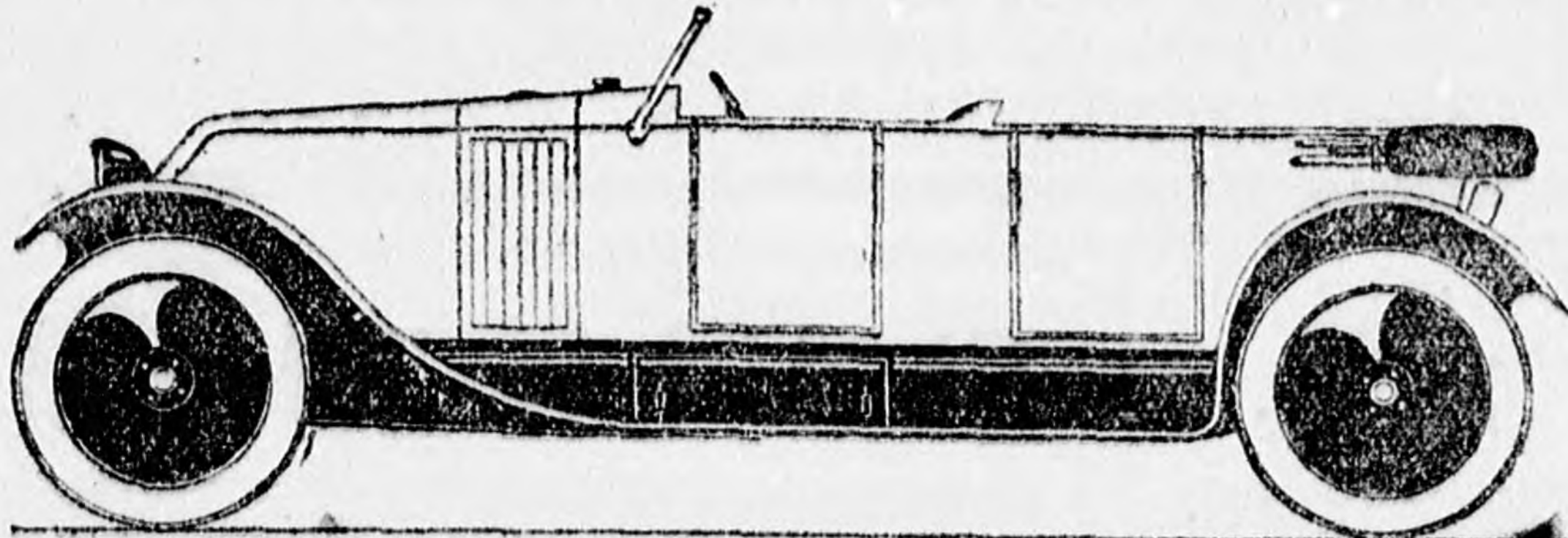
Művészeti munkák, szobrok, plakettek, diorámák és ipari ábrák tervezését és ábrák készítését Galvanizálás — bronzing — patinálás. CSISZÁR JÓZSEF SZONTÓDÉJE, SUBOTICA Skaderska ulica 1. 10390 Tanoncok felvétetnek

Kérje mindenütt a világhírű „TOBLER” (Bern-Swiz) csokoládé, kakaó és cukorka gyártmányait S. H. vezérképviselet és lerakat: „OBOROT” Beograd, Knjeginje Ljubica ul. 15 Telefon 31-89 Kérjen árjegyzékét!

Ujévi vásár nélkül is mindenki tudja, hogy szükségletét legolcsóbban a harisnyakirálynál, ENGLERNÉL szerezhetheti be. Huspiac. Férfi ruhernemű hallatlan olcsó árban Keres haszon, nagy forgalom! 10632 Telefon 338. Strosmajerova ul. 8.

Kaucióképes önálló béltisztító kerestetik a Bélipar r. t.-nál Suboticán

TÖBB MINT 540.000 KM. FUTNAK

Renault autók

4 HENGER 4 KERÉKFÉK 4 ZYLINDER 4 ÜLÉS 4 KG. BENZIN (100 Km-re)

Nincs autómárka, amelyik ilyen teljesítményt és előnyt felmutatni tudna. **A VILÁG LEGJOBB MOTORJAI!** Ar franco Novisad elvámolva 56.000 dinár. Vezérképviselet Bácska, Bánát, Baranya, Szerémség és Osljék részére: **KRAUSZ EDE NOVISAD** Telefon 24. szám.

SZENTI és VIRÁG SUBOTICA

ÉPÜLET és MŰBUTOR ASZTALOSÁRU GYÁR
KÉSZITENEK: Műbutorokat, épület, portál, parkett, fűtőberendezéseket, stb. — Arajánlatot díjmentesen küldünk az ország bármely részébe
TELEFONSZÁM: 383. 185

Uj Uj Uj

Vége az unalomnak
A világ legjobb művészeit A világ leghíresebb zenekarát
karácsonyi énekkel elbűvölően
adja elő a **csodagramafon**
kiváló kiállítás és próbaelőadás!
Viktóriánál (Mir kávéház mellett) Paje Kujundžićeva ul. 4. 932

Rézzele esomózott smyrna és perzsa szőnyegek

Gyapjuipar R. T.-nál Veliki-Becskekerek

Képviseletek:
ZAGREB: S. Turković, Ilica 5.
NOVISAD: Krausz Ede
SUBOTICA: Hoffmann Mihály özvegye
LJUBLJANA: Fabiani i Jurjovec

Özv. KOVÁCS SZTRIKÓ JÁNOSNÉ
városi szülésznő
SUDAREVIĆEVA UL. 97. TELEFON 694.

Betegségéből felgyógyult és műtődését újból megkezdte

BÜKKHASÁB

bázhoz szállítva 100 kg 36— din., 100 kg 42— din., bécsi diókoks 100 kg 100— din. — Mihályi kovácszén a leg-olcsóbb napi áron, kerítés- és fogtámaszlop minden nagyságban olcsón kapható. — Mindennemű fuvarozást olcsón vállal.
RADOMIR PALJIĆ, SUBOTICA
Telefon 839. Teherpályaudvar. Telefon 839. 10077

Bor- és szesznagykereskedő cég, mely likőr- és gyümölcszörpgyártással is foglalkozik
helyi ügyelket keres Suboticán
Cím a kiadói vatalban. 156

Cseh samottégia minden méretben és samottliszt legolcsóbb árban
Cserépkályhák
1300 D.-től felállítva kapható
Mihailo Takač
pečar, Subotica, Agina ulica 2 (Zenede mögött) 185

Vigyázat!!

Mielőtt vásárol
Varrógépet Kerékpárt Gramofont

kérdezze meg a feltételeket és az árakat

S. AD. ENGL. Subotica, Jelačićeva 2

Jugoszlávia legnagyobb szaküzletében, ahol 1925 december 15-től 1926 január 20-ig **25%-kal** leszállítottárakon vásárolhat

és ingyen nyereményjegyek **egy ajándék motorkerékpárt** is nyerhet utján minden vevőm

Főlerakat: Puch, Dürkopp, Hald & Neu és több más világhírű gyártól
Vidékieket képviselőnk kívánatra azonnal felkeresi! 10642

Emeletes bérház

Novisadon, a belvárosban adómentes, új épület, két teljesen modern nagy lakással és egy kisebb suterén lakással, melyek azonnal elfoglalhatók, kedvező fizetési feltételek mellett július 1-én átadó. Közelbít Schwarz József tulajdonosnál Schwarz Testvérek cég irodájában Novisad, Ribnji trg 11. sz. alatt, személyesen d. u. 3—5. óra között. 109

Graham kenyér gyomor- és cukorbetegségeknak, naponta friss karlsbadi kétszersült és keks kapható 8216
MAYER ALFRED villanyfőre berendezett üzemen Subotica, Sakas iskola mellett

SCHLAGER
BÜRÖNDÖS
30 %-os árengedménye
Legújabb divatu női ridikülökben, szat készítmény berendezett uti és konyhaszerszerekben, legújabb térpi pénz-kezeletta és szivattyúkban és
büröndökben
Csakis
Schlager Henrik speciális büröndös és bőraru szaküzletében

P. TESLIĆ, SISAK
szesz- és szeszfinomítógyára, továbbá likőr, rum, konyak- és szénsavgyára és pálinkanagyfőzdéje, Sisak

Győződjék meg róla, hogy a
Testlić-féle francia likőrök
a legjobbak!!

Képviselet az egész Vajdaság részére:
MINERALIJA
M. Matić i Drug
NOVISAD, USTAVSKA UL. 29
Telefon 489
Táviratcím: MINERALIJA NOVISAD

Helyezze el pénzét a Városi Takarékpénztárba Suboticán

mert pénze ott legjobban kamatozik és legbiztosabb helyen van.

A Városi Takarékpénztár foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Subotica város teljes vagyonával kezeskedik a Városi Takarékpénztár összes kötelezettségeiért és külön meg a betétekért

FERDINAND TEICHNER VELIKI BEČKEREK

Ajánlja elsőrangú I-a
kefe, meszelő, eset és
korongecseteit

Specialista: eset és korongecsetekben.
Minden külföldi konkurencia kizárva.
Kérjen mintákat!

11078

GIPSZ

TRAFIKANT GÁBOR SUBOTICA

Telefonsz. 4-65. Sürgőnycim: Trafikant Subotica

A „Sana“ d. d. Blagaj, gipszgyár vojvodinai képviselője, előnyárban ajánl, vagon-tételnél különösen a gyárból, kevesebb vételnél a suboticiai raktárból szállítva:

Dental gipszet (fogorvosok részére)
Alabaster „ „
Special „ (tégla- és gipszrészére)
Forma „ „
Estrich „ „
Stukatur „ „
Baugipsz (építő-gipsz)

10947

50 kg-os papir- vagy jutazsákokban és 125/130 kg-os hordókban.

Eladó ház üzlettel!

Sentán, főtéren, városházával szemben, ház, modern nagy lakással, fürdőszoba, mosókonyha, minden mellékkel, vízvezeték, artézi víz, udvarban, nagy raktárhelyiség, 30 lakas, halálet miatt eladó. — A házban 30 éve fennálló nagy rövidárúzet van, mely pompás berendezéssel együtt, esetleg anélkül is eladó. Kivánság szerint az egész áruraktár is átadható. Lakás és üzlet vétel után azonnal elfoglalható.

Érdeklődni a tulajdonosnál:

GRÓF JÓZSEF, SENTA

149

Új női fodrász reklámjai:

Ondolás Din. 10.—
Fejmosás Din. 10.—
Manikűrözés Din. 8.—
Hajvágás Din. 8.—
Hajfestés Din. 80-140

Samojlo Krnjajac
Paja Kujundžica ul. 3.

Nem kell új tétikabát,
ha a régi tétikabát
vagy a régi tétikabát

Szodrovics Albert
ruhafestőnél
Svetina Vior ul. 34.
Főposta során.

Olcsó árak!
Figyejen a címre!

HÁZTULAJDONOSOK ÉPITTETŐK

A házak falában elhelyezett villamos vezetékek nem láthatók, pedig épen ezek a vezetékek szolgáltatják a világosságot, a meleget és a hajtóerőt.

A vezetékeknek a házakban ugyanaz a szerepe, mint az ereknek a testben. Az építéskor kell tehát a vezetékek elhelyezésére ügyelni. Ha ezt megfelelően helyezzük el, a vezeték mindig rendben lesz. Bizza tehát a kidolgozást ránk és mindig meg lesz elégedve.

Subotička Električna Željeznica i Osvetljenje D. D.
Világítási és üzemi osztály — Kostina ulica 1.

Raktár- helyiség

padlás és száraz, vasajtókkal, nagy befogadóképességű, 1926 év február 1-én átadott. Érdeklődni lehet a Zrinjski trg 24. számú házban a háztulajdonosnál. 9821

Supr.
FARKAS ANDRÁS
KÁRPITÓ-ÉS
TANÁCSADÓ VÁLLALAT
SUBOTICA
Cara Dušana ulica 5. szám
Vas Ádám mellett
Tanonc felvétetik.

Mi a Distol??

Distol az évtizedek óta millió és millió állaton kipróbált egyedüli biztos gyógyszer a kérődző állatok májmetelykórja ellen, mely a tudományos körök által

kétségtelenül

biztosnak ismertetett el és a hatóságok is használatra ajánlják.

Gazdák

néhány állat árán egész állatállományukat megmenekítik a pusztító kóról. Az állatok súlygyarapodása felér a kezelési költséggel. Mindenkit ovunk hamisítványoktól és pótszerektől. Csakis az előírt eredeti Distol adag használata esetén

garantálunk

biztos eredményt.

Árengedmény:

Hogy minden gazda részére lehetővé tegyük a Distol használatát

gramonként 4.— dinárra

mérsékeltük az árakat. Rendelés esetén elegendő a gyógyításra szánt állatok száma és súlya.

Kapható minden gyógyszerárban.

„KASTEL“ D. D.
KARLOVAC

7820

POROSZ

darabos- és diószén

házhoz szállítva marként

80 dinárért kapható

Eisler és Sipos cégnél

Subotica, — Telefon 58.

LÁNG I. GÉPGYÁR R. T.

BUDAPEST 56.

Ajánlja elsőrendű, jónévvű, ismert gyártmányait:

DIESELMOTOROK LÉGSÜRÍTŐVEL

DIESELMOTOROK LÉGSÜRÍTŐ NÉLKÜL

STABILGŐZGÉPEK

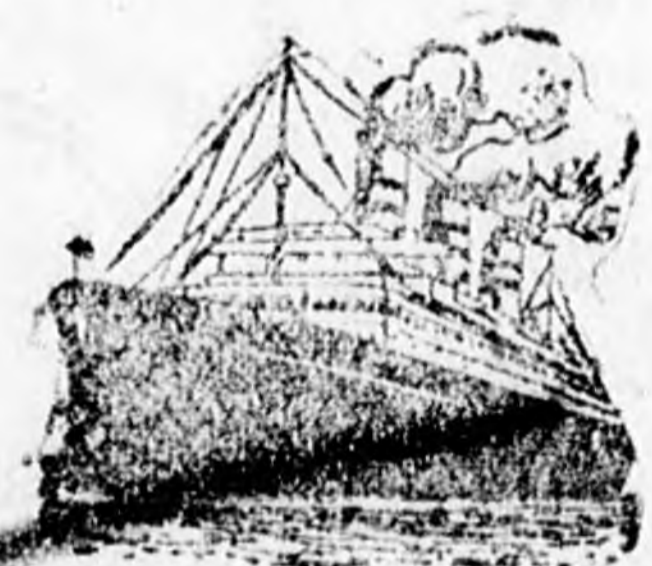
FELSTABILGŐZGÉPEK

GŐZKAZÁNOK

Mérsékelt árak. Kedvező fizetési feltételek. Rövid szállítási határidő. Díjtalan mérnöklátogatás.

Azonnali részletes felvilágosítással szolgál
SOMOGYI LÁSZLÓ okl. gépészmérnök
Subotica, Kralja Aleksandra ulica 15

„VESNA“ HAJÓZÁSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SUSA K

Rendszeres személy és áruforgalom

DEL-AMERIKÁBA ÉS KANADÁBA

Első szerb hajózási vállalat, melynek hajói hazai kikötőből indulnak. — Bővebb felvilágosítással szolgál:
ALDAN SZVETISZLAV váltó üzlete **VELIKA-KIKINDA**.

Dr. SZEGŐK

SZANATORIUMA

ABBZIA (Olaszország)

Legkiválóbb tartózkodási hely telelésre agkori megbetegedések esetében. — Gyógytend. edzés, hő- és fekvőkurák legkülönbözőbb formái
Gyermekek 7 évtől kezdve kíséret nélkül is!

10972

DEUTSCH PÁL és TÁRSA

VILÁMOSSÁGI ÉS MŰSZAKI VÁLLALAT
SUBOTICA, SOKOLSKA ULICA 3.

Készít villamos világítási és erőátviteli berendezéseket, áramos áron, saját vagy megadott tervek alapján.

Kérjen ajánlatot. — Irógép és varrógépek javítása külön szakképzett munkásokkal.

6065